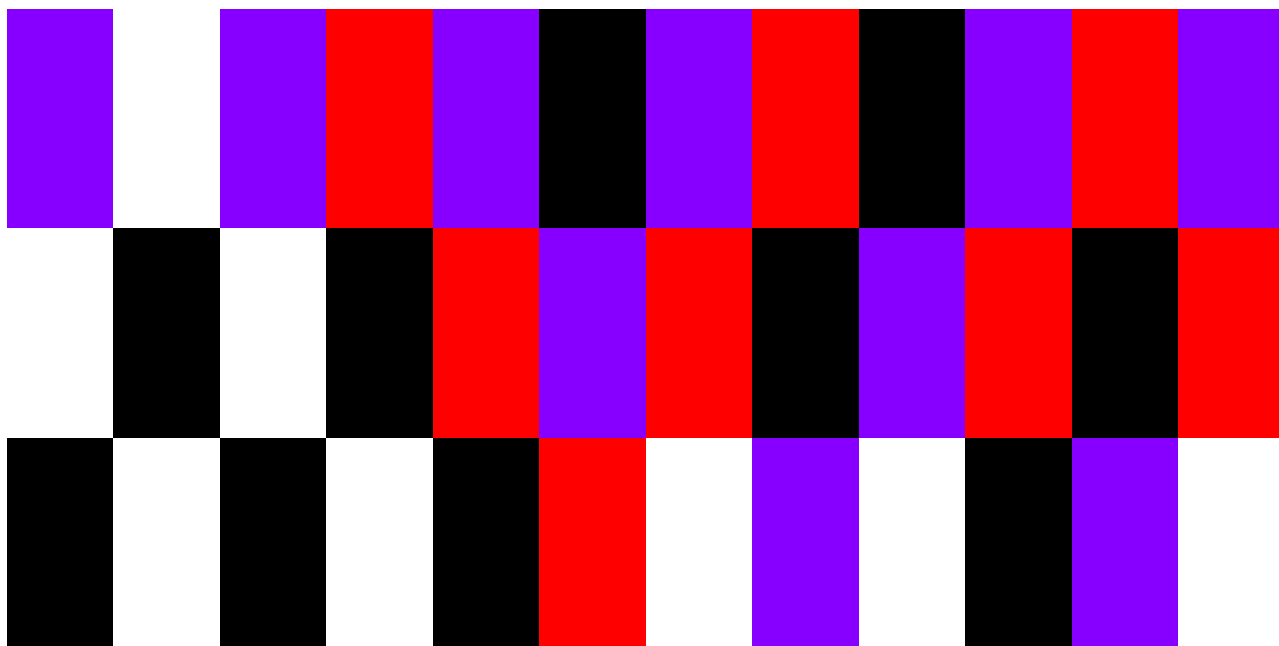

Efectes del Pla de Barris (2017-2024): impactes als barris i percepcions veïnals

El Pla de Barris: anàlisi estructural, d'abast i d'impactes

Document 25/06

Data: Abril de 2025

PLA DE BARRIS

Ajuntament
de Barcelona

Treball realitzat per**Direcció**

Sergio Porcel

Autors/res

Fernando Antón-Alonso i Sergio Porcel

Tècnic/a de suport estadístic

Núria Gómez i Iman El Kabiri

Tècnic/a de suport qualitatiu

Ana Romero, Jordi Garcia, Jorge Càtedra i Carlos González

Tècnic/a de suport cartogràfic

Francesc Coll

Cerdanyola del Vallès, abril de 2025

Índex de contingut

Introducció	5
1. Vulnerabilitat urbana i polítiques de millora de barris: avaluacions i impactes.....	7
2. Metodologia	10
2.1. Disseny metodològic de la recerca: un disseny de metodologia mixta convergent.....	10
2.2. Mètode quantitatiu	14
2.3. Mètode qualitatiu	21
3. Efectes generals del Pla de Barris.....	25
3.1. Coneixement i valoració del Pla de Barris	25
3.2. Efectes sobre la satisfacció amb el barri de residència	31
3.3. Efectes sobre la vulnerabilitat urbana	33
4. Ocupació, impuls econòmic i economia social	37
4.1. Efectes sobre el mercat laboral	37
4.2. Efectes sobre la pobresa severa	41
5. Espai públic i accessibilitat.....	45
5.1. L'efecte de les intervencions urbanístiques.....	45
5.2. L'efecte de les intervencions d'espais verds	48
5.3. L'efecte de les intervencions en instal·lacions esportives.....	50
5.4. La percepció de la població beneficiària sobre les intervencions físiques.....	52
6. Drets socials, equitat de gènere i acció comunitària.....	55
6.1. Efectes sobre la inserció laboral femenina	55
6.2. L'efecte de les intervencions focalitzades en activitats culturals.....	58
6.3. L'efecte de les intervencions en les festes populars.....	61
6.4. L'efecte de les intervencions en centres cívics.....	63
6.5. La percepció de la població beneficiària sobre els efectes comunitaris	65
7. Educació i salut pública	68
7.1. Efectes sobre l'abandonament prematur dels estudis	68
7.2. Efectes sobre l'obesitat infantil	70
7.3. Efectes sobre la salut mental.....	71
8. Habitatge.....	74

8.1.	Efectes sobre la conservació d'edificis	74
8.2.	Efectes sobre la qualitat constructiva dels habitatges	77
8.3.	La percepció de la població beneficiària sobre el model de rehabilitació d'edificis.....	78
9.	Sostenibilitat ambiental i emergència climàtica.....	82
9.1.	Efecte sobre la eficiència energètica dels edificis.....	82
9.2.	La percepció de la població beneficiària sobre la intervenció en comunitats energètiques i d'altres projectes comunitaris ambientals.....	87
10.	Conclusions	89
11.	Bibliografia	91
12.	Índex taules	94
13.	Índex mapes	97
14.	Índex gràfics.....	98
15.	Annex	102

Introducció

El present informe és l'últim document que completa el projecte de recerca *El Pla de Barris: anàlisi estructural, d'abast i d'impactes*, amb el qual s'ha dut a terme un estudi ampli sobre Pla de Barris impulsat per l'Ajuntament de Barcelona. Cinc informes precedeixen aquest document en els quals des d'una doble aproximació quantitativa i qualitativa s'han analitzat aspectes claus per conèixer i entendre els efectes que el Pla de Barris ha tingut entre la població i els barris beneficiaris del programa.

En primer lloc, i des d'una perspectiva quantitativa, es va realitzar una anàlisi de context focalitzada en el fenomen sobre el qual intervé el Pla de Barris, la vulnerabilitat urbana. Es va estudiar entenent-lo com a un fenomen complex i condicionat per múltiples factors que superen els límits barrials, fins i tot municipals, analitzant les dinàmiques de la vulnerabilitat urbana als barris de Barcelona en el context metropolità. En aquesta anàlisi de context també es van analitzar els factors suprabarrials i les pautes de localització residencial que condicionen l'evolució de la vulnerabilitat urbana (*Document 24/02, La vulnerabilitat urbana i el Pla de Barris de Barcelona; Document 24/03, La vulnerabilitat urbana més enllà del barri: factors causals suprabarrials i dinàmiques de localització residencial*). Un segon eix del procés d'avaluació ha estat estudiar l'abast de les actuacions portades a terme en el marc del programa també des d'una perspectiva quantitativa. Dos informes recullen el resultat d'aquestes anàlisis. Un d'ells centrat en els beneficiaris de les accions implementades, aportant una reflexió sobre el mètode de recollida d'aquesta informació i introduint una proposta de millora. L'altre focalitzat en les dotacions que s'han incorporat a la infraestructura social dels barris beneficiaris i els serveis creats que haurien de tenir un caràcter estructural en els barris beneficiaris (*Document 24/01, Proposta de millora de les memòries de les accions del Pla de Barris de Barcelona; Document 24/04, Anàlisi de les dotacions i dels programes a consolidar del Pla de Barris de Barcelona (2016-2024)*). Per últim, s'ha destinat una última part de l'avaluació a l'anàlisi dels efectes del Pla de Barris sobre la població i sobre la xarxa comunitària dels barris intervinguts, tot a partir d'una metodologia mixta que integra anàlisis quantitatives i qualitatives.

Finalitzat l'estudi de l'evolució de l'acció comunitària als barris beneficiaris del programa a través de la valoració de la població participant (*Document 24/05, L'acció comunitària al Pla de Barris: reptes i efectes*), només restava estudiar l'impacte del Pla de Barris sobre els barris i la població resident beneficiària. Aquest informe recull precisament el resultat de l'anàlisi realitzada amb aquest objectiu. Com s'ha esmentat, es fa a partir d'un disseny mixt, que integra anàlisi qualitativa, fonamentada en entrevistes en profunditat a població beneficiària del programa, i anàlisi quantitativa, sustentada sobre dades procedents de diferents fonts d'informació, que van des de l'enquesta als registres administratius. Tot plegat, amb les limitacions que s'esmenten en la posterior secció metodològica, ha permès obtenir una visió polièdrica i àmplia de l'impacte que han tingut les accions del Pla de Barris.

L'informe s'organitza en quatre seccions. Una primera de caràcter teòric que repassa com el fenomen de la vulnerabilitat urbana ha estat combatut per les administracions públiques i quin ha estat l'impacte d'aquestes polítiques de lluita contra el fenomen. Les avaluacions efectuades evidencien efectes mixtos de les polítiques, favorables reduint les desigualtats i els riscos socials i residencials als barris més desafavorits, i d'altres negatius o innocus perquè no han estat diferencials respecte a d'altres barris de característiques socioeconòmiques i residencials similars. La segona secció és metodològica i explica el disseny mixt plantejat per a l'avaluació dels efectes de les accions del Pla de Barris, així com el mètode quantitatiu basat en l'anàlisi de diferències en diferències d'indicadors construïts a partir de dades d'enquesta i registres administratius, i

el mètode qualitatiu fonamentat en entrevistes en profunditat a persones beneficiàries. Tot seguit, la secció destinada a presentar els resultats de les anàlisis s'estructura en set apartats. Un primer apartat aborda efectes generals del Pla de Barris que inclou el coneixement i la valoració del programa, la satisfacció amb el barri de residència i l'impacte en la vulnerabilitat urbana. Li segueixen sis apartats que integren els resultats de les anàlisis quantitatives i qualitatives dels efectes de les accions del Pla de Barris en cadascun dels eixos d'actuació: a) ocupació, impuls econòmic i economia social; b) espai públic i accessibilitat; c) drets socials, equitat de gènere i acció comunitària; d) educació i salut pública; e) habitatge; i f) sostenibilitat ambiental i emergència climàtica. L'informe conclou amb una secció de conclusions que recull les principals idees a retenir de l'impacte del Pla de Barris.

1. Vulnerabilitat urbana i polítiques de millora de barris: avaluacions i impactes

La vulnerabilitat urbana és l'expressió més punyent de la desigualtat urbana, un fenomen que afecta a aquelles àrees urbanes que presenten uns estàndards de vida i una qualitat de vida inferiors als de la resta de la ciutat (Herbert, 1975). Més concretament, la vulnerabilitat urbana és el resultat de la concurrència de riscos socials i residencials en el territori, els quals es retroalimenten entre sí, reforçant-se i desencadenant altres efectes nocius de diferent naturalesa en les pròpies dinàmiques barrials i també individual, entre els residents, dificultant la seva inclusió social o la seva mobilitat social ascendent (Alguacil et al., 2014). El reconeixement d'aquesta problemàtica amb les seves especificitats va començar a guanyar centralitat en l'agenda política durant les darreres dècades del segle passat (OECD, 1998). En aquells moments, s'iniciaven debats sobre la necessitat de dissenyar una nova manera d'intervenir en les àrees urbanes més desfavorides, tot amb l'objectiu d'aturar els processos de declivi urbà que les afecten i de trencar amb les dinàmiques de cronificació de pobresa que es donen en aquests entorns. Progressivament, la idea de superar les polítiques sectorials i d'optar per un model d'intervenció pública multisectorial, va adquirint consens. D'aquesta manera, s'acaba gestant una política específica per atendre la vulnerabilitat urbana en la seva complexitat, basada en intervencions de caràcter integral. Aquest tipus d'intervencions combinen, principalment, l'acció social, l'econòmica i la transformació física, a partir també de la dotació d'equipaments i de nous serveis. Durant les darreres dècades, aquest tipus de programes s'han implementat extensament a Europa, i també a Espanya, impulsades sobretot per alguns governs autonòmics i locals (Porcel et al., 2020).

Malgrat que les polítiques de millora de barris posen el focus en la lluita contra la vulnerabilitat urbana, la seva capacitat d'impacte sobre la globalitat del fenomen és més aviat limitada per la naturalesa complexa i multicausal del fenomen. Tal i com s'explicava a informes previs, la vulnerabilitat urbana té els seus arrels en factors estructurals de caràcter suprabarrial i multidimensional que impacten sobre els barris, però es configuren a escales superiors (Document 24/02: *La vulnerabilitat urbana i el Pla de Barris de Barcelona*; i Document 24/03: *La vulnerabilitat urbana més enllà del barri: factors causals suprabarrials i dinàmiques de localització residencial*). De fet, aquesta dificultat es reflecteix en nombroses avaluacions i recerques acadèmiques que s'han dut d'aquest tipus de programes, on s'apunta que no es produeixen grans assoliments respecte a objectius generals com la reducció de la segregació residencial o la millora de l'estatus de vulnerabilitat urbana dels barris sobre els quals s'ha actuat, que són propòsits recurrents que es marquen aquest tipus de programes (Andersson, 2006, Antón-Alonso i Porcel, 2023; Lélevrier, 2010; Tunstall, 2016).

Respecte als efectes sobre la desigualtat urbana, es troben més matisos en els resultats que mostren algunes avaluacions. Per una banda, hi ha estudis que indiquen una incidència baixa en aquest aspecte, marcada pel manteniment de les distàncies entre els barris intervinguts i la resta de barris no intervinguts (Ivàlua, 2021; Observatoire National des Zones Sensibles, 2014; Observatoire National de la Politique de la Ville, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020). Per altra banda, hi ha d'altres estudis que remarquen una major incidència en aquest sentit. Per exemple, l'ampli anàlisi d'avaluació del programa de barris desenvolupat a Anglaterra durant la

primera dècada del segle XXI, el New Deal for Communities, conclou que es produeix una clara reducció de la desigualtat urbana existent entre les trenta-nou àrees intervingudes i la resta d'àrees no intervingudes (conjunt nacional, municipis de pertinença i àrees amb característiques socioeconòmiques similars). Ara bé, on més clares són aquestes reduccions és en aspectes vinculats amb les infraestructures urbanístiques i amb la valoració d'alguns aspectes del barri (Batty et al., 2010). Una anàlisi posterior del programa a partir d'enquestes panel adreçades a població resident a les àrees intervingudes i a altres àrees de característiques socioeconòmiques similars que actuaria com a grup de control conclou, contràriament, que les millores observades en la població resident als barris objecte d'actuacions són limitades —només en 5 dels 31 indicadors principals (“lawlessness” i abandonament, millora de la zona en els últims dos anys, satisfacció amb la zona, salut dolenta i salut pitjor que fa un any) i 3 dels 7 índex sumatoris (índex general, salut i criminalitat)— en comparar-les amb els canvis experimentats per la població de les àrees de comparació (Wilson, 2013).

A Espanya, la Llei de barris de la Generalitat de Catalunya, un dels principals programes de millora de barris desenvolupats, també va ser avaluada (Nel-lo, 2009). Els resultats són relativament coincidents amb les anàlisis realitzades per Batty et al. (2010) per avaluar el New Deal for Communities. Els barris de la primera convocatòria de la Llei de barris van experimentar clares millores en les condicions urbanístiques i infraestructurals (sobretot en equipaments, zones verdes o espai públic) i, en termes generals, les puntuacions totals del conjunt d'indicadors que les definien com a àrees d'atenció especial van millorar. Tanmateix, cal tenir en compte que en aquestes anàlisis no es va controlar per àrees no intervingudes amb característiques socioeconòmiques similars als barris intervinguts.

Més enllà d'aquestes anàlisis avaluadores, hi ha hagut recerques que han posat el focus en l'impacte sobre aspectes específics. Són majoria les recerques que han estudiat els efectes de les polítiques de millora de barris en la salut i, en un nombre significativament inferior, sobre aspectes econòmics com ara l'atur, les prestacions econòmiques i els ingressos de la població.

Les recerques que han avaluat l'impacte en aspectes multidimensionals de la salut d'aquest tipus de programes al context europeu no són concloents per la obtenció de resultats mixtos en els quals es recullen millores en la salut, però també empitjoraments. Tanmateix, s'ha d'afegir que molts no compleixen els requisits necessaris per a l'avaluació (Thomson et al., 2006). Anàlisis específiques quasi-experimentals que han tractat d'aïllar l'impacte dels programes tot considerant el contrafactual, és a dir, què hauria passat si no s'hagués produït la intervenció contrastant els resultats amb un grup de població o barris de control tampoc no són definitius. Algunes recerques troben impacte diferencial als barris intervinguts respecte a barris de control (Egan et al., 2016; Jongeneel et al., 2016), mentre que d'altres no registren impactes diferencials en la salut (Archivald et al., 2019; Droomers et al., 2016; Ruijsbroek et al., 2017; Timmermans et al., 2020). A Espanya, s'han portat a terme diverses avaluacions de programes de millora de barris amb resultats que majoritàriament registren millores en la salut i el benestar de la població resident en barris objecte d'actuacions d'aquest tipus (Serrano et al., 2016; Zapata-Moya et al., 2021). Concretament, les polítiques de millora de barris desenvolupades a la ciutat de Barcelona, tant els programes de la Llei de Barris de la Generalitat de Catalunya com el Pla de Barris, han estat avaluades per diverses recerques (Mehdipanah et al., 2013; Mehdipanah et al., 2014; Mehdipanah et al., 2015; Bartoll-Roca et al., 2023; Bartoll-Roca et al., 2024). Totes elles conclouen millores en la salut, però cal destacar les avaluacions quasi-experimentals del Pla de Barris perquè serveixen de referència per a l'avaluació que es presenta en el present informe (Bartoll-Roca et al., 2023; Bartoll-Roca et al., 2024). Els resultats d'aquestes avaluacions són mixtos amb efectes diferencials favorables a curt termini del Pla de Barris en la salut mental, l'activitat física i en la salut percebuda de les dones residents als barris d'alta intensitat d'intervenció i un increment diferencial de consum de drogues psicotròpiques entre els homes residents als barris d'alta intensitat d'intervenció (Bartoll-Roca et al., 2023; Bartoll-Roca et al., 2024).

En canvi, el volum de recerques que han abordat l'impacte dels programes de millora de barris en les condicions socioeconòmiques dels residents és menor. A més, la majoria d'aquestes avaluacions no són

concloents, tal i com succeeix amb les avaluacions sobre diferents aspectes de salut, registrant impactes tant favorables com negatius per a la població resident, però amb mancances quan al compliment dels criteris mínims per a l'avaluació (Thomson et al., 2006). Les anàlisis específiques quasi-experimentals que s'han portat a terme per avaluar l'impacte dels programes de millora de barris en l'ocupació, l'atur, els ingressos de les llars, les prestacions o la percepció subjectiva de la situació financera de la llar, ofereixen resultats mixtos, amb evidència d'impacte diferencial entre la població resident dels barris intervinguts en relació als barris de control (Gutiérrez i Noble, 2008; Gutiérrez, 2009) i evidència d'impacte no diferencial (Archivald et al., 2019; Gutiérrez, 2009; Mohan et al., 2019).

Tot considerant aquestes referències, s'ha portat a terme una avaluació que amplia i complementa les realitzades prèviament per al Pla de Barris (Bartoll-Roca et al., 2023; Bartoll-Roca et al., 2024; Ivàlua, 2021). La següent secció detalla el disseny metodològic que, d'una manera poc estesa a la bibliografia consultada, combina metodologies quantitatives i qualitatives de recerca.

2. Metodologia

Per tal de dur a terme una avaluació àmplia i precisa del Pla de Barris, s'ha optat per una metodologia mixta. El disseny mixt consisteix en integrar en una mateixa anàlisi dades quantitatives i qualitatives, treballant així amb informació de diferent naturalesa. El paradigma dels mètodes mixtos es fonamenta en el pragmatisme, que proposa utilitzar el mètode més adequat a cada situació, aprofitant les fortaleeses de cada perspectiva. Sota aquest paradigma, l'objectiu està en aprofitar de manera eficient ambdues perspectives per comprendre millor els fenòmens socials. Així doncs, rebutja la tesi de la incompatibilitat de mètodes (que els mètodes quantitatius i qualitatius estiguin renyits entre si), i advoca per incorporar en una mateixa recerca els avantatges tant del paradigma quantitatiu com els del qualitatiu. A més, els dissenys mixtos parteixen d'una concepció holística de la investigació, fet que permet aproximar-nos millor a la complexitat dels fenòmens socials.

Per tant, l'objectiu d'aplicar una metodologia mixta és enfortir la comprensió del tema d'estudi, explorant-lo des de diferents angles. En aquest cas, al tractar-se d'una avaluació d'un programa d'intervenció als barris, resulta fonamental integrar en l'estudi les opinions i discursos dels beneficiaris i beneficiàries. Així, tal com es detallarà més endavant, l'avaluació que es presenta en aquest informe incorpora dades de registres administratius, d'enquestes i d'entrevistes en profunditat; s'integren resultats estadístics i experiències personals.

2.1. Disseny metodològic de la recerca: un disseny de metodologia mixta convergent

Existeix un ampli ventall de dissenys metodològics mixtos. El tipus de disseny pot variar en funció de l'etapa de la investigació en què es produeixi la integració de les dades, del pes (prioritat) que té cada perspectiva (qualitativa/quantitativa) i de la sincronització de les fases. Basant-nos en la terminologia de Creswell i Plano Clark (2018), en aquest informe es duu a terme un *disseny convergent*. Cal apuntar que els mètodes mixtos destaquen per un important debat terminològic, lligat a una gran varietat de terminologia per anomenar dissenys semblants. Per exemple, són sinònims de disseny convergent: disseny convergent paral·lel (Creswell i Plano Clark, 2011), disseny de triangulació (Creswell i Plano Clark, 2007), triangulació concurrent (Creswell, Plano Clark, Gutmann i Hanson, 2003), articulació per a la triangulació (Callejo i Viedma, 2006), triangulació simultània (Morse, 1991), entre d'altres.

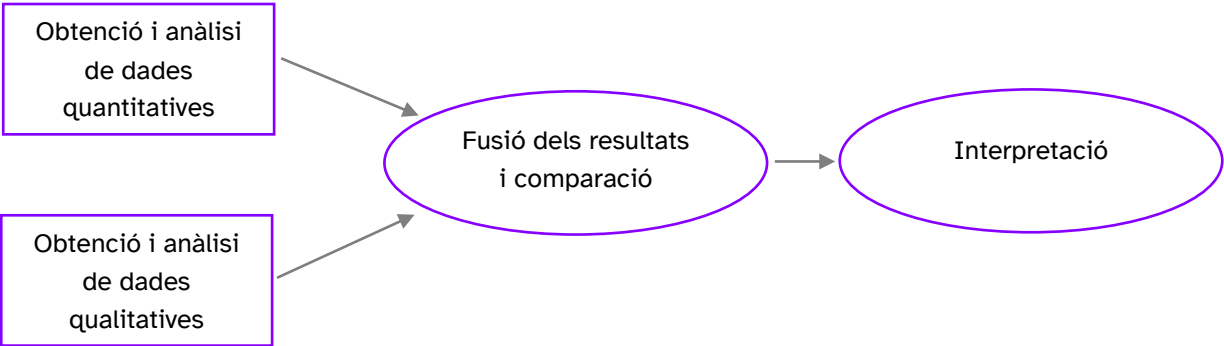
El disseny convergent es caracteritza per:

- a) *Sincronització de les fases*: concurrent. Les dades s'obtenen de forma paral·lela, no seqüencial.
- b) *Ponderació*: equivalència QUAN-QUAL. Totes dues tenen la mateixa prioritat.
- c) *Estratègia*: integració. L'estratègia per fusionar les dades que provenen del QUAN i el QUAL és la integració, que permet la interpretació conjunta de les dades recollides de forma simultània.

En síntesi, el procés d'un disseny convergent és el que es presenta al gràfic 1. Es produeix l'obtenció i l'anàlisi

pròpia de cada perspectiva de forma independent (amb les tècniques d'anàlisi més pertinents en cada cas), i és en el moment dels resultats on s'integren les dues perspectives, fet que permet una interpretació conjunta.

Gràfic 1. Diagrama general del disseny convergent

Font: Creswell i Plano Clark (2018).

Aquesta estratègia permet comparar els resultats d'ambdues perspectives i així, avaluar en quina manera els resultats de l'impacte del Pla de Barris convergeixen o divergeixen. Seguint a Green et al. (1989), a més de la triangulació en el sentit clàssic de buscar la convergència dels resultats, hi ha altres finalitats destacades de la combinació de mètodes. En aquest informe destaquen la complementarietat, és a dir, que poden sorgir facetes superposades i diferents d'un fenomen; i l'expansió, en què els mètodes mixtos afegeixen abast i amplitud a l'estudi.

En la present anàlisi la integració dels resultats s'articula tant en un espai d'anàlisi general de l'impacte del Pla de Barris com en relació amb els eixos d'actuació del programa (taula 1), fet que permet atendre els efectes de manera desagregada i estudiar-lo amb més detall. En consistència amb el disseny metodològic de l'informe, es realitza una presentació de resultats pròpia d'aquest tipus de disseny, com és la redacció conjunta dels resultats destacant similituds, diferències, etc., i una síntesi en format de taula de presentació conjunta (*joint display table*).

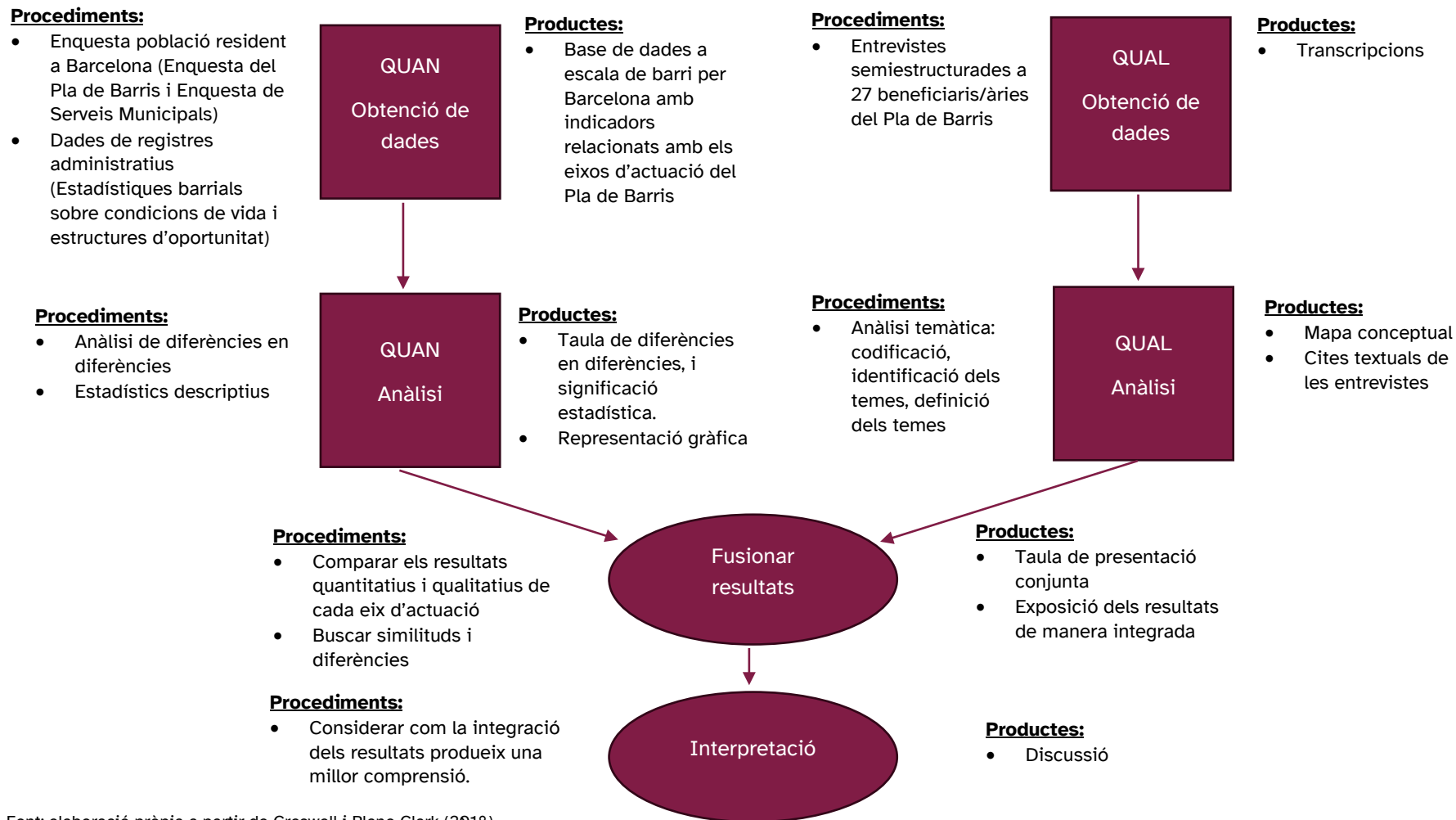
Taula 1. Eixos d'actuació del Pla de Barris

Eix d'actuació	
1	Ocupació, impuls econòmic i economia social
2	Espai públic i accessibilitat
3	Drets socials, equitat de gènere i acció comunitària
4	Educació i salut pública
5	Habitatge
6	Sostenibilitat ambiental i emergència climàtica

Font: elaboració pròpia a partir de la informació del Pla de Barris.

Al gràfic 2 es presenta, de forma esquemàtica, el disseny específic d'aquesta anàlisi. En els següents dos subapartats es detalla la metodologia quantitativa i qualitativa.

Gràfic 2. Diagrama del disseny convergent aplicat a l'informe

Font: elaboració pròpia a partir de Creswell i Plano Clark (2018).

2.2. Mètode quantitatiu

Es vol estudiar quin ha sigut l'impacte del Pla de Barris; quins canvis hi ha hagut en els barris on s'ha implementat el programa. Per assolir aquest objectiu s'utilitza una de les tècniques més aplicades en l'avaluació de programes i polítiques públiques: l'anàlisi de diferències en diferències (DD) (també coneguda com a dobles diferències).

L'anàlisi de diferències en diferències s'emmarca en els dissenys quasiexperimentals. Aquests tipus de dissenys s'apliquen quan l'objectiu és inferir una relació causal, en aquest cas, entre una intervenció pública i determinats *outcomes*. Així doncs, es busca poder aïllar l'efecte del programa en relació amb d'altres fenòmens que també incideixen en la situació que la intervenció pública pretén millorar. En definitiva, diferenciar entre allò que ha causat el programa, i allò que ha passat al mateix temps que el programa.

Per poder establir aquesta relació causal de manera senzilla es requeriria poder saber què hagués passat en aquests barris si no hi hagués hagut el programa, fet que és impossible de saber. Sí que tenim l'escenari factual, allò que passa als barris que formen part del Pla de Barris, però l'escenari contrafactual (allò que hagués passat si no haguessin participat al Pla de Barris) no és directament observable. Per poder resoldre aquesta situació, els dissenys quasiexperimentals identifiquen un grup de comparació per poder fer una aproximació al contrafactual. D'aquesta manera es pot estimar quina situació hi hauria hagut sense la intervenció. Així doncs, aquestes anàlisis requereixen un grup d'intervenció i un grup de comparació. El grup de comparació ha de ser el més similar possible al grup d'intervenció.

La tècnica de diferències en diferències quantifica l'impacte del programa analitzat a partir de la diferència en la variació de l'*outcome* abans i després de la implementació de la política en ambdós grups. En aquest cas, el grup d'intervenció el configuren els 23 barris que formen part del Pla de Barris. En aquesta avaluació el grup d'intervenció es subdivideix en dos grups segons la intensitat de la intervenció, establint així el grup d'intervenció alta i el grup d'intervenció moderada. Altres avaluacions ja dutes a terme també han seguit aquesta estratègia (Bartoll-Roca et al., 2023; Bartoll-Roca et al., 2024; Egan et al., 2013; Jongeneel-Grimen et al., 2016; Ruijsbroek et al., 2017). La intensitat de la intervenció s'ha establert a partir de la inversió per habitant durant el període 2017-2024¹. A la taula 2 es mostren els 10 barris del grup d'intervenció alta i els 13 barris del grup d'intervenció moderada². També s'afegeix l'Índex de Vulnerabilitat Urbana, rellevant per l'elecció dels barris del grup de comparació.

¹ La inversió total del període inclou la inversió i la despesa corrent. El càlcul de la inversió total del període s'ha realitzat per edicions, obtenint la inversió per habitant per al període 2017-2020 per una banda i 2021-2024 per altre i després s'han sumat per disposar del total per al total del període d'intervenció del Pla de Barris 2017-2024.

² La classificació dels barris d'intervenció es fa a partir de la mediana d'inversió que són 686,2 euros/habitant. S'hi inclouen en el grup de barris amb intervenció moderada els barris de Can Peguera i el Turó de la Peira que han rebut aquesta inversió i s'afegeix el barri de les Roquetes que ha rebut una inversió total de 709,3 euros/habitant. Malgrat superar la mediana d'inversió total, s'ha considerat que el nivell d'inversió a les Roquetes està més proper a la mediana que als següents barris que superen aquest llindar, com és el cas de la Teixonera i Sant Genís dels Agudells amb una inversió de 957,7 euros/habitant.

Taula 2. Barris de Barcelona segons grup d'intervenció: grup d'intervenció alta i grup d'intervenció moderada

Grup d'intervenció	Barri	ΣInversió/habitant 2017-2024	Índex Vulnerabilitat Urbana 2017	Decil IVU 2017
Alta	La Trinitat Nova	2.725,2	81,2	10
	Ciutat Meridiana (Zona Nord)	2.180,6	82,6	10
	Torre Baró (Zona Nord)	2.180,6	83,0	10
	Vallbona (Zona Nord)	2.180,3	84,1	10
	La Trinitat Vella	2.050,5	77,1	10
	El Bon Pastor	1.857,2	69,3	8
	Baró de Viver	1.857,2	81,5	10
	El Besòs i el Maresme	1.045,9	72,1	9
	Sant Genís dels Agudells	957,7	58,9	6
	La Teixonera	957,7	61,1	7
Moderada	Les Roquetes	709,3	75,8	9
	El Turó de la Peira	686,2	68,5	8
	Can Peguera	686,2	76,7	9
	El Raval	607,8	69,7	9
	La Marina del Prat Vermell	602,9	79,4	10
	La Marina de Port	602,9	64,9	8
	La Verneda i la Pau	590,1	62,2	7
	Verdun	398,7	72,3	9
	La Prosperitat	371,5	67,6	8
	El Carmel	346,7	67,6	8
	Can Baró	346,7	53,6	4
	Gòtic	301,0	54,0	5
	El Poble-sec	289,5	62,1	7

Font: elaboració pròpia.

Els barris intervinguts pel Pla de Barris presenten uns nivells elevats de vulnerabilitat (vulnerabilitat urbana alta i extrema). Per formar el grup de comparació, s'han seleccionat els barris segons el nivell de vulnerabilitat urbana (taula 3). En concret, s'han seleccionat els 23 barris amb un nivell de vulnerabilitat més elevat (puntuació IVU), però que no formen part del grup d'intervenció. S'han fet servir les dades de l'IVU 2017, que és l'any d'inici del Pla de Barris. S'han seleccionat 23 per tal que coincideixi amb els dos grups d'intervenció. Tot i establir aquest criteri del nivell de vulnerabilitat, els barris del grup de comparació es caracteritzen per

tenir un nivell de vulnerabilitat moderat i fins i tot baix en alguns casos.

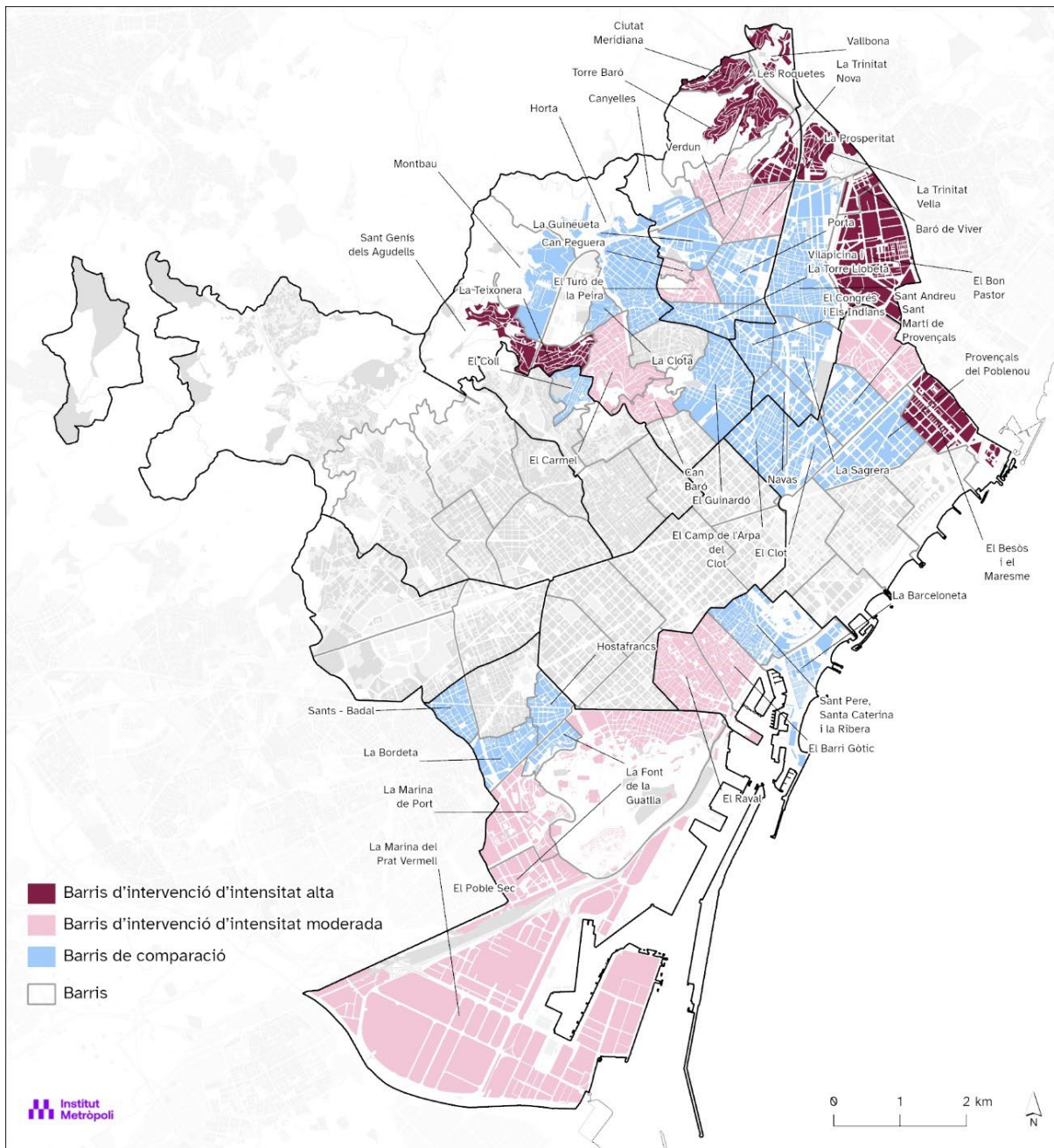
Taula 3. Barris de Barcelona del grup de comparació

Barri	Índex de Vulnerabilitat Urbana 2017	Decil IVU 2017
Porta	61,2	7
Canyelles	61,0	6
La Clota	60,6	6
La Barceloneta	59,6	6
Sant Martí de Provençals	57,5	6
La Guineueta	56,3	5
Provençals del Poblenou	51,1	5
Vilapicina i la Torre Llobeta	54,9	5
Els Congrés i els Indians	54,2	5
Sants-Badal	54,2	5
Montbau	53,4	4
Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera	52,9	4
La Bordeta	52,5	4
Hostafrancs	52,4	4
La Sagrera	52,0	4
Horta	51,9	4
El Coll	51,2	4
Navas	51,1	4
Sant Andreu	49,8	3
El Clot	49,8	3
El Guinardó	49,6	3
El Camp de l'Arpa del Clot	49,4	3
La Font de la Guatlla	48,8	3

Font: Institut Metròpoli i Diputació de Barcelona, Estadístiques barrials sobre condicions de vida i estructures d'oportunitat, 2017.

En el següent mapa es mostren els barris de Barcelona segons els grup establert per l'anàlisi de diferències en diferències.

Mapa 1. Barris de Barcelona segons intensitat de la intervenció del Pla de Barris i grup de comparació

Font: elaboració pròpia a partir de Foment de Ciutat, Ajuntament de Barcelona.

Com s'ha exposat anteriorment, l'avaluació s'estructura seguint els eixos d'intervenció del Pla de Barris. S'ha fet una recerca per identificar indicadors d'interès per l'avaluació del Pla de Barris. És a dir, aspectes abordats en actuacions del Pla de Barri, siguin dades de registre o bé valoracions de la població. El llistat d'indicadors seleccionats és el que es presenta a la taula 4. Ara bé, cal matisar que certes valoracions no fan referència exclusivament a les efectuades en el marc del Pla de Barris i què, en certa mesura, estan desconnectades de les actuacions específiques que ha portat a terme el Pla de Barris perquè no es qüestiona específicament sobre elles, sinó de manera general sobre la gestió municipal de l'Ajuntament de Barcelona. Aquestes limitacions són fruit de no disposar d'una font d'informació específica de valoració de les intervencions

exclusivament abordades pel Pla de Barris i centrades en la població beneficiària de les actuacions. També s'afegeixen indicadors més transversals al Pla de Barris (etiquetat com a "General" a la taula), com són el coneixement i la valoració del propi Pla de Barris, l'Índex de Vulnerabilitat Urbana i la satisfacció amb el barri de residència.

Relacionat també amb els indicadors, cal aclarir que es tracta d'indicadors que són longitudinals des del punt de vista barrial, però no individual. Si bé hi ha efectes que s'han de mesurar a escala barrial perquè l'impacte de les actuacions són en aquest nivell, d'altres d'impacte individual, com ara els relacionats amb l'educació, l'ocupació, la pobresa o la salut precisarien de dades longitudinals individuals que permetessin seguir al llarg del temps individus concrets que vivien al barri abans i durant les intervencions del programa. Aquest escenari ideal no s'ha aconseguit per manca de dades longitudinals de població.

Taula 4. Indicadors anàlisi diferències en diferències

Eix d'actuació	Outputs/indicadors	Fonts de dades	Període
General	Coneixement del Pla de Barris	Enquesta Pla de Barris i ESM	2017, 2019 i 2024
	Valoració del Pla de Barris	Enquesta Pla de Barris i ESM	2019 i 2024
	Índex de Vulnerabilitat Urbana	ECVEO	2015-2024
	Satisfacció amb el barri	ESM	2011-2024
Ocupació, impuls econòmic i economia social	Pes atur registrat sobre la població de 16 a 64 anys	Ajuntament de Barcelona	2012-2024
	Pobresa severa (ingressos inferiors a 7.500 euros anuals)	ECVEO	2015-2024
Espai públic i accessibilitat	Valoració gestió municipal en zones verdes (parcs i jardins)	ESM	2011-2024
	Valoració gestió municipal en urbanisme (nous carrers, places)	ESM	2011-2024
	Valoració gestió municipal en instal·lacions esportives	ESM	2011-2024
Drets socials, equitat de gènere i acció comunitària	Pes atur registrat dones sobre població de dones de 16 a 64 anys	Ajuntament de Barcelona	2014-2024
	Valoració gestió municipal activitats culturals	ESM	2011-2024
	Valoració gestió municipal festes populars	ESM	2011-2024
	Valoració gestió municipal centres cívics	ESM	2014-2024
Educació i salut pública	Població jove sense estudis postobligatoris (20-34 anys)	ECVEO	2015-2022
	Població de 6 a 17 anys amb obesitat	ECVEO	2015-2022
	Població consumidora de psicofàrmacs	ECVEO	2015-2022
Habitatge	Valoració gestió municipal façanes i conservació d'edificis	ESM	2011-2024
	Habitatges de baixa qualitat constructiva	ECVEO	2015-2022
Sostenibilitat ambiental i emergència climàtica	Habitatges d'eficiència energètica baixa (F i G) d'energia primària no renovable respecte al total d'habitatges amb certificat energètic	ECVEO	2015-2022
	Habitatges d'eficiència energètica baixa (F i G) de CO2 respecte al total d'habitatges amb certificat energètic	ECVEO	2015-2022

Nota: ESM: Enquesta de Serveis Municipals (Ajuntament de Barcelona); ECVEO: Estadístiques sobre condicions de vida i estructures d'oportunitat (Institut Metròpoli i Diputació de Barcelona).

Font: elaboració pròpia.

La selecció d'indicadors també ha estat condicionada per la disponibilitat d'una mínima sèrie temporal. Un dels supòsits fonamentals de l'anàlisi de diferències en diferències és que els grups segueixin tendències paral·leles. responen de manera similar i que la intervenció ha canviat la tendència. En el cas que el supòsit de les tendències paral·leles no es compleixi, cal tenir cautela per una possible estimació esbiaixada de l'efecte causal.

En aquest sentit, és necessari definir el període previ a la intervenció i el període post-intervenció que fa referència al període d'implementació de les actuacions del Pla de Barris. La definició d'un any a partir del qual es considera l'inici de les intervencions i el final de les intervencions no ha estat exempt de complicacions. En el primer cas, si bé les accions del Pla de Barris s'inicien l'any 2017, una part important de les dades quantitatives disponibles fan referència a inicis de l'any en curs, la qual cosa condiona que es pugui avaluar l'impacte del Pla de Barris abans de l'inici de la seva implementació si s'escull aquest any com a inici del període post-intervenció. És per aquest motiu que ha estat considerat l'any 2017 com l'últim any pre-intervenció i 2018 com l'any de començament del període post-intervenció. Pel que fa a la finalització del període post-intervenció, la disponibilitat de les dades ha definit les possibilitats en aquest sentit. Per a les dades procedents de l'Enquesta de serveis municipals, l'any 2024 és l'últim any d'intervenció, coincidint amb la finalització de la segona edició del programa. En canvi, les dades provinents de les ECVEO obliguen a que 2022 sigui l'últim any del període post-intervenció. Però aquí sorgeix una altra qüestió transcendental per a la interpretació dels resultats. La fi de la segona edició del Pla de Barris l'any 2024 només representa una formalitat, doncs les actuacions continuen portant-se a terme sobre el terreny després d'aquesta data i, per tant, tenint efectes sobre la població i els barris beneficiaris. A més, caldria fer-se la pregunta de quin és el termini temporal per què les actuacions concretes de cadascun dels eixos d'intervenció tinguin un impacte en les condicions de vida de la població i els barris. En alguns casos, les accions poden tenir un efecte immediat, com és el cas de les intervencions urbanístiques i residencials; en d'altres, l'efecte arriba després d'un temps de maduració, com pot ser el cas de les accions en el camp de l'educació i la formació per a la millora de l'ocupabilitat i la integració laboral.

No és menys important la selecció d'un any d'inici per al període pre-intervenció. En alguns casos, la disponibilitat de dades ha estat el principal factor que ha condicionat la decisió sobre l'any de començament d'aquest període. Així, com es pot observar en la taula que recull els indicadors i les fonts de dades, les dades procedents de les ECVEO inicien el període pre-intervenció l'any 2015 i el finalitzen el 2017, registrant tres anys previs a les actuacions del Pla de Barris. En el cas de les dades procedents de l'Enquesta de serveis municipals i de l'Ajuntament de Barcelona referides a l'atur, la disponibilitat d'una sèrie més àmplia permet definir un període previ a la intervenció similar al període post-intervenció quan a anys transcorreguts i context. Concretament, l'inici del període pre-intervenció s'estableix l'any 2011, definint set anys de període previ a les actuacions i set anys d'intervenció³. A més, l'any 2011 implica tenir en compte un període de crisi econòmica marcat per la Gran Recessió de 2008 en el període pre-intervenció, de la mateixa manera que el període post-intervenció contempla un moment de crisi econòmica, en aquest cas conseqüència de la pandèmia de la covid-19, tot i que de menor durada. D'aquesta manera, s'aconsegueix equiparar tots dos períodes i afegir un altre control a l'anàlisi d'inferència causal de diferències en diferències. Això no obstant, la diversitat de períodes pre- i post-intervenció representa una limitació de les anàlisis que condiona la inferència causal.

S'ha d'afegir una altra limitació de les anàlisis de diferències en diferències relacionada amb la diferent naturalesa de les dades utilitzades. Mentre que les dades procedents de l'Enquesta de serveis municipals es refereixen a valoracions de la població, és a dir, es tracta de dades subjectives, les dades d'atur i les procedents de les ECVEO tenen un caràcter objectiu. Hi ha eixos d'actuació que són analitzats a partir de dades exclusivament subjectives, d'altres objectives i, en alguns casos combinant tots dos tipus de dades. La diversitat de perspectives analítiques representa una fortaleza de les anàlisis proposades, però hagués estat

³ Les dades d'atur per al conjunt de la població potencialment activa i de les dones inicien la sèrie el 2012 i el 2014, respectivament.

adient disposar d'instruments d'anàlisi que permetessin combinar dades subjectives i objectives en cadascun dels eixos d'intervenció.

2.3. Mètode qualitatiu

A l'hora de realitzar una avaluació d'un programa és rellevant comptar amb les valoracions i experiències de les persones beneficiàries. En aquest informe, l'objectiu de la seva pertinença és doble: per una banda, captar els discursos i obtenir una major comprensió del programa des del punt de vista dels veïns i veïnes i, per altra banda, integrar els resultats qualitatius amb els resultats quantitatius per poder identificar convergències, divergències i matisos.

S'han realitzat entrevistes semiestructurades a persones beneficiàries del Pla de Barris. Es dissenya un mostreig intencional establint quotes segons l'àmbit d'actuació del Pla de Barris, el barri, el gènere, el grup d'edat i la procedència. D'aquesta manera se seleccionen persones vinculades al Pla de Barris i les quotes poden oferir variabilitat discursiva. Inicialment es van planificar 60 entrevistes en profunditat a població beneficiària. El mostreig teòric es va dimensionar a partir de l'assignació de 10 persones beneficiàries de cada eix d'actuació, amb una distribució equitativa per sexe (homes i dones), edat (joves, adults i població gran) i origen (autòctons i estrangers). A més, també es va tenir present la distribució en els diferents barris intervinguts pel programa. Els contactes els va proporcionar el propi equip del Pla de Barris, obtenint així una llista de contactes de persones beneficiàries i, per tant, d'interès per l'avaluació. Finalment, per les dificultats de trobar els perfils previstos al disseny dins del calendari de la recerca, només s'han pogut completar 27 entrevistes; representa un 45 % de cobertura.

No haver assolit el total d'entrevistes és un dels principals punts febles d'aquesta part de l'anàlisi. No obstant això, a l'hora de fer l'anàlisi temàtica de les entrevistes es plasma que sí que s'ha assolit la saturació dels discursos en gran part dels temes tractats. És a dir, tenint en compte els perfils dissenyats, els discursos i temes recollits en les diferents entrevistes coincideixen i cada nova entrevista aporta poca informació nova. Així, tot i la diferència entre el mostreig teòric i el nombre d'entrevistats, s'ha aconseguit una amplitud i una profunditat de les dades necessàries suficient per considerar que la recollida de dades és prou completa i que s'ajusta als objectius plantejats. L'única excepció és en l'àmbit d'actuació d'educació i salut pública, ja que no s'ha aconseguit cobrir-lo i les dades recollides no permeten una anàlisi precisa d'aquest eix.

A la taula 5 es pot consultar la cobertura assolida segons cada perfil.

Taula 5. Cobertura perfils

	Perfils teòrics	Entrevistats	% cobertura
Sexe			
Home	31	16	52 %
Dona	29	11	38 %
Grup d'edat			
Jove (16-34 anys)	20	6	30 %
Adult (35-64 anys)	22	15	68 %
Gent gran (65 anys i més)	18	6	33 %
Procedència			
Autòcton	31	16	52 %
Estranger	29	11	38 %
Eix d'actuació Pla de Barris			
Ocupació, impuls econòmica i economia social	10	6	60 %
Drets socials, equitat de gènere i acció comunitària	10	6	60 %
Sostenibilitat ambiental i emergència climàtica	10	5	50 %
Habitatge	10	2	20 %
Espai públic i accessibilitat	10	4	40 %
Educació i salut pública	10	4	40 %
Pla de Barris			
El Besòs i el Maresme	4	2	50 %
El Bon Pastor i Baró de Viver	4	2	50 %
El Carmel i Can Baró	4	3	75 %
El Gòtic Sud	4	0	0 %
El Poble-sec	4	5	125 %
El Raval	4	1	25 %
El Turó de la Peira i Can Peguera	4	1	25 %
La Marina	4	3	75 %
La Prosperitat	4	1	25 %
La Trinitat Nova	4	1	25 %
La Trinitat Vella	5	2	40 %
La Verneda i la Pau	3	1	33 %
Les Roquetes i Verdun	4	0	0 %
Sant Genís dels Agudells i la Teixonera	4	3	75 %
Zona Nord	4	2	50 %

Font: elaboració pròpia.

En la taula 6 s'ofereix el llistat de les 27 persones entrevistades. Les entrevistes es van dur a terme de manera presencial entre el mes de novembre de 2023 i l'abril de 2024. El guió de l'entrevista es pot consultar a l'annex. Totes les entrevistes han estat transcrites i, per realitzar l'anàlisi del discurs, s'ha utilitzat el software Atlas.ti, que és un programa per l'anàlisi d'informació qualitativa assistida per ordinador (CAQDAS). El mètode és l'anàlisi temàtica, que permet identificar i analitzar temes i conceptes recurrents en les diferents entrevistes, i establir-ne la possible relació. Durant aquest procés d'anàlisi, els textos es codifiquen, atribuint conceptes o constructes analítics als diferents fragments, els quals es relacionen entre si en mode jeràrquic o assenyalant atributs, associacions o causalitats. D'aquesta manera, van emergint estructures i xarxes de significat que es plasmen en mapes conceptuals, on se sintetitzen les relacions entre els temes més importants. Durant l'anàlisi també se seleccionen cites textuais de les persones entrevistades que posteriorment s'incorporen a l'informe per il·lustrar millor els resultats i mantenir les paraules i expressions que han usat en l'entrevista. Segmentar l'anàlisi, en un espai general i després per eixos d'actuació, facilita la integració dels resultats amb les dades quantitatives i la interpretació conjunta.

Taula 6. Persones entrevistades segons perfils

Àmbit d'actuació	Barris	Sexe	Grup d'edat	Procedència
Ocupació, impuls econòmic i economia social	El Besòs i el Maresme	Dona	Jove	Estranger
	El Carmel i Can Baró	Dona	Adult	Autòcton
	El Poble-sec	Home	Adult	Autòcton
	La Prosperitat	Dona	Adult	Autòcton
	La Verneda i la Pau	Home	Jove	Autòcton
	Zona Nord	Dona	Adult	Estranger
Espai públic i accessibilitat	El Bon Pastor i Baró de Viver	Home	Jove	Estranger
	El Bon Pastor i Baró de Viver	Dona	Gent gran	Estranger
	La Marina	Dona	Gent gran	Autòcton
	Sant Genís dels Agudells i la Teixonera	Home	Gent gran	Autòcton
Drets socials, equitat de gènere i acció comunitària	El Besòs i el Maresme	Home	Gent gran	Estranger
	El Carmel i Can Baró	Home	Adult	Autòcton
	El Poble-sec	Home	Jove	Autòcton
	El Turó de la Peira i Can Peguera	Dona	Gent gran	Autòcton
	La Trinitat Vella	Dona	Adult	Estranger
	Zona Nord	Dona	Jove	Estranger
Educació i salut pública	La Marina	Home	Jove	Autòcton
	La Marina	Dona	Jove	Autòcton
	Sant Genís dels Agudells i la Teixonera	Home	Gent gran	Estranger
	Sant Genís dels Agudells i la Teixonera	Dona	Adult	Autòcton
Habitatge	El Poble-sec	Home	Adult	Estranger
	La Trinitat Nova	Dona	Gent gran	Estranger
Sostenibilitat ambiental i emergència climàtica	El Carmel i Can Baró	Home	Adult	Autòcton
	El Poble-sec	Dona	Jove	Estranger
	El Poble-sec	Home	Adult	Autòcton
	El Raval	Home	Adult	Estranger
	La Trinitat Vella	Home	Jove	Autòcton

Font: elaboració pròpia.

3. Efectes generals del Pla de Barris

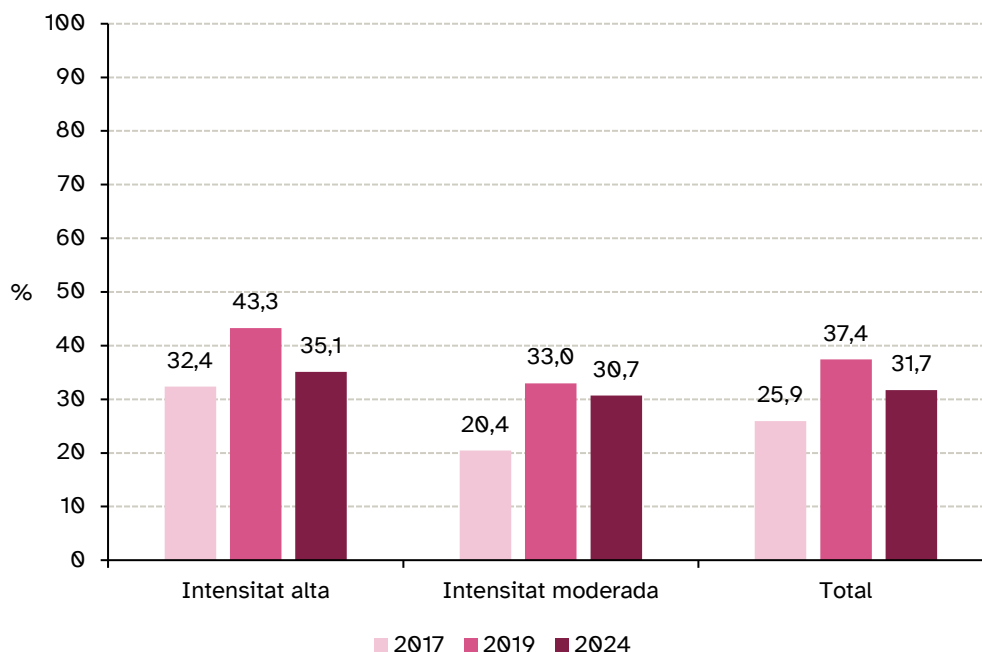
Aquesta primera part de l'anàlisi dels efectes del Pla de Barris s'orienta a conèixer l'impacte agregat del programa als barris intervinguts. En aquest sentit, s'analitza, en primer lloc, aspectes com el coneixement que té la població resident del Pla de Barris i quina és la seva valoració del programa. A continuació, s'analitzen les diferències en l'evolució de la satisfacció amb el barri entre els residents, comparant-lo amb altres barris no intervinguts i, per últim, en tercer lloc, s'estudia com ha evolucionat la intensitat de la vulnerabilitat urbana també en comparació amb altres barris no intervinguts.

3.1. Coneixement i valoració del Pla de Barris

Actualment (2024), al voltant d'un terç de la població resident als barris que han estat objecte d'actuacions del Pla de Barris declara conèixer el programa (31,7%). Aquesta proporció ha anat fluctuant durant les dues edicions del programa, però amb una tendència creixent, arribant al seu punt àlgid l'any 2019, amb un 37,4%.

La intensitat de la intervenció als barris condiciona aquest coneixement del programa, de tal manera que a major intensitat d'intervenció, més població el coneix (gràfic 3). Tanmateix, també és als barris amb major intensitat d'intervenció on el coneixement del programa ha variat més entre la població resident amb el pas de les edicions. Així, en aquests barris, la població resident que coneix el programa creix 11 punts percentuals entre 2017 i 2019 i baixa 8 punts entre 2019 i 2024, mentre que les variacions als barris amb una intervenció d'intensitat moderada ha estat de 13 punts i de 2, respectivament. Cal tenir present, però, que per a la meitat dels barris que han tingut una intervenció moderada no es va recollir informació els anys 2017 i 2019 perquè no estaven inclosos en la primera edició del programa.

Gràfic 3. Població que viu en barris que han estat objecte d'actuacions del Pla de Barris i el coneix segons intensitat de la intervenció. Percentatge. Barcelona, 2017, 2019 i 2024

Font: Ajuntament de Barcelona, Enquesta Pla de Barris, 2017 i 2019; Enquesta de serveis municipals, 2024.

Les entrevistes en profunditat realitzades a població beneficiària del Pla de Barris apunten que el Pla de Barris no es coneix prou entre el veïnatge per dues raons fonamentalment. Una d'elles és que *conviu amb moltes altres accions públiques* i, per tant, a la població resident als barris intervinguts els hi resulta impossible distingir quines accions formen part del Pla de Barris i quines no. L'altra raó és la *manca d'informació o promoció* del Pla de Barris. Diversos beneficiaris apunten que troben a faltar que s'indiqui d'una manera més clara, què fa el Pla de Barris.

«Falta de coneixement sobre el Pla de Barris. La ciutadania veu canvis, especialment aquells referents a la infraestructura, la rehabilitació i la millora d'espais públics, però no els associen al Pla de Barris. Perceben les millores com naturals». (Home gran autòcton, barri de la Marina del Prat Vermell)

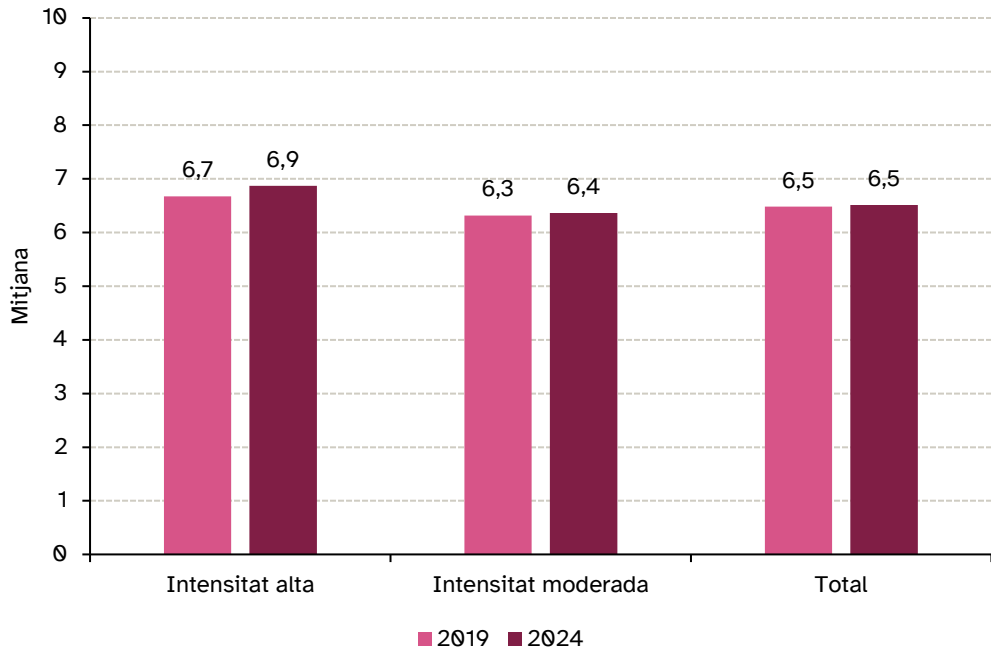
«L'altre cosa és que jo no sé ben bé el Pla de Barris què comporta, però, clar, relacionat amb la meva feina sí que ens estan arribant últimament moltes coses que fan de... és que no sé si és del Pla de Barris o del Cuida'm no sé què... és que hi ha com molts projectes d'aquests.» (Dona adulta autòctona, barri de la Prosperitat).

Per altra banda, la valoració del Pla de Barris per part de la gent que declara conèixer-lo és, en general, positiva, superant de mitjana el 6 en una valoració entre 0 i 10 (gràfic 4). Els resultats informen, a més, que la valoració ha crescut més als barris amb una intervenció més intensa. De manera més detallada, entorn de dos terços de la població coneixedora del programa el valora positivament (gràfic 5). A més, en finalitzar la segona edició del programa hi ha més població que emet una valoració positiva del programa. Al mateix temps, també ha

minvat la població que el valora com a excel·lent, però en menor mesura que els que el valoren negativament. Aquest patró podria estar relacionat amb un reajustament de les expectatives respecte al programa per part del veïnat un cop ha anat evolucionant la implementació.

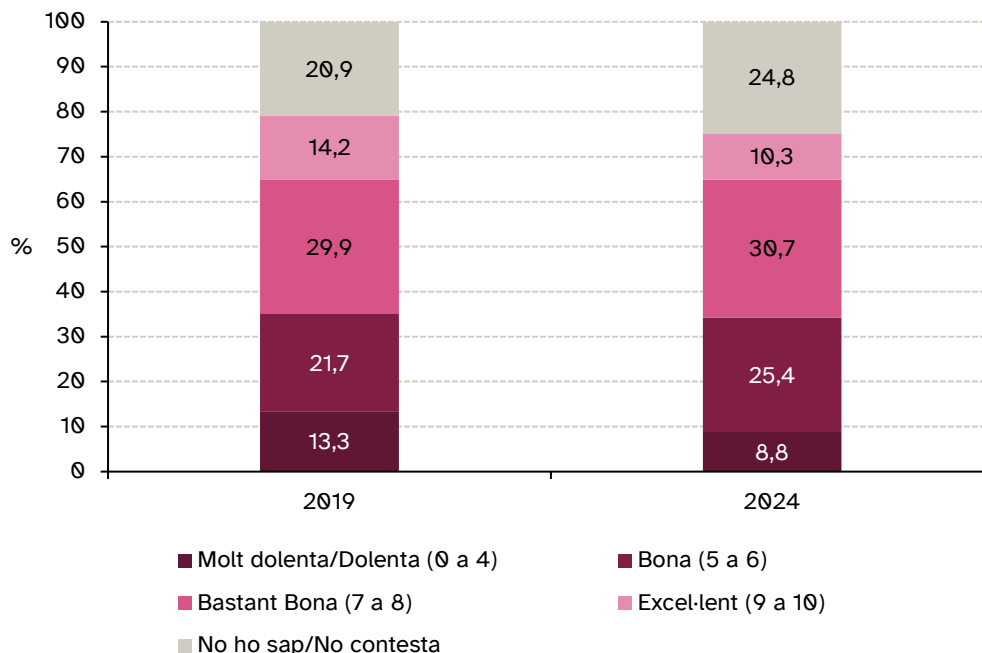
Per últim, cal apuntar també que la població resident que no emet una valoració sobre el Pla de Barris ha crescut de manera significativa a la darrera edició de l'enquesta (2024) respecte a l'anterior (2019).

Gràfic 4. Valoració del Pla de Barris de la població que viu en barris que han estat objecte d'actuacions del Pla de Barris i el coneix segons intensitat de la intervenció. Mitjana. Barcelona, 2019 i 2024

Font: Ajuntament de Barcelona, Enquesta Pla de Barris, 2019; Enquesta de serveis municipals, 2024.

Gràfic 5. Valoració del Pla de Barris de la població que viu en barris que han estat objecte d'actuacions del Pla de Barris i el coneix. Mitjana. Barcelona, 2019 i 2024

Font: Ajuntament de Barcelona, Enquesta Pla de Barris, 2019; Enquesta de serveis municipals, 2024.

Respecte a la valoració general del programa, les entrevistes també aporten idees rellevants. Hi ha aspectes clau del disseny del Pla de Barris que entren en tensió segons els discursos de la població beneficiària, com ara la *coordinació amb altres polítiques o serveis municipals* o la *participació ciutadana* en la presa de decisions. D'una banda, en relació amb la coordinació amb altres polítiques o serveis municipals hi ha opinions contraposades. Si bé, per exemple, la coordinació amb Barcelona Activa resulta molt satisfactòria per la població beneficiària del Pla de Barris, hi ha d'altres experiències menys satisfactòries com en el cas de la instal·lacions de panells solars per part de les comunitats energètiques creades amb el suport del Pla de Barris. En aquests casos, la manca de coordinació entre Pla de Barris i Ajuntament de Barcelona ha arribat a paraitzar alguns projectes.

«Bueno, eso, Pla de Barris lo intentó un montón, pero finalmente, las trabas venían de arriba y desde el Ayuntamiento» (Home adult estranger, barri del Poble-sec).

L'altra tensió té a veure amb la *participació ciutadana*, un element fonamental en el desplegament del Pla de Barris, sobretot pel que fa a la definició d'algunes accions, on també es troben opinions contraposades. Per una banda, dels discursos de la població beneficiària s'extreu que s'han generat espais d'escolta i de participació que són valorats positivament, malgrat que es consideri que la participació, de vegades, ha estat esbiaixada. En tot cas, s'han aconseguit crear dinàmiques de col·laboració i co-producció d'accions amb els veïns i veïnes i amb el teixit associatiu en moltes ocasions. En d'altres, però, hi ha població beneficiària que

reitera el fet de que no s'han atès les seves demandes o propostes, al·ludint a una *participació poc efectiva* que acaben relacionant amb una pèrdua de temps.

«És cert que molts de nosaltres partíem d'una certa desconfiança perquè també teníem a alguna persona coneixedora d'altres plans de barris del passat i teníem por de que fos un pla de barri de "tocho", que la principal inversió fos en "tocho" i oblidés la dimensió més social i comunitària. És cert i posem en valor que en aquest nou pla de barri enseguida va haver un nivell de diàleg important, també poso en valor que el Pla de Barris va fer moltes jornades per explicar les propostes i també jo crec que van escoltar les entitats del barri.» (Home adult autòcton, barri el Poble-sec)

«Para mí Pla de Barris ha sido una idea por parte de la administración para intentar ayudar a los barrios más desfavorecidos y olvidados del ayuntamiento central, que se ha disfrazado de un proceso democrático, realmente, pero que se ha acabado haciendo lo que la Administración ha querido hacer. (...) Entonces creo que se hacen muchos procesos participativos en el Pla de Barris, no está todo mal del Pla de Barris, hay cosas muy positivas, es una alegría y es bestial la ayuda que se está haciendo con la reforma de edificios, con las ayudas que están recibiendo para el Casal, para el Esplai que tenemos aquí en Trinitat Vella, pero también es verdad que hay muchas decisiones que vienen tomadas por parte de la administración o por parte los servicios técnicos, que están disfrazadas de procesos democráticos y participativos que luego no sirven de nada.» (Home jove autòcton, barri de la Trinitat Vella)

Com a part de la valoració general, el Pla de Barris evoca també entre la població beneficiària algunes idees molt positives. Es veu com una política pública *innovadora* i algunes persones atorguen al Pla de Barris un rol important com a *palanca de canvi*. És a dir, que el Pla de Barris fa possibles coses que sense el Pla de Barris serien impossibles.

«(...) yo sí agradezco bastante al Ayuntamiento porque sin ellos no estaría donde estoy ahora.» (Dona adulta estrangera, barri de El Besòs i el Maresme)

Aquesta idea reforça i dona sentit al paper de *política específica* que han de jugar els programes de millora de barris com a complement territorial d'altres polítiques públiques de més abast centrades als individus. Aquest aspecte de la complementarietat amb altres polítiques és central i apareix en el discurs de la població beneficiària també en forma de crítica, assenyalant, per exemple, que les intervencions del Pla de Barris són molt superficials o de poc impacte; accions amb cobertures molt modestes, que no solucionen els problemes reals del barri, com ara l'habitatge o la pobresa. Però, cal insistir en què aquest no ha de ser l'objectiu del Pla de Barris, és impossible acabar amb problemes tant estructurals com l'habitatge o la pobresa a partir d'una política de barris. En canvi, sí que es pot arribar des de la proximitat, l'acompanyament i l'empatia a canviar certes dinàmiques específiques de cada barri, en la mesura del possible.

«El Pla de Barris ha hecho algo, pero han sido como píldoras, así como cosas a mejorar...» (Home adult autòcton, barri del Poble-sec)

«El que ens van explicar quan el Pla de Barris és que seria una intervenció que tindria

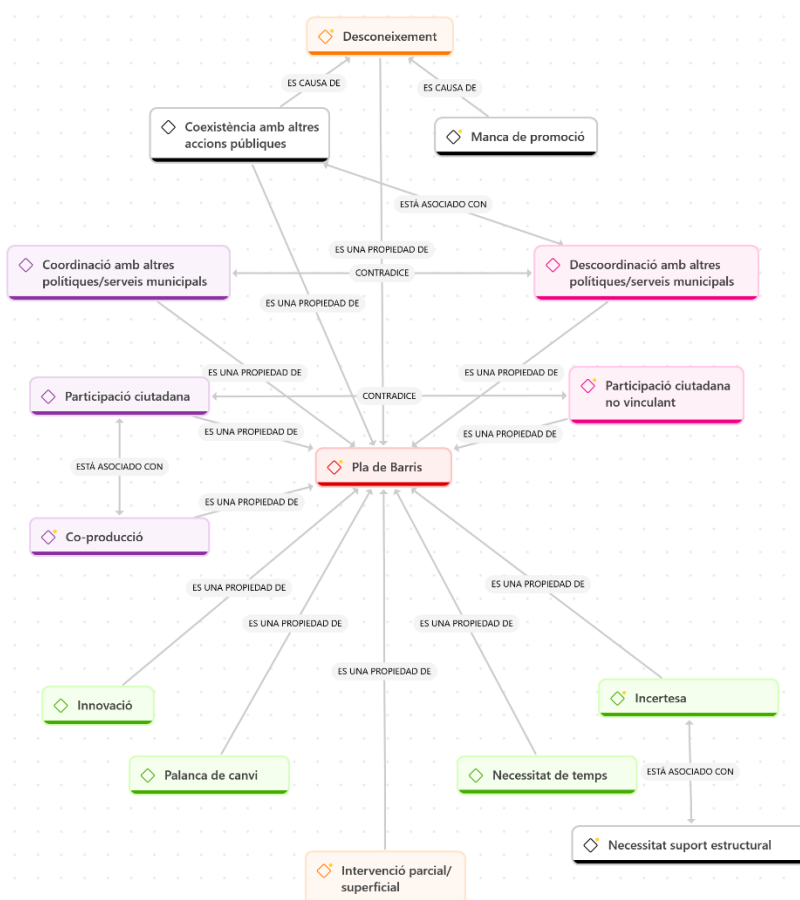
un impacte fort en els barris més desfavorits. Llavors, farien unes inversions extraordinàries, això, en els barris que estaven més despenjats. Et dic que, bueno, això no s'ha aconseguit, penso jo, o s'ha aconseguit molt poc. És a dir, la majoria d'actuacions són correctes, van en la bona direcció, però són totalment insuficients. O sigui això que ens van dir que l'impacte que tindria canviaria realment el barri, doncs no, però s'han fet coses que en si mateix estan bé.» (Home gran autòcton, barri de Sant Genís dels Agudells)

Això sí, hi ha indicis també a les entrevistes de la necessitat de que el Pla de Barris adopti un *caràcter estructural*, integrant-se en el règim de benestar local. D'aquesta manera es podria aportar més estabilitat a les intervencions, mantenint-les en el temps i reduint les *incerteses* que genera entre la població beneficiària el fet de no saber si el suport en relació amb alguns projectes continuarà o no. En relació amb això la població beneficiària també reconeix que *els barris necessiten temps per transformar-se*.

«Però després, molts projectes no sé com continuaran. Aquesta és la principal preocupació i crec que és un tema que compartim moltes entitats.» (Home jove estranger, barri del Poble-sec)

«No creo que sea un barrio que si lo dejas que funcione solo... Yo creo que es potencialmente vulnerable y puede ser conflictivo también.» (Dona adulta estrangera, barri de la Trinitat Nova)

Gràfic 6. Mapa conceptual sobre la valoració general del Pla de Barris per part de la població beneficiària

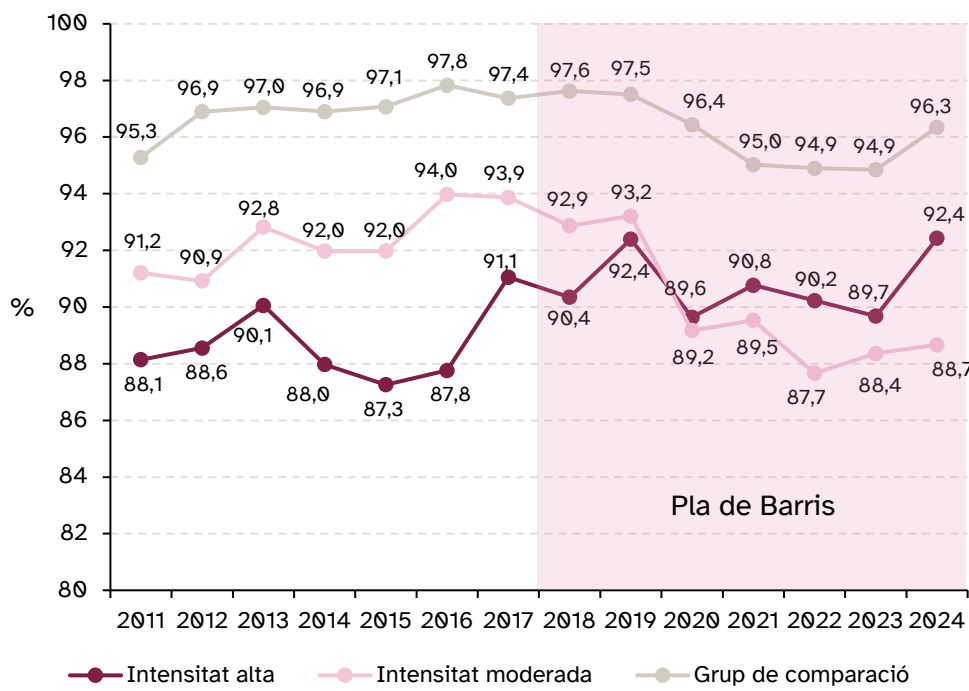

Font: elaboració pròpia a partir de l'anàlisi qualitativa de les entrevistes en profunditat a la població beneficiària del Pla de Barris.

3.2. Efectes sobre la satisfacció amb el barri de residència

El gràfic 7 mostra l'evolució de la població que està satisfeta amb el seu barri de residència als barris de Barcelona que han estat objecte d'actuació del Pla de Barris i els barris del grup de comparació. A primera vista, s'observa que als barris amb una intervenció d'intensitat alta hi ha més població satisfeta amb el seu barri de residència al finalitzar la segona edició del programa que en el període previ. No passa el mateix amb els barris amb una intervenció d'intensitat moderada, on hi ha menys població satisfeta després que abans de les actuacions del Pla de Barris.

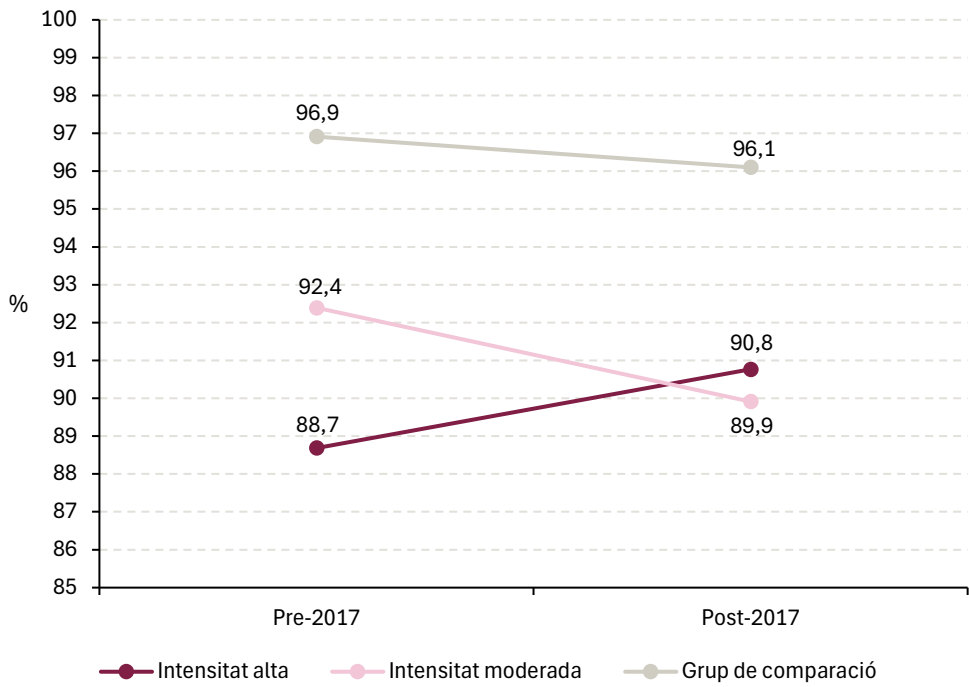
Gràfic 7. Població satisfeta* amb el barri de residència als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2011-2024

* Grau de satisfacció entre 5 i 10 en una escala de 0 a 10 on 0 significa gens satisfet i 10 molt satisfet.
Font: Ajuntament de Barcelona, Enquesta de serveis municipals, 2011-2024.

Per estimar l'impacte del Pla de Barris sobre la satisfacció de la població amb el barri de residència s'ha realitzat una anàlisi de diferències en diferències (DD). El gràfic 8 i la taula 7 mostren la mitjana de la població satisfeta per als tres grups de barris analitzats en el període previ al Pla de Barris i durant la implementació del programa. S'observen situacions de partida i evolucions diferents, amb un augment de la satisfacció als barris on la intensitat de la intervenció ha estat alta, mentre que als barris amb una intervenció d'intensitat moderada i als barris de comparació hi ha un descens. Tal i com mostra la taula 7, els barris que han estat objecte d'una intervenció d'intensitat alta experimentaren un augment de la població satisfeta amb el seu barri de residència estadísticament significatiu respecte als barris de comparació. En canvi, en el cas del descens de la satisfacció als barris amb una intervenció d'intensitat moderada, tot i ser superior al dels barris de comparació, no es tracta d'una diferència significativa respecte a aquests.

Gràfic 8. Població satisfeta amb el barri de residència als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2011-2024

Font: Ajuntament de Barcelona, Enquesta de serveis municipals, 2011-2024.

Taula 7. Diferències en diferències (DD) de la població satisfeta amb el barri de residència als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2011-2024

Grup	Pre-2017	Post-2017	Post-Pre	DD
Comparació	96,9	96,1	-0,8	
Intensitat moderada	92,4	89,9	-2,5	-1,7
Intensitat alta	88,7	90,8	2,1	2,9***

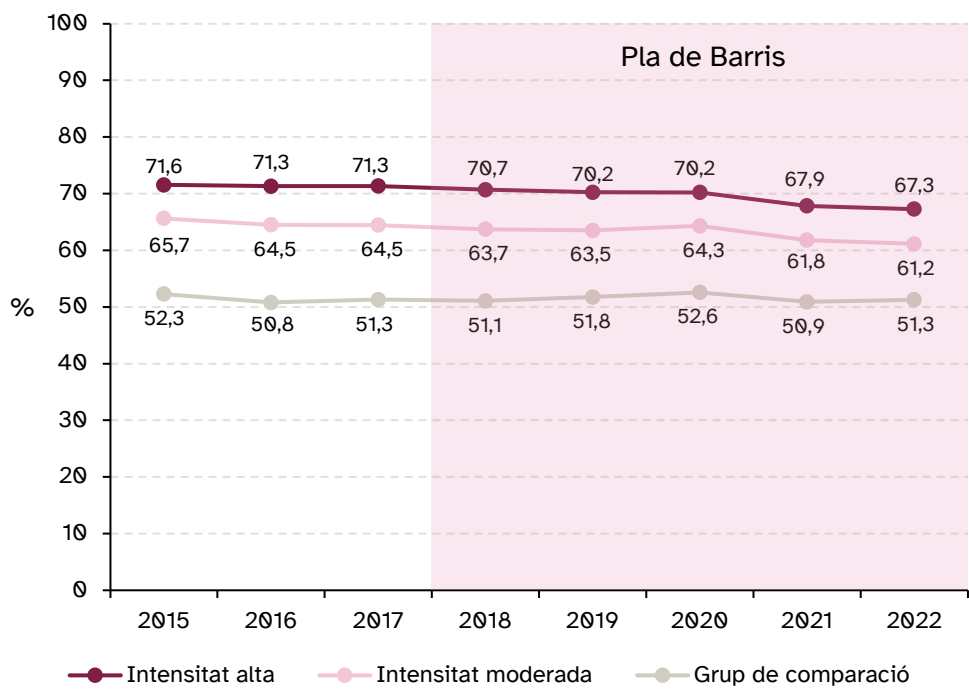
Nota: *p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01. Valor p obtingut de l'aproximació per regressió logística en el que 0 és la valoració negativa (puntuació de 0 a 4 i la població que respon Ns/Nc) de la gestió municipal i 1 la valoració positiva (puntuació de 5 a 10).

Font: Ajuntament de Barcelona, Enquesta de serveis municipals, 2011-2024.

3.3. Efectes sobre la vulnerabilitat urbana

L'evolució de l'Índex de Vulnerabilitat Urbana (IVU) als barris de Barcelona que han estat objecte d'actuació del Pla de Barris i als barris del grup de comparació és la que es pot observar al gràfic 9. Els tres grups han seguit una evolució descendent del nivell de vulnerabilitat urbana.

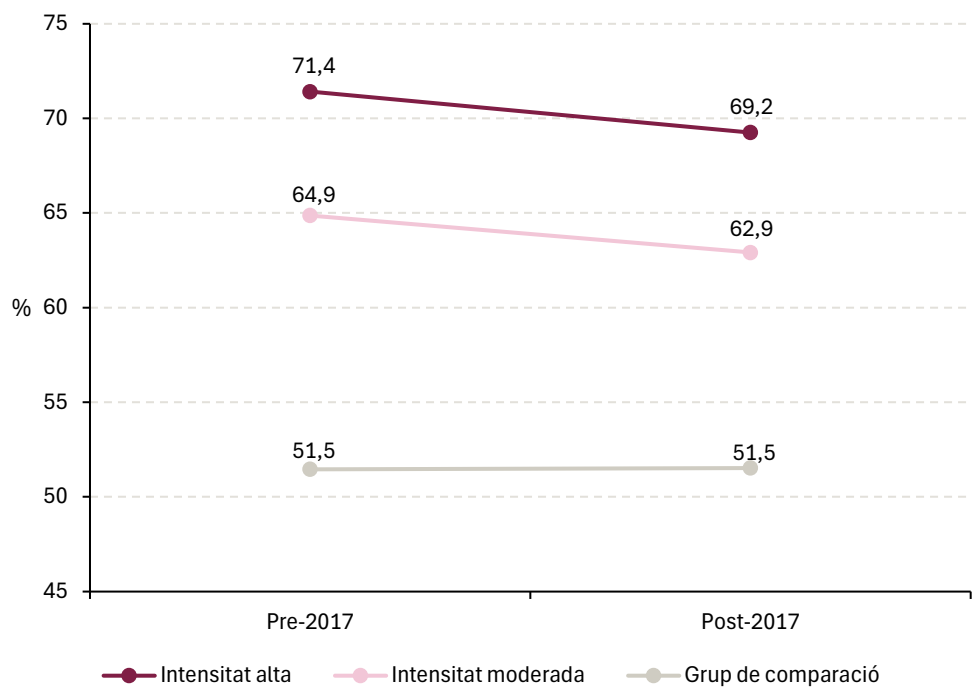
Gràfic 9. Índex de Vulnerabilitat Urbana dels barris d'intervenció segons intensitat i dels barris de comparació. Barcelona, 2015-2022

Font: Institut Metròpoli i Diputació de Barcelona, Estadístiques barrials sobre condicions de vida i estructures d'oportunitat, 2015-2022.

Per aprofundir en aquestes tendències i esbrinar si hi ha hagut algun efecte del Pla de Barris sobre el nivell de vulnerabilitat urbana dels barris s'ha fet una anàlisi DD. El gràfic 10 i la taula 8 mostren situacions de partida i una evolució diferents per als grups analitzats, amb un descens marcat de l'IVU en els dos grups de barris intervinguts, mentre que entre els barris de comparació el nivell de vulnerabilitat urbana es manté estable. Però, malgrat tot, tal i com mostra la taula 8, únicament els barris que han estat objecte d'una intervenció d'intensitat moderada són els que experimentaren un descens que marca una diferència estadísticament significativa respecte a l'evolució dels barris de comparació.

Gràfic 10. Índex de Vulnerabilitat Urbana dels barris d'intervenció segons intensitat i dels barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2015-2022

Font: Institut Metròpoli i Diputació de Barcelona, Estadístiques barrials sobre condicions de vida i estructures d'oportunitat, 2015-2022.

Taula 8. Diferències en diferències (DD) de l'Índex de Vulnerabilitat Urbana dels barris d'intervenció segons intensitat i dels barris de comparació. Barcelona, 2015-2022

Grup	Pre-2017	Post-2017	Post-Pre	DD
Comparació	51,5	51,5	0,1	
Intensitat moderada	64,9	62,9	-2,0	-2,0*
Intensitat alta	71,4	69,2	-2,2	-2,2

Nota: *p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01. Valor p obtingut de l'aproximació per regressió lineal.

Font: Institut Metròpoli i Diputació de Barcelona, Estadístiques barrials sobre condicions de vida i estructures d'oportunitat, 2015-2022.

Taula 9. Síntesi de resultats quantitatius i qualitatius i de comparació de mètodes mixtos dels efectes generals del Pla de Barris

Efectes	Barris intervinguts	Resultats quantitatius			Resultats qualitatius	Integració mètodes
		Població 2024 (%)	2017-2024		Idees entorn el Pla de Barris	
Coneixement Pla de Barris	Barris intensitat intervenció moderada	30,7	10,2		Dificultats per conèixer el Pla de Barris - Coexistència amb altres polítiques públiques - Manca de publicitat del Pla de Barris	Convergència El coneixement parcial que mostren les dades quantitatives també ho corroboren els discursos de la població beneficiària
	Barris intensitat intervenció alta	35,1	2,7			Complementarietat La informació qualitativa aporta les raons per les quals es fa difícil reconèixer l'acció del Pla de Barris, mentre que la informació quantitativa xifra en un terç la població que coneix el programa
Valoració Pla de Barris	Barris intervinguts	66,4	0,6		Tensions - Coordinació amb altres polítiques i serveis municipals - Participació ciutadana i generació d'espais de col·laboració/coproducció d'accions Altres idees entorn el Pla de Barris - Palanca de canvi - Innovació - Intervenció parcial - Necessitat de temps - Incertesa	Convergència En termes generals i en línia amb el que informen les dades quantitatives, la població beneficiària valora positivament el Pla de Barris Complementarietat La bona valoració general del Pla de Barris, considerat com un factor que posa les bases per a la transformació social a partir de la innovació política, és entès també com una intervenció parcial sobre els problemes estructurals que afecten els barris, que precisa de temps per a que ofereixi resultats rellevants
		Diferència Post-Pre	DD	Significativitat		
Satisfacció barri de residència	Barris intensitat intervenció moderada	-2,5	-1,7			
	Barris intensitat intervenció alta	2,1	2,9	***		
Índex de Vulnerabilitat Urbana	Barris intensitat intervenció moderada	-2,0	-2,0	*		
	Barris intensitat intervenció alta	-2,2	-2,2			

Nota: *p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01.

Font: Ajuntament de Barcelona, Enquesta Pla de Barris, 2017 i 2019; Enquesta de serveis municipals, 2024; Institut Metròpoli i Diputació de Barcelona, Estadístiques barrials sobre condicions de vida i estructures d'oportunitat, 2015-2022; elaboració pròpia a partir de l'anàlisi qualitativa de les entrevistes en profunditat a la població beneficiària del Pla de Barris.

Institut Metròpoli

Efectes del Pla de Barris (2017-2024): impactes als barris i percepcions veïnals

Efectes generals del Pla de Barris

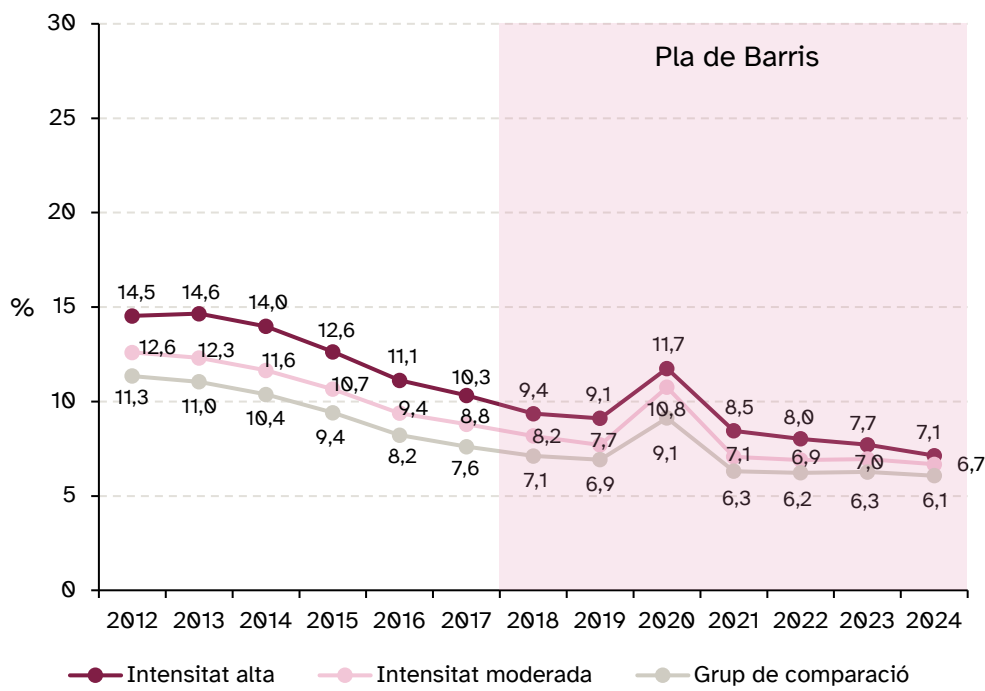
4. Ocupació, impuls econòmic i economia social

L'impacte de les actuacions de l'eix socioeconòmic, el relacionat amb l'impuls de l'ocupació, l'economia i una vessant més social de les relacions econòmiques, s'ha analitzat a nivell quantitatiu a partir de dos indicadors, un relacionat amb la participació en el mercat laboral i un altre amb els ingressos econòmics de la població. Pel que fa al primer, en aquest apartat s'ha optat per treballar amb el pes de l'atur registrat per al conjunt de la població. Tanmateix, més endavant, en la secció destinada a l'eix de drets socials, equitat de gènere i acció comunitària, també s'analitzarà l'efecte del Pla de Barris respecte a l'atur de les dones, específicament. Per altra banda, per la població en situació de pobresa, s'ha treballat amb la població que disposa com a màxim d'uns ingressos equivalents de 7.500 euros anuals.

4.1.Efectes sobre el mercat laboral

El gràfic 11 mostra l'evolució de l'atur registrat entre la població de 16 i 64 anys als barris de Barcelona que han estat objecte d'actuació del Pla de Barris, dividits segons la intensitat de la intervenció, i els barris de comparació. Es pot observar com els tres grups seguien tendències descendents paral·leles abans de començar les actuacions del programa, les quals es perllonguen durant la implementació del Pla de Barris, només interrompuda per l'impacte sobtat i puntual de la crisi derivada de la covid-19 l'any 2020. Durant els darrers anys post-pandèmics, la reducció de l'atur als barris intervinguts amb una intensitat alta ha estat lleugerament més acusada a la resta de barris on la reducció de l'atur ha tendit més aviat a estancar-se. Això fa que l'any 2024 la distància en els nivells d'atur dels diferents grups de barris sigui la mínima en tot el període analitzat.

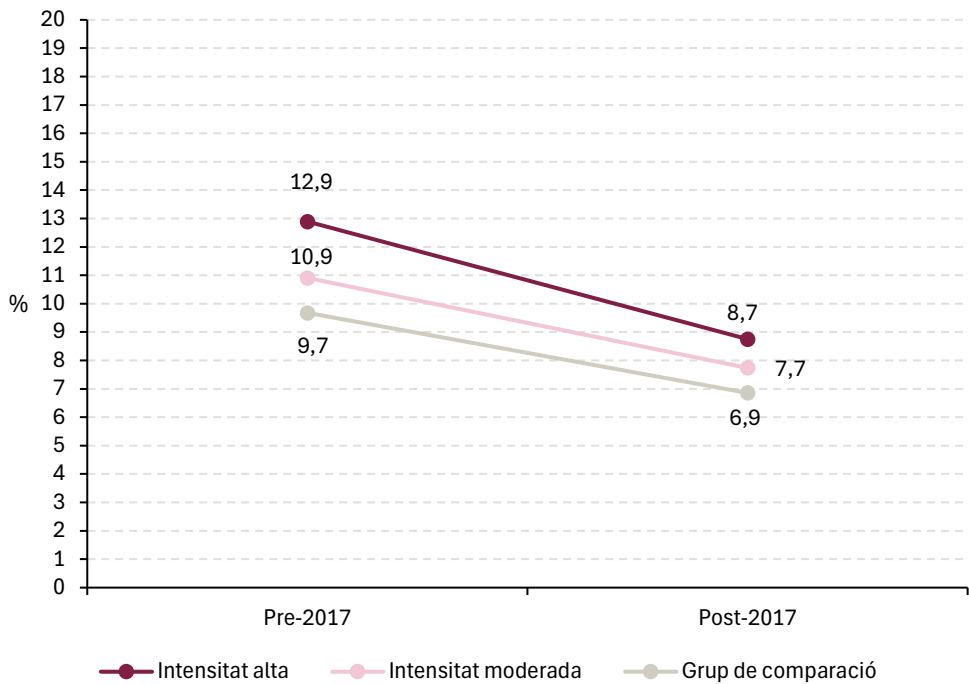
Gràfic 11. Pes de l'atur registrat sobre la població de 16 a 64 anys als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2012-2024

Font: Ajuntament de Barcelona, 2012-2024.

Els resultats de l'anàlisi DD mostren la mitjana del pes de l'atur registrat per als tres grups de barris en el període previ al Pla de Barris i durant la implementació del programa (gràfic 12 i taula 10). S'observen situacions de partida diferents, però una evolució semblant marcada per la caiguda de l'atur per als barris d'intervenció i el grup de comparació. Només en el cas dels barris que han estat objecte d'intervenció d'alta intensitat es registra una disminució significativament superior que la del grup de comparació (taula 10).

Gràfic 12. Pes de l'atur registrat sobre la població de 16 a 64 anys als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2012-2024

Font: Ajuntament de Barcelona, 2012-2024.

Taula 10. Diferències en diferències (DD) del pes de l'atur registrat sobre la població de 16 a 64 anys dels barris d'intervenció segons intensitat i dels barris de comparació. Barcelona, 2012-2024

Grup	Pre-2017	Post-2017	Post-Pre	DD
Comparació	9,7	6,9	-2,8	
Intensitat moderada	10,9	7,7	-3,2	-0,4
Intensitat alta	12,9	8,7	-4,1	-1,3**

Nota: *p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01. Valor p obtingut de l'aproximació per regressió lineal.

Font: Ajuntament de Barcelona, 2012-2024.

Aquest efecte diferencial en la reducció de l'atur als barris intervinguts amb una intensitat alta es corresponen amb un valoració en general positives dels serveis que ofereix el Pla de Barris en l'eix d'intervenció sobre ocupació, impuls econòmic i economia social. Una de les qüestions que més valora la població beneficiària d'aquestes accions és la coordinació entre Barcelona Activa i el Pla de Barris, de manera que els recursos i el suport a la inserció laboral s'amplifiquen. A més, s'expressa molta satisfacció amb l'atenció rebuda per part dels serveis específics del Pla de Barris en el suport a la inserció laboral. En aquest àmbit, la població beneficiària distingeix clarament entre la formació laboral, la qual l'associen més amb Barcelona Activa, i el

suport pràctic, que associen més amb els serveis del Pla de barris, i que valoren molt positivament perquè el troben de major utilitat per trobar feina. Aquest suport pràctic es materialitza en l'ajut que ofereixen alguns programes del Pla de Barris per la tramitació de prestacions socials, per elaboració del CV, en la indicació de recursos per buscar feina i/o en els consells sobre com encarar les entrevistes de feina. La població beneficiària valoren especialment la sensació d'acompanyament que es deriva d'aquest tipus de suport, la qual cosa els hi genera *confiança* i *tranquil·litat*.

«En canvi, la persona aquesta (la del Pla de Barris) sí que ajuda més a coses que són més pràctiques, tipus, t'ajuda a fer el currículum, pots mirar en aquestes pàgines... no es tant allò de "bueno, jo et dono les eines i tu t'ho fas".(...) Aquest tipus d'acompanyament jo sí que trobo que a mi m'està servint molt més, saps?» (Dona adulta autòctona, barri de la Prosperitat)

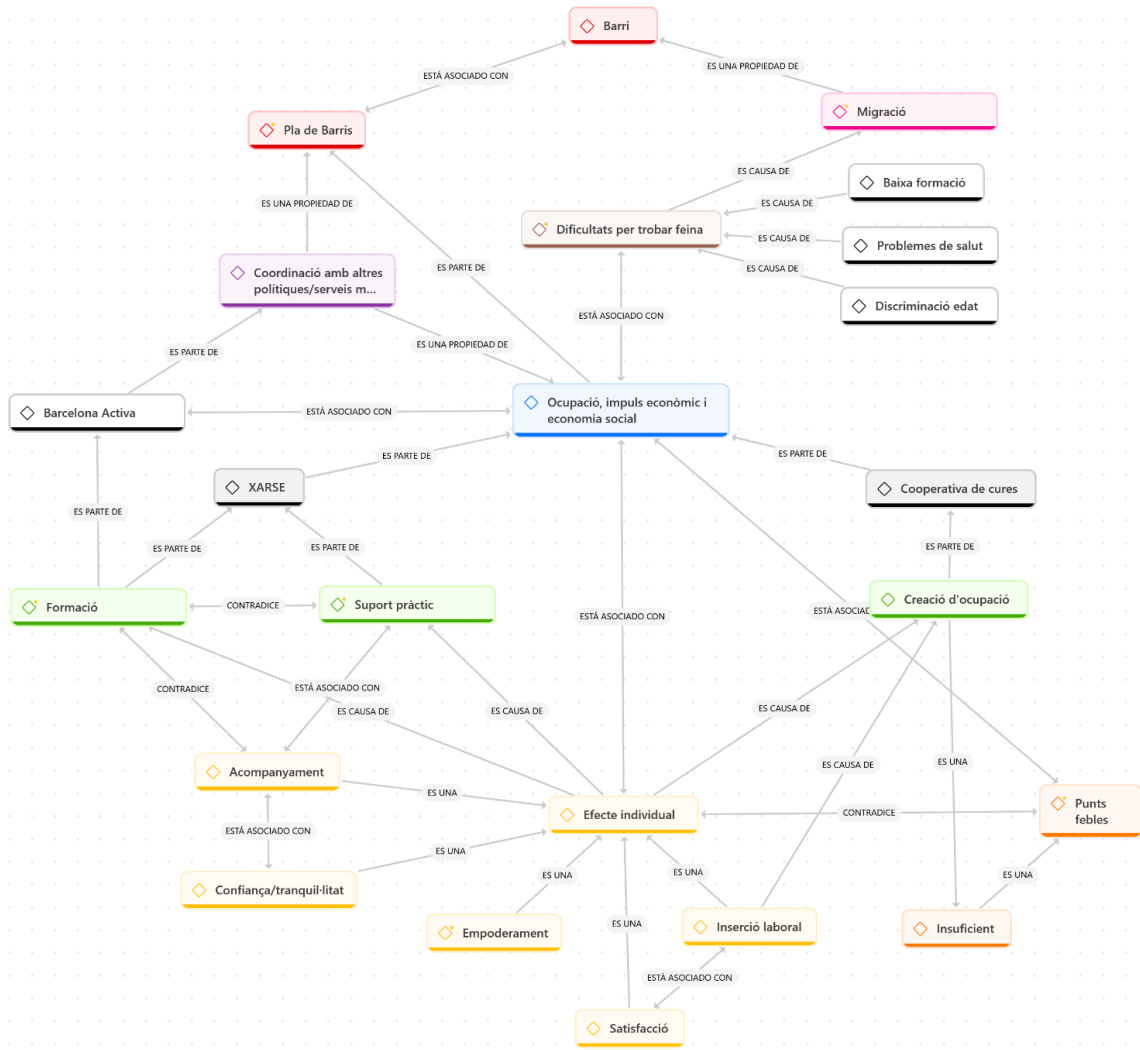
També manifesten el seu *apoderament*, es veuen amb més capacitats per buscar feina de manera autònoma, i alguns es mostren molt satisfets per haver aconseguit feina.

«Porque ella no te busca trabajo, está claro. Ella te ayuda, te asesora, te da herramientas, pero no te busca trabajo. El trabajo te lo tienes que buscar tú.» (Home adult autòcton, barri de la Verneda)

«Me ha cambiado a más segura. (...) Acá tengo un trabajo que voy a diario y que tengo una remuneración que sé que me va a llegar cada mes y que si necesito o veo que algo no me gusta se lo puedo decir. Antes no, por miedo a que me boten o que me digan que has hecho algo malo. (...) Yo me siento más segura y con más posibilidad de conseguir los logros que quiero. Yo empecé con esto de los estudios, también me dije: "tengo que llegar a sacar mi NIE". Ahora mi hijo también, porque tengo que reagruparlo y todo esto. Pero sí, me siento más segura. Y no lo dejo aquí. Ahora quiero... mediante eso de la homologación (de los estudios), estamos viendo cómo se pueda dar.» (Dona adulta estrangera, barri del Besòs i el Maresme)

També hi ha d'altres tipus d'intervencions satisfactòries com la *creació d'una cooperativa de cures* que genera ocupació directament. I, malgrat que l'anàlisi quantitativa indica que la reducció de l'atur ha estat significativa als barris amb intervenció més alta, la població beneficiària també remarca la idea de que tot plegat resulta insuficient per millorar la situació en el conjunt del barri. Aquesta contradicció connecta, per una banda, amb la naturalesa d'intervenció complementària pròpia del Pla de barris. Els programes de barris no poden assumir la solució de problemes estructurals, en canvi sí que poden contribuir mitigar-los conjuntament amb d'altres polítiques de major abast centrades en les persones. Per altra banda, s'ha de tenir present també els efectes que es puguin estar derivant del cicle econòmic expansiu a nivell de barri i que podria contribuir a explicar aquesta reducció de l'atur en els barris més desfavorits, els quals parteixen sempre de situacions amb major marge de millora que la resta de barris.

Gràfic 13. Mapa conceptual sobre la valoració general del Pla de Barris per part de la població beneficiària

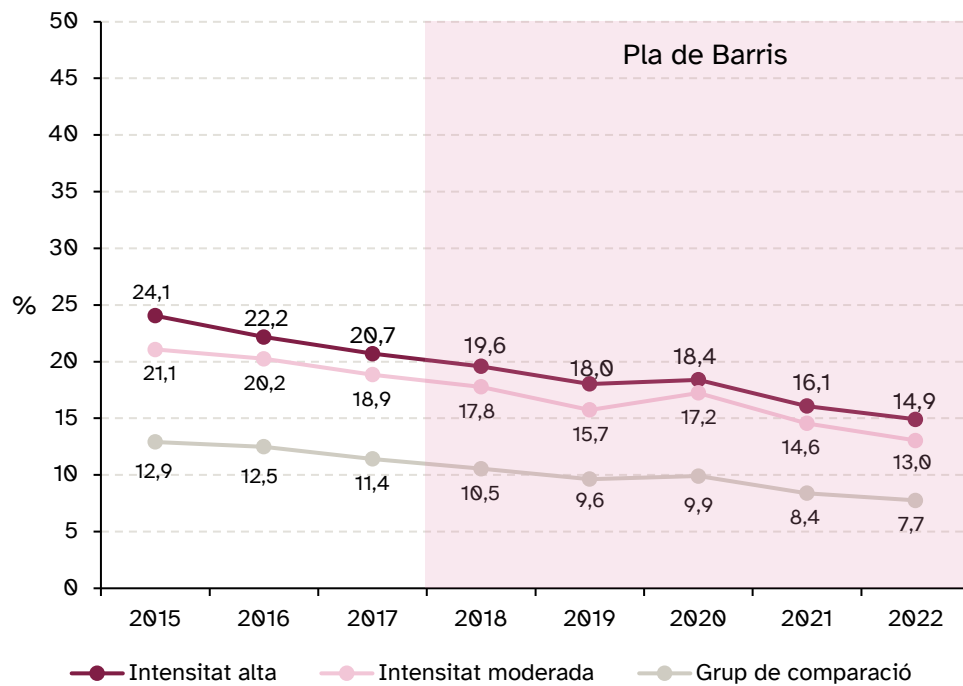

Font: elaboració pròpia a partir de l'anàlisi qualitativa de les entrevistes en profunditat a la població beneficiària del Pla de Barris.

4.2. Efectes sobre la pobresa severa

El gràfic 14 mostra com els barris de Barcelona que han estat objecte d'actuacions del Pla de Barris, així com els barris de comparació, experimentaren una baixada continuada de la població en situació de pobresa severa seguint tendències paral·leles abans de implementació del programa. En sintonia amb l'evolució vista de l'atur, la tendència a la baixa continuà durant les accions del Pla de Barris a excepció del sotrac generat per la covid-19 el 2020.

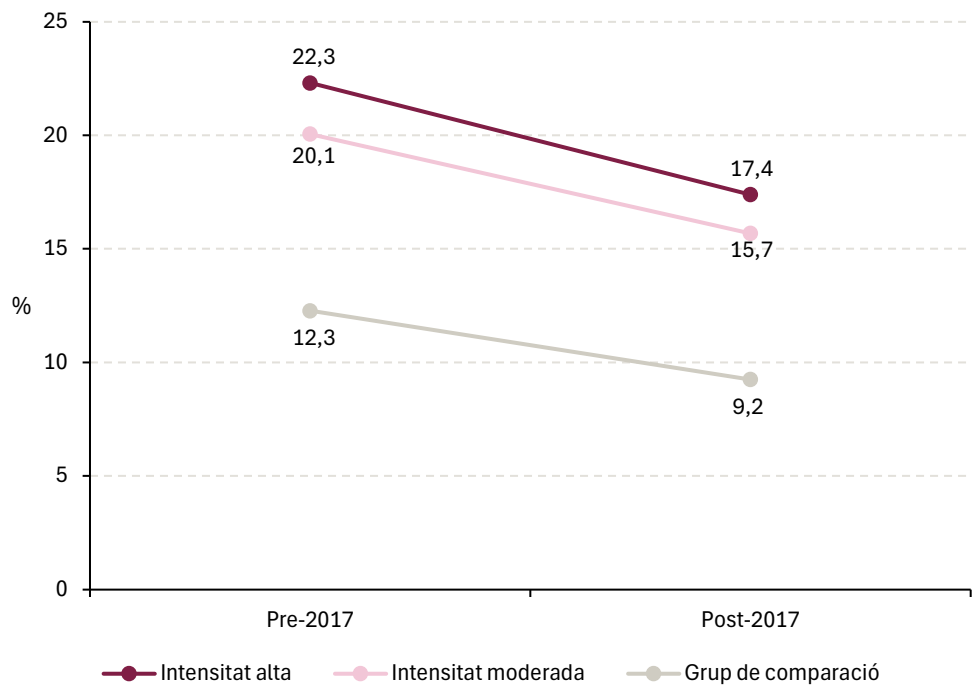
Gràfic 14. Població amb ingressos per unitat de consum per sota de 7.500 euros resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2015-2022

Font: Institut Metròpoli i Diputació de Barcelona, Estadístiques barrials sobre condicions de vida i estructures d'oportunitat, 2015-2022.

Analitzant les mitjanes del període, pas previ per a l'anàlisi DD, s'observen situacions de partida diferents, però una evolució semblant de descens de la pobresa severa per als barris d'intervenció i el grup de comparació (gràfic 15 i taula 11). La disminució de la pobresa severa als barris objecte d'actuacions ha estat més important que al grup de comparació, independentment del tipus d'intervenció, però l'anàlisi DD indica que aquesta no es significativa respecte a la que experimentaren els barris de comparació (taula 11).

Gràfic 15. Població amb ingressos per unitat de consum per sota de 7.500 euros resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2015-2022

Font: Institut Metròpoli i Diputació de Barcelona, Estadístiques barrials sobre condicions de vida i estructures d'oportunitat, 2015-2022.

Taula 11. Diferències en diferències (DD) de la pes de la població amb ingressos per unitat de consum per sota de 7.500 euros resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2015-2022

Grup	Pre-2017	Post-2017	Post-Pre	DD
Comparació	12,3	9,2	-3,0	
Intensitat moderada	20,1	15,7	-4,4	-1,4
Intensitat alta	22,3	17,4	-4,9	-1,9

Nota: *p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01. Valor p obtingut de l'aproximació per regressió lineal.

Font: Institut Metròpoli i Diputació de Barcelona, Estadístiques barrials sobre condicions de vida i estructures d'oportunitat, 2015-2022.

Taula 12. Síntesi de resultats quantitatius i qualitatius i de comparació de mètodes mixtos dels efectes de les actuacions de l'eix d'”Ocupació, impuls econòmic i economia social” del Pla de Barris

Efectes	Barris intervinguts	Resultats quantitatius			Resultats qualitatius	Integració mètodes
		Diferència Post-Pre	DD	Significativitat	Efectes i febleses	
Atur	Barris intensitat intervenció moderada	-3,2	-0,4		<i>Efectes individuals</i> - Acompanyament - Apoderament - Inserció laboral - Satisfacció <i>Febleses</i> - Insuficiència	<i>Divergència</i> Segons la percepció de la població beneficiària, el Pla de Barris genera ocupació, però a petita escala amb impacte limitat en la resolució de la manca d'ocupació estructural que afecta als barris intervinguts amb alts nivells d'atur. Tanmateix, la reducció que es mesura a nivell quantitatiu és significativa. <i>Complementarietat</i> Les accions de millora de l'ocupabilitat són ben valorades per la població beneficiària
	Barris intensitat intervenció alta	-4,1	-1,3	**		
Pobresa severa	Barris intensitat intervenció moderada	-4,4	-1,4			
	Barris intensitat intervenció alta	-4,9	-1,9			

Nota: *p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01.

Font: Ajuntament de Barcelona, 2015-2022; Institut Metròpoli i Diputació de Barcelona, Estadístiques sobre condicions de vida i estructures d'oportunitat, 2015-2022; elaboració pròpia a partir de l'anàlisi qualitativa de les entrevistes en profunditat a la població beneficiària del Pla de Barris.

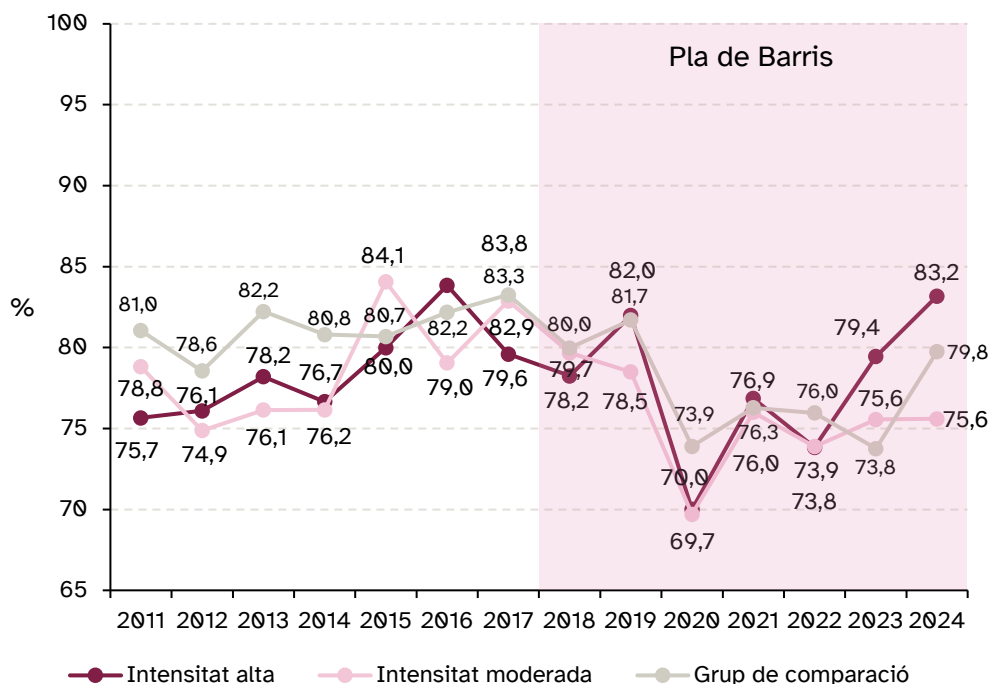
5. Espai públic i accessibilitat

L'impacte de les accions de l'eix d'intervenció en espai públic i accessibilitat s'analitza considerant tres indicadors procedents de l'Enquesta de serveis municipals de l'Ajuntament de Barcelona que informen de la valoració dels residents sobre qüestions relacionades amb àmbits d'actuació del Pla de Barris: a) la valoració de la gestió municipal en urbanisme (nous carrers, places, etc.); b) la valoració de la gestió municipal de les zones verdes (parcs i jardins); c) i la valoració de la gestió municipal de les instal·lacions esportives.

5.1.L'efecte de les intervencions urbanístiques

El gràfic 16 mostra l'evolució de la valoració positiva de la gestió municipal en matèria d'urbanisme per part de la població resident als barris de Barcelona que han estat objecte d'actuació del Pla de Barris. A diferència del que ja s'ha vist en els indicadors relatius a l'eix d'actuacions socioeconòmiques, en aquest cas, els tres grups barris segueixen tendències diferents prèvies a la implementació del Pla de Barris. Això dificulta, certament, que les conclusions que es puguin treure del anàlisi DD puguin ser molt concloents. Tanmateix, els resultats són bastant clars també pel que fa a la millora dels darrers anys en la valoració de gestió municipal de l'urbanisme als barris amb una intervenció d'intensitat alta.

Gràfic 16. Població que valora positivament* la gestió municipal de l'urbanisme (nous carrers, places, etc.) resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2011-2024

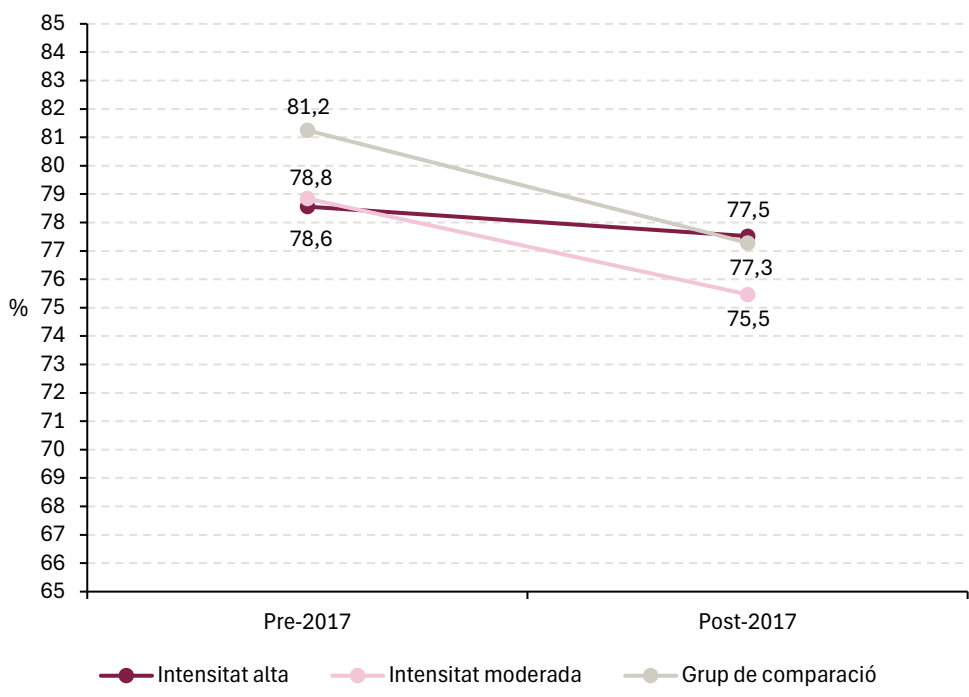
* Valoració de la gestió entre 5 i 10 en una escala de 0 a 10 on 0 significa una pèssima gestió i 10 una excel·lent gestió.

Font: Ajuntament de Barcelona, Enquesta de serveis municipals, 2011-2024.

El gràfic 17 i la taula 13 mostren la mitjana de la població que valora positivament les intervencions urbanístiques dutes a terme al barri en el període previ al Pla de Barris i durant la implementació del programa. S'observen situacions de partida i evolucions diferents, amb disminució de la població que valora positivament aquest tipus d'intervencions al barri als tres grups, però de diferent intensitat. Com es pot observar, els barris amb una intensitat d'intervenció alta presenten el menor descens de població que fa una valoració positiva de la gestió municipal en matèria d'urbanisme.

A més, l'anàlisi DD mostra que en aquest cas la diferència és estadísticament significativa respecte al major descens que experimentaren els barris del grup de comparació (taula 13). Als barris amb intervenció d'intensitat moderada també baixen menys que al grup de comparació, però la diferència no és significativa. Per tant, es pot dir que aquests resultats reflecteixen de nou un patró diferent i de millora als barris intervinguts pel Pla de Barris amb una intensitat alta.

Gràfic 17. Població que valora positivament* la gestió municipal de l'urbanisme (nous carrers, places, etc.) resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2011-2024

* Valoració de la gestió entre 5 i 10 en una escala de 0 a 10 on 0 significa una pèssima gestió i 10 una excel·lent gestió.

Font: Ajuntament de Barcelona, Enquesta de serveis municipals, 2011-2024.

Taula 13. Diferències en diferències (DD) de la població que valora positivament la gestió municipal de l'urbanisme (nous carrers, places, etc.) resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2011-2024

Grup	Pre-2017	Post-2017	Post-Pre	DD
Comparació	81,2	77,3	-4,0	
Intensitat moderada	78,8	75,5	-3,4	0,6
Intensitat alta	78,6	77,5	-1,0	2,9**

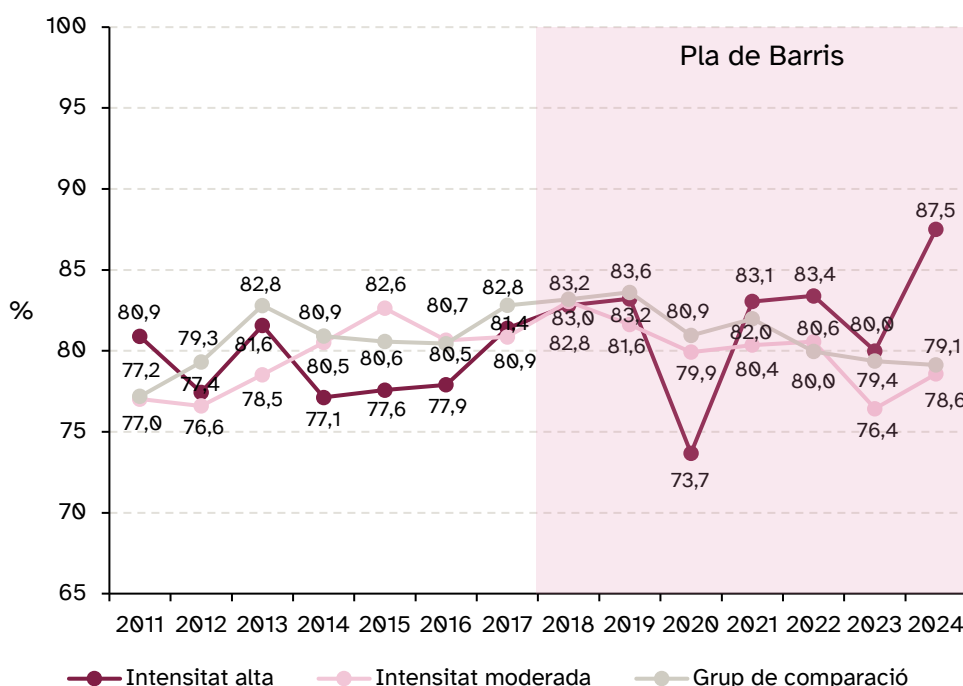
Nota: *p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01. Valor p obtingut de l'aproximació per regressió logística en el que 0 és la valoració negativa (puntuació de 0 a 4 i la població que respon Ns/Nc) de la gestió municipal i 1 la valoració positiva (puntuació de 5 a 10).

Font: Ajuntament de Barcelona, Enquesta de serveis municipals, 2011-2024.

5.2. L'efecte de les intervencions d'espais verds

Igual que s'observa en l'evolució de la valoració positiva de la gestió municipal en urbanisme, la valoració positiva de la gestió municipal de les zones verdes difereix entre els grups de tractament i el grup de comparació abans de la implementació del Pla de Barris (gràfic 18). A més, els resultats indiquen també un increment de la població que valora positivament aquesta gestió per part de l'ajuntament durant la implementació del Pla de Barris.

Gràfic 18. Població que valora positivament* la gestió municipal de zones verdes (parcs i jardins) resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2011-2024

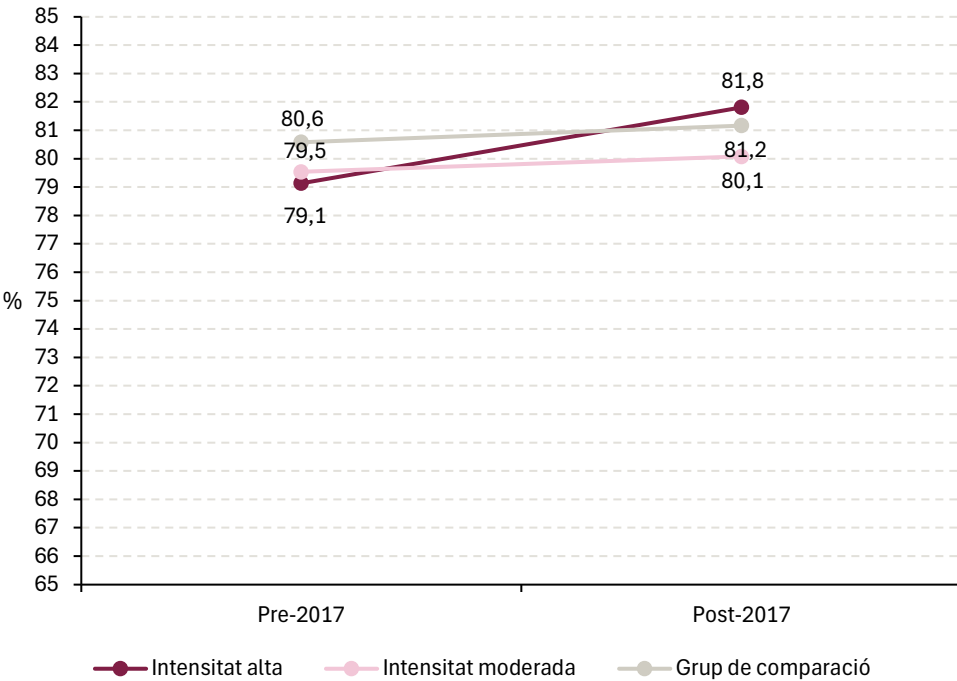

* Valoració de la gestió entre 5 i 10 en una escala de 0 a 10 on 0 significa una pèssima gestió i 10 una excel·lent gestió.

Font: Ajuntament de Barcelona, Enquesta de serveis municipals, 2011-2024.

El gràfic 19 i la taula 14 mostren la mitjana de la població que valora positivament les actuacions en matèria de zones verdes portades a terme al barri en el període previ al Pla i durant la implementació del programa. Hi ha escasses diferències en les situacions prèvies al programa amb escasses diferències, però l'evolució varia per als tres grups. Són novament els barris amb una intervenció d'intensitat alta els que experimentaren un creixement més important de la població que valora positivament la gestió de les zones verdes què és, a més, estadísticament significatiu respecte a l'evolució dels barris de comparació (taula 14). Als barris amb intervenció d'intensitat moderada creixen lleugerament, en la mateixa mesura que els barris de comparació i de manera no significativa respecte a aquest grup.

Gràfic 19. Població que valora positivament* la gestió municipal de zones verdes (parcs i jardins) resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2011-2024

* Valoració de la gestió entre 5 i 10 en una escala de 0 a 10 on 0 significa una pèssima gestió i 10 una excel·lent gestió.

Font: Ajuntament de Barcelona, Enquesta de serveis municipals, 2011-2024.

Taula 14. Diferències en diferències (DD) de la població que valora positivament la gestió municipal de zones verdes (parcs i jardins) resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2011-2024

Grup	Pre-2017	Post-2017	Post-Pre	DD
Comparació	80,6	81,2	0,6	
Intensitat moderada	79,5	80,1	0,5	-0,1
Intensitat alta	79,1	81,8	2,7	2,1**

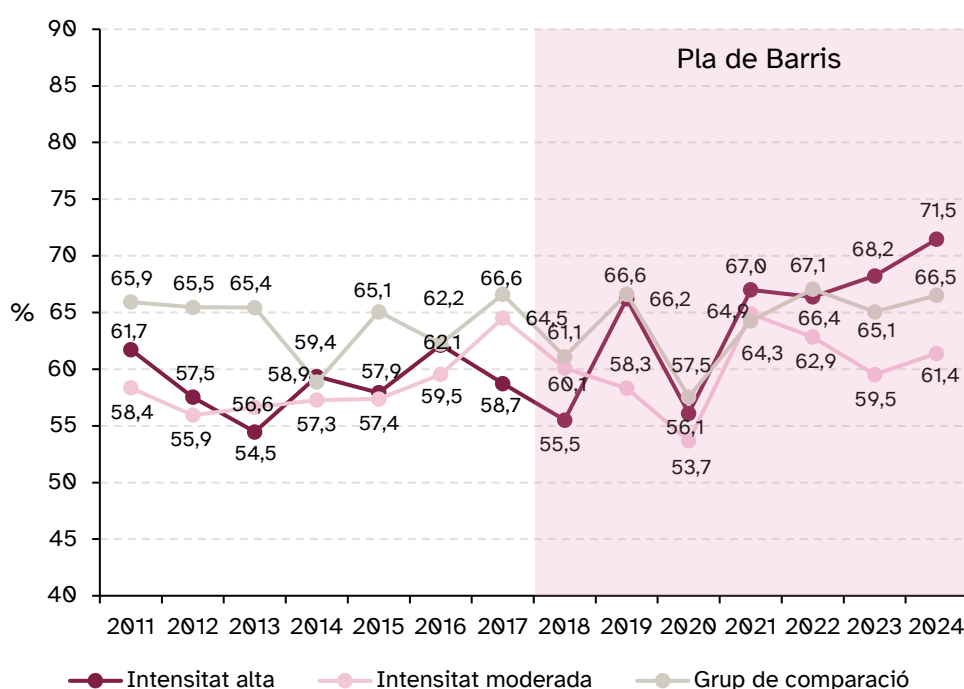
Nota: *p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01. Valor p obtingut de l'aproximació per regressió logística en el que 0 és la valoració negativa (puntuació de 0 a 4 i la població que respon Ns/Nc) de la gestió municipal i 1 la valoració positiva (puntuació de 5 a 10).

Font: Ajuntament de Barcelona, Enquesta de serveis municipals, 2011-2024.

5.3. L'efecte de les intervencions en instal·lacions esportives

En línia amb els dos indicadors previs de les intervencions sobre espai públic i accessibilitat, la valoració positiva de la gestió municipal d'instal·lacions esportives en els dos grups de barris en intervenció i el grup de barris de comparació seguien tendències diferents abans de la implementació del Pla de Barris (gràfic 20). Al mateix temps, els barris amb intensitat d'intervenció alta també mostren un increment de la població que valora positivament aquest aspecte de la gestió municipal durant els darrers anys d'implementació del Pla de Barris.

Gràfic 20. Població que valora positivament* la gestió municipal de les instal·lacions esportives resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2011-2024

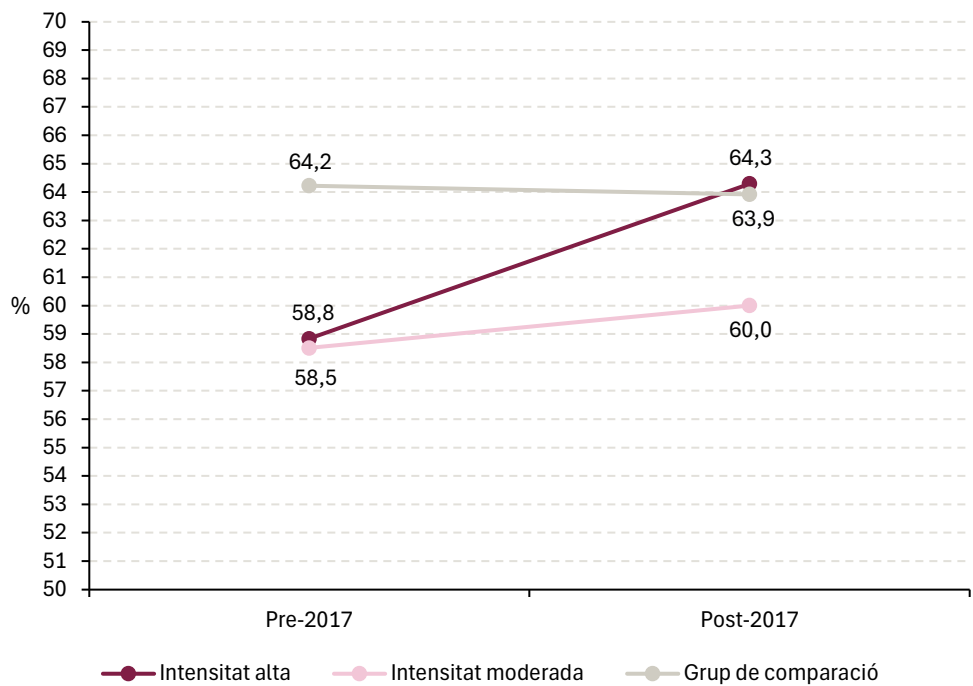

* Valoració de la gestió entre 5 i 10 en una escala de 0 a 10 on 0 significa una pèssima gestió i 10 una excel·lent gestió.

Font: Ajuntament de Barcelona, Enquesta de serveis municipals, 2011-2024.

El gràfic 21 i la taula 15 mostren la mitjana de la població que valora positivament la gestió municipal de les instal·lacions esportives del barri en el període previ al Pla de Barris i durant la implementació del programa i, com es pot observar, són significativament diferents entre els barris d'intervenció i els barris de comparació, tant en les situacions de partida com en l'evolució (gràfic 21 i taula 15). Als barris que han estat objecte d'actuacions del programa augmentà la població que valora positivament la gestió, a diferència del que ha succeït als barris de comparació, on no s'aprecia cap canvi important. Per als dos grups d'intervenció les diferències són estadísticament significatives respecte al grup de comparació, però destaquen els barris on la intensitat de la intervenció ha estat alta, per als quals el creixement de la població que valora positivament la gestió d'aquestes instal·lacions és molt important (taula 15).

Gràfic 21. Població que valora positivament* la gestió municipal de les instal·lacions esportives resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2011-2024

* Valoració de la gestió entre 5 i 10 en una escala de 0 a 10 on 0 significa una pèssima gestió i 10 una excel·lent gestió.

Font: Ajuntament de Barcelona, Enquesta de serveis municipals, 2011-2024.

Taula 15. Diferències en diferències (DD) de la població que valora positivament la gestió municipal de les instal·lacions esportives resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2011-2024

Grup	Pre-2017	Post-2017	Post-Pre	DD
Comparació	64,2	63,9	-0,3	
Intensitat moderada	58,5	60,0	1,5	1,8*
Intensitat alta	58,8	64,3	5,5	5,8***

Nota: *p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01. Valor p obtingut de l'aproximació per regressió logística en el que 0 és la valoració negativa (puntuació de 0 a 4 i la població que respon Ns/Nc) de la gestió municipal i 1 la valoració positiva (puntuació de 5 a 10).

Font: Ajuntament de Barcelona, Enquesta de serveis municipals, 2011-2024.

5.4. La percepció de la població beneficiària sobre les intervencions físiques

Per tant, dels resultats d'aquest conjunt d'anàlisis quantitatives es pot intuir que la intervenció més física del Pla de Barris, centrada en la regeneració de l'espai públic i d'infraestructures o en la rehabilitació o construcció d'instal·lacions esportives o equipaments, té un impacte clarament positiu entre la població resident als barris, expressat en una millor valoració de la gestió municipal en aquesta matèria. De fet, el *Document 24/04 Anàlisi de les dotacions i dels programes a consolidar del Pla de Barris de Barcelona (2016-2024)* reflecteix l'esforç que ha fet el programa en aquest sentit. S'estima que, durant les dues primeres edicions, el Pla de Barris ha regenerat més 50.000 m² de superfície de zones verdes (23.696,4 m²), equipaments (6.634,7 m²) i espai públic (23.488,6 m²), amb una població potencialment beneficiària d'unes 800.000 persones. Els resultats d'aquesta intervenció també es reflecteixen en les valoracions positives que fa la població beneficiària d'aquestes accions a les entrevistes en profunditat, destacant tant efectes individuals com a nivell de barri d'aquestes intervencions.

A nivell individual, la població beneficiària mostra la seva *satisfacció* per les actuacions realitzades i el benestar que els hi transmeten i també per sentir-se escoltats. En aquesta línia, algunes persones beneficiàries reconeixen que amb algunes intervencions a l'espai públic i amb la rehabilitació d'alguns equipaments s'ha donat resposta a certes reivindicacions veïnals. A més, es destaca com es contribueix a la *inclusió social* d'alguns col·lectius a partir de les activitats que es desenvolupen en algunes de les instal·lacions esportives rehabilitades.

«Que han hecho muchas reformas de los pisos y las calles. Sí, (...) Trinitat Nord ya sabía que estaba fatal, ahora estamos bien, sí, están haciendo, el año pasado han hecho las reformas de los pisos del Patronato, han quedado “chulis”, (...) por lo menos ahora vivimos más a gusto.» (Dona adulta estrangera, barri de la Trinitat Vella)

«Porque realmente aquí se paga muy poco para las actividades que hay, que hay boxeo, lucha, pesas y se paga 20 euros al mes, es muy poco. (...) nosotros hacemos obra social con ellos, con mucha gente que no tiene dinero.» (Home adult autòcton, barri de Baró de Viver)

A nivell de barri, resulta interessant com la població beneficiària associa aquestes intervencions físiques amb la idea de *presència institucional* al barri, contraposant-la amb la idea d'abandonament institucional. Es ressalta també la qualitat de les intervencions i les associen a tenir *cura de l'espai*, la qual cosa es veu de forma molt positiva. També s'esmenta com la remodelació o la rehabilitació d'alguns espais atrau a més població, fins i tot d'altres barris generant dinàmiques de *mixticitat social*.

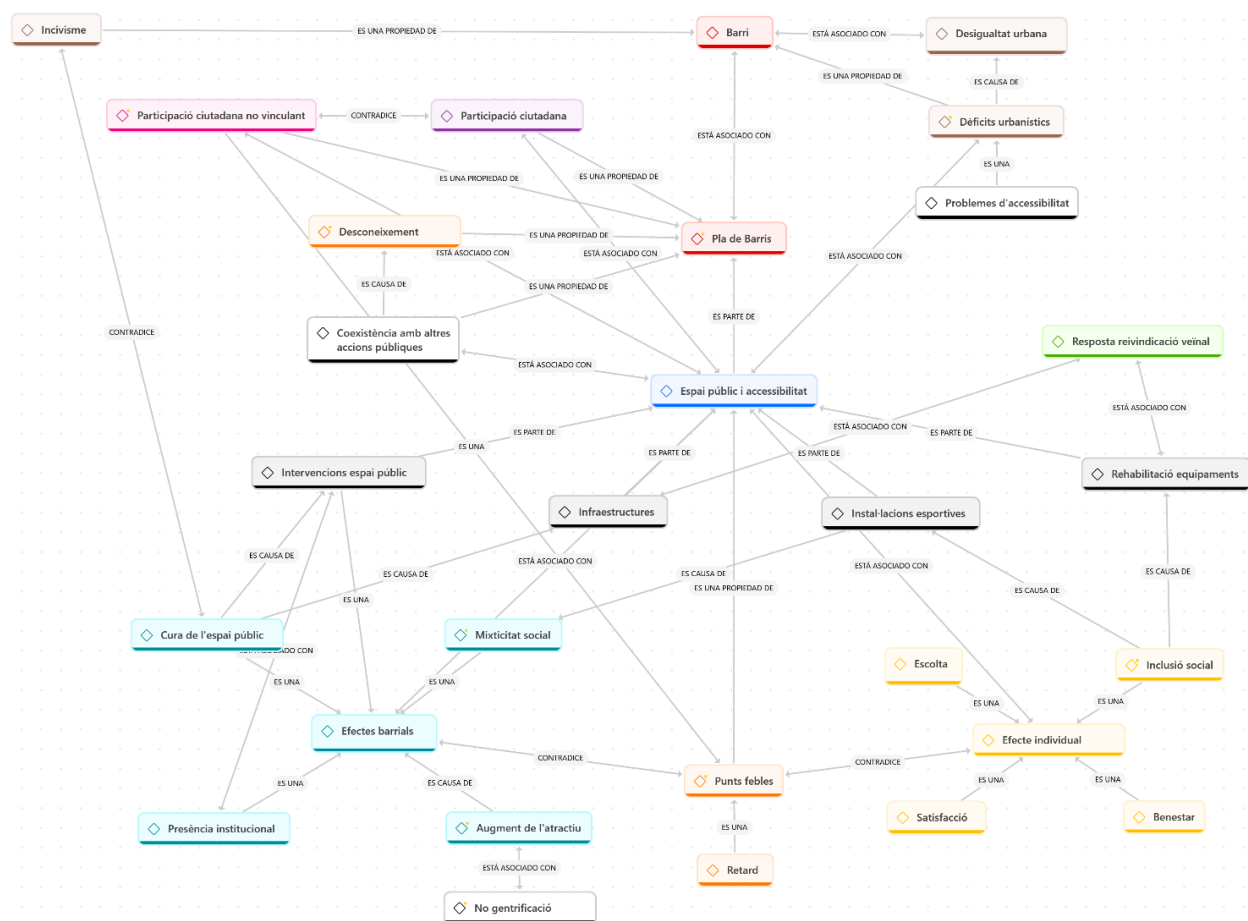
«(sobre el Skate Park) Sí, aparte de que si te gusta eso, patinar y todo eso, puedes patinar de todos los tipos y está bastante completo. Yo he visto algunos, si voy algún barrio y eso he visto que son más básicos. Aquí, por ejemplo, tiene de todo, todo tipo de barras, todo tipo de las rampas y todo eso...» (Home jove autòcton, barri de la Marina del Port)

«Actualment, aquests espais funcionen, són utilitzats per la gent del barri i atreuen a

població d'altres barris més benestants, són espais que sempre estan plens, venen nens de barris de bé, amb l'uniforme"» (Home gran autòcton, barri de la Marina del Prat Vermell)

Per últim, un dels punts febles que s'assenyalen és el malestar que han generat alguns *retards* a les obres que s'han dut a terme.

Gràfic 22. Mapa conceptual sobre la valoració de les accions de l'eix d'espai públic i accessibilitat del Pla de Barris per part de la població beneficiària

Font: elaboració pròpia a partir de l'anàlisi qualitativa de les entrevistes en profunditat a la població beneficiària del Pla de Barris.

Taula 16. Síntesi de resultats quantitativs i qualitativs i de comparació de mètodes mixtos dels efectes de les actuacions de l'eix d'Espai públic i accessibilitat del Pla de Barris

		Resultats quantitatius			Resultats qualitativs	Integració mètodes
Efectes	Barris intervinguts	Diferència Post-Pre	DD	Significativitat	Efectes i febleses	
Valoració urbanisme	Barris intensitat intervenció moderada	-3,4	0,6		Efectes individuals - Escolta - Benestar - Inclusió social - Satisfacció	Convergència L'increment (o menor reducció) de la valoració positiva de la gestió municipal en matèria d'urbanisme, zones verdes i instal·lacions esportives coincideix amb els sentiments positius que evoken aquest tipus d'intervencions tant des d'una perspectiva individual com barrial
	Barris intensitat intervenció alta	-1,0	2,9	**		
Valoració zones verdes	Barris intensitat intervenció moderada	0,5	-0,1		Efectes barrials - Cura de l'espai públic - Presència institucional - Mixtura social - Augment d'atractiu del barri (sense gentrificació)	
	Barris intensitat intervenció alta	2,7	2,1	**		
Valoració instal·lacions esportives	Barris intensitat intervenció moderada	1,5	1,8	*	Febleses - Retard	Complementarietat La informació qualitativa identifica alguns dels aspectes o atributs en els quals es basa la valoració positiva i també es destaca algun aspecte negatiu
	Barris intensitat intervenció alta	5,5	5,8	***		

Nota: *p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01.

Font: Ajuntament de Barcelona, Enquesta de serveis municipals, 2011-2024; elaboració pròpia a partir de l'anàlisi qualitativa de les entrevistes en profunditat a la població beneficiària del Pla de Barris.

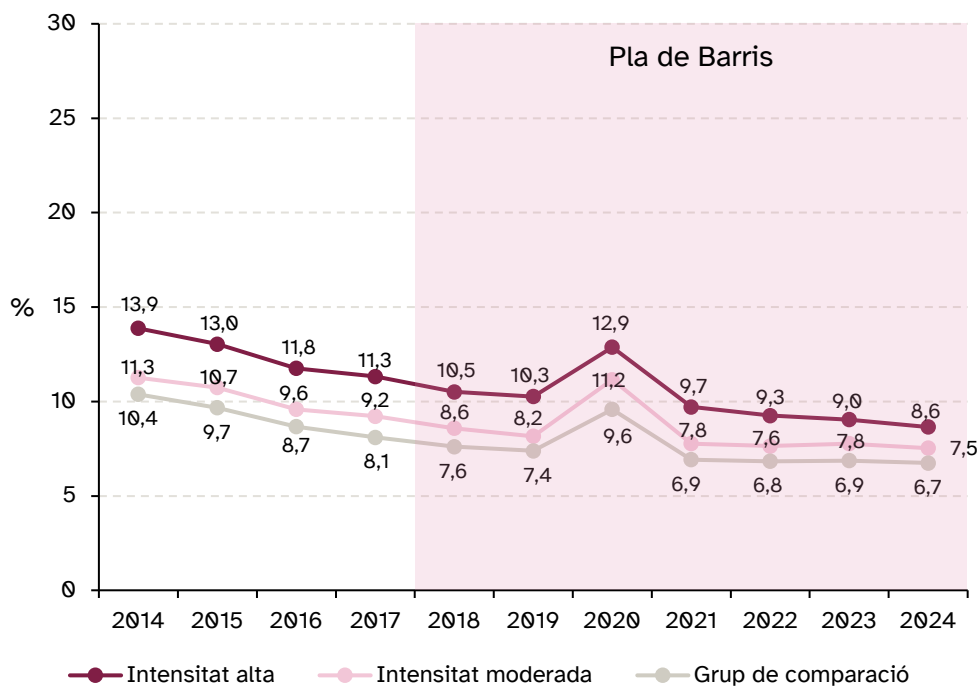
6. Drets socials, equitat de gènere i acció comunitària

La disponibilitat d'indicadors relatius a aquest eix d'intervenció és escassa. S'han fet servir un indicador objectiu amb perspectiva de gènere relatiu a la participació de les dones al mercat laboral formal —pes de l'atur registrat— i tres indicadors subjectius relacionats amb la construcció comunitària i la gestió municipal. Es tracta de la valoració positiva que fa la població de la gestió de les activitats culturals, les festes populars i els centres cívics.

6.1. Efectes sobre la inserció laboral femenina

Amb l'objectiu de conèixer de manera més detallada un possible impacte del Pla de Barris sobre l'atur, s'han estudiat també els efectes específics sobre la desocupació de les dones. El gràfic 23 mostra l'evolució de l'atur registrat de les dones entre les dones de 16 i 64 anys als barris de Barcelona que han estat objecte d'actuació del Pla de Barris. Les tendències són similars a les vistes a l'atur per al conjunt de la població, de baixada constant a excepció de l'augment provocat per la crisi econòmica derivada de la pandèmia de la covid-19.

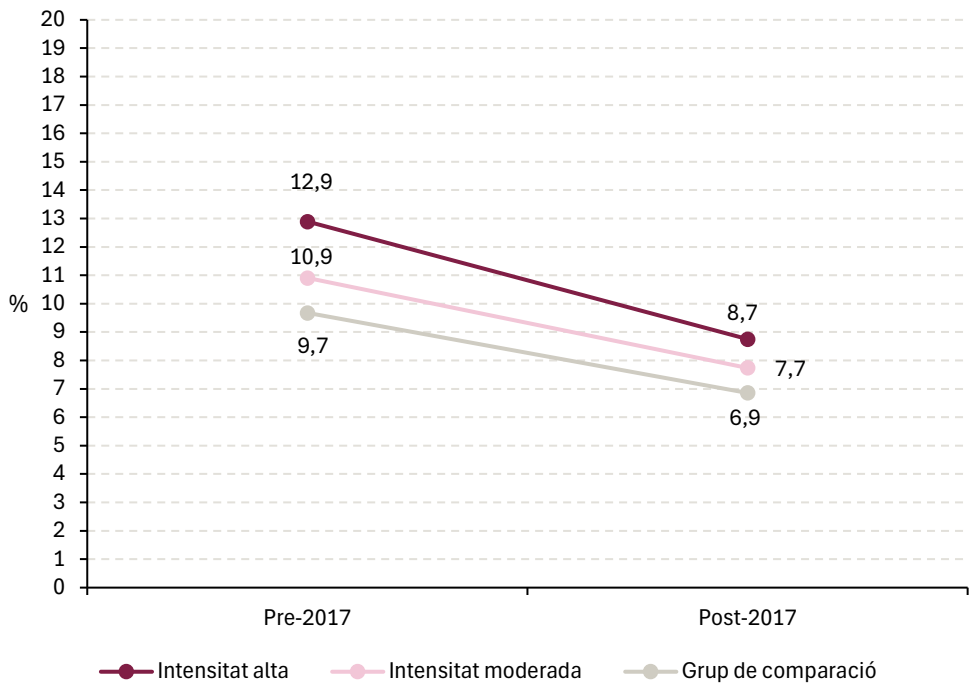
Gràfic 23. Pes de l'atur registrat de les dones sobre la població de les dones de 16 a 64 anys als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2014-2024

Font: Ajuntament de Barcelona, 2014-2024.

El gràfic 24 i la taula 17 mostren la mitjana del pes de l'atur registrat de les dones per als tres grups de barris en el període previ al Pla i durant la implementació del programa. S'observen situacions de partida diferents, però una evolució semblant de caiguda de l'atur per als barris d'intervenció i el grup de comparació. L'anàlisi DD indica que tot i que els barris d'intervenció d'intensitat alta experimentaren un descens més important que els barris de comparació, aquesta diferència no és significativa (taula 17).

Gràfic 24. Pes de l'atur registrat de les dones sobre la població de dones de 16 a 64 anys als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2014-2024

Font: Ajuntament de Barcelona, 2014-2024.

Taula 17. Diferències en diferències (DD) del pes de l'atur registrat de les dones sobre la població de dones de 16 a 64 anys dels barris d'intervenció segons intensitat i dels barris de comparació. Barcelona, 2014-2024

Grup	Pre-2017	Post-2017	Post-Pre	DD
Comparació	9,2	7,4	-1,8	
Intensitat moderada	10,2	8,4	-1,8	0,0
Intensitat alta	12,5	10,0	-2,5	-0,7

Nota: *p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01. Valor p obtingut de l'aproximació per regressió lineal.

Font: Ajuntament de Barcelona, 2014-2024.

Tanmateix, a les entrevistes a la població beneficiària es pot observar, per exemple, la satisfacció de les dones, sobretot estrangeres, que han participat de projectes que faciliten o impulsen la seva formació i la seva inserció laboral. Com, per exemple, els projectes Dones Amunt o Concília. D'aquestes iniciatives es desprenen efectes individuals que van des de la *felicitat* a la *confiança* o *tranquil·litat* que els hi generen, mostrant també senyals d'*apoderament*. En els casos de vulnerabilitat social més extrema, particularment el projecte de Dones Amunt, ha jugat un paper important propiciant processos d'*inclusió social*.

«yo he conocido el barrio por ese proyecto, de verdad, antes yo no conozco nada del barrio, no me llega ninguna información, no sabía dónde tengo que ir, pero con este proyecto de la “Dona Amunt” me ha servido la vida» (Dona adulta estrangera, barri de la Trinitat Vella)

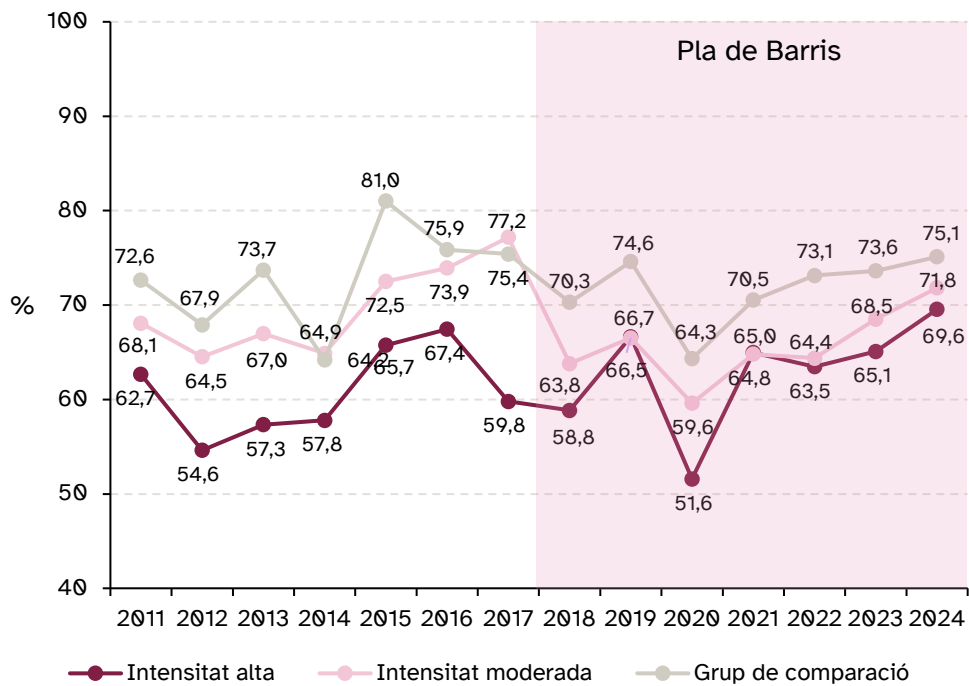
«Mediante esos cursos que llevé y al pasar el tiempo, en el 2022, se puso en contacto conmigo el ayuntamiento y me ofrecieron que iba a haber una entrevista para un curso y que mediante eso iba a haber contrato de trabajo y poder llegar a tener el NIE. Fue una entrevista de muchas chicas porque pasaron muchas chicas la entrevista y todo eso y yo fui una de las elegidas.» (Dona adulta estrangera, barri del Besòs i el Maresme)

«Bueno, sí me organizaba, pero evidentemente, era distinto porque en ese momento no tenía todavía un trabajo ni tampoco como actividades adicionales a mi hija. Entonces, como que tampoco lo necesitaba, pero posterior a eso, cuando empecé a tener actividades tanto de formación como de trabajo, pues me facilitó muchísimo la vida (Concilia), el sentir la seguridad de que igual ellos van a estar bien, de que van a llegar a recogerlos y también tú de manera recíproca, pues llegas a recogerlos a la hora que acuerdas.» (Dona jove estrangera, barri de Ciutat Meridiana)

6.2. L'efecte de les intervencions focalitzades en activitats culturals

La valoració positiva de la gestió municipal de les activitats culturals presenta tendències en certa mesura paral·leles prèvies a l'inici del Pla de Barris per als tres grups de barris analitzats, els dos d'intervenció i el de comparació (gràfic 25).

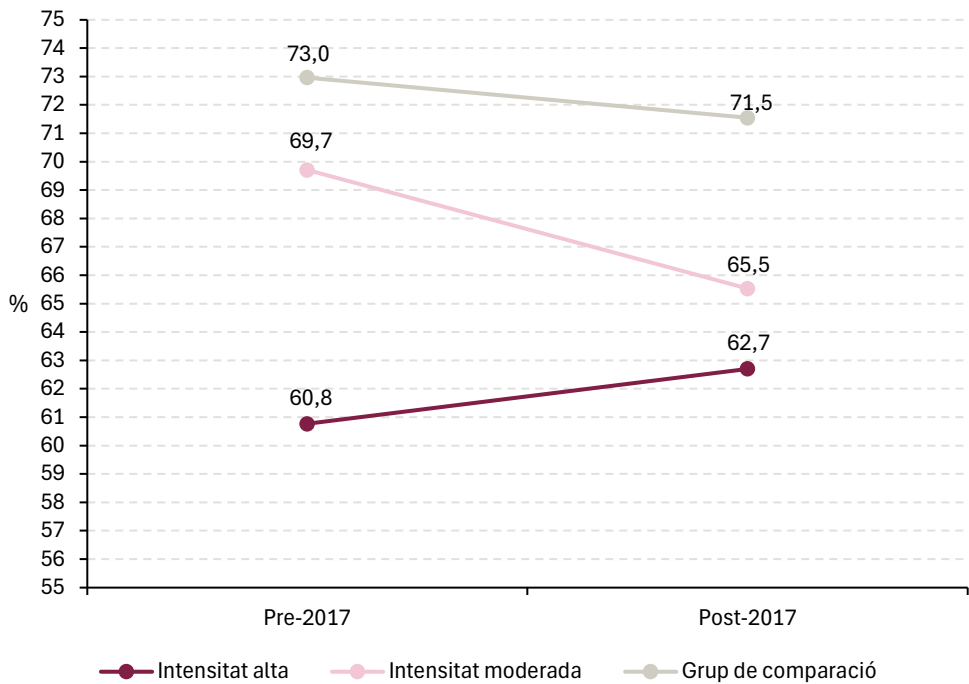
Gràfic 25. Població que valora positivament* la gestió municipal de les activitats culturals resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2011-2024

* Valoració de la gestió entre 5 i 10 en una escala de 0 a 10 on 0 significa una pèssima gestió i 10 una excel·lent gestió.
Font: Ajuntament de Barcelona, Enquesta de serveis municipals, 2011-2024.

Les mitjanes d'abans i durant el Pla de Barris són significativament diferents i el canvi que experimentaren els tres grups de barris difereixen en diversos sentits (gràfic 26 i taula 18). Mentre que als barris de comparació i els barris amb intervencions d'intensitat moderada hi ha menys població en el període d'implementació del programa que abans, als barris amb una intensitat d'intervenció alta creix la població que valora positivament la gestió de les activitats culturals al barri. En ambdós casos, tal i com indica l'anàlisi DD tant pels barris amb intensitat d'intervenció alta com moderada, les diferències respecte als barris de comparació són significatives (taula 18).

Gràfic 26. Població que valora positivament* la gestió municipal de les activitats culturals resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2011-2024

* Valoració de la gestió entre 5 i 10 en una escala de 0 a 10 on 0 significa una pèssima gestió i 10 una excel·lent gestió.

Font: Ajuntament de Barcelona, Enquesta de serveis municipals, 2011-2024.

Taula 18. Diferències en diferències (DD) de la població que valora positivament la gestió municipal de les activitats culturals resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2011-2024

Grup	Pre-2017	Post-2017	Post-Pre	DD
Comparació	73,0	71,5	-1,4	
Intensitat moderada	69,7	65,5	-4,2	-2,8***
Intensitat alta	60,8	62,7	1,9	3,4**

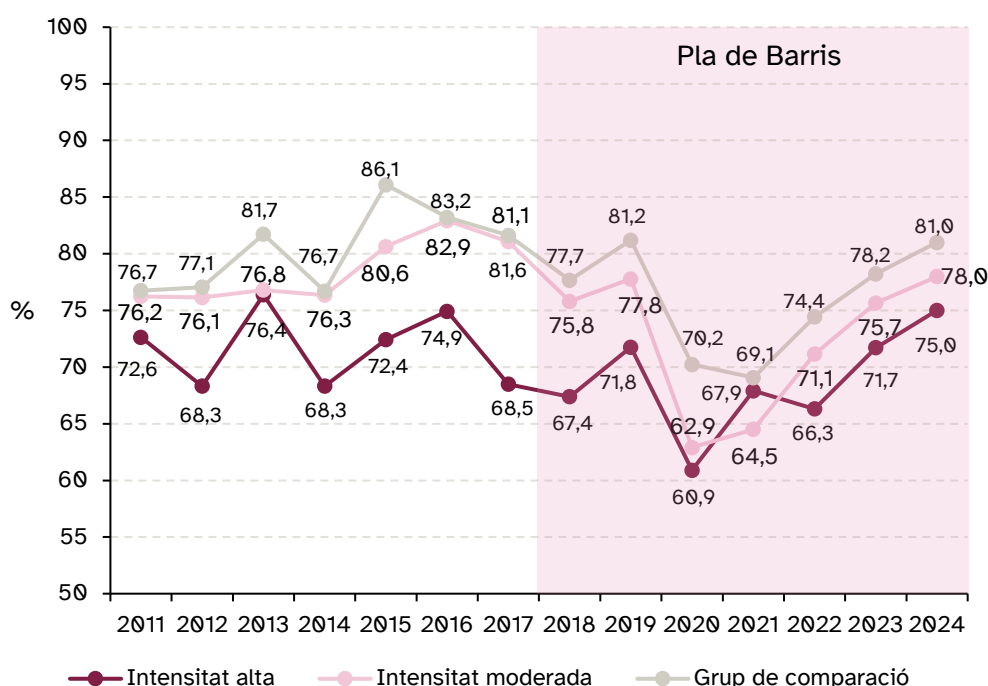
Nota: *p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01. Valor p obtingut de l'aproximació per regressió logística en el que 0 és la valoració negativa (puntuació de 0 a 4 i la població que respon Ns/Nc) de la gestió municipal i 1 la valoració positiva (puntuació de 5 a 10).

Font: Ajuntament de Barcelona, Enquesta de serveis municipals, 2011-2024.

6.3. L'efecte de les intervencions en les festes populars

El gràfic 27 mostra tendències similars abans de l'inici del Pla de Barris en l'evolució de la valoració positiva de la gestió municipal de les festes populars dels grups d'intervenció i el de comparació. Després, durant la implementació del Pla de Barris, s'observa una davallada de la valoració positiva de la gestió municipal de les festes populars coincidint amb la pandèmia i, posteriorment, un increment durant els darrers anys, el qual es registra als tres tipus de barris.

Gràfic 27. Població que valora positivament* la gestió municipal de les festes populars resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2011-2024

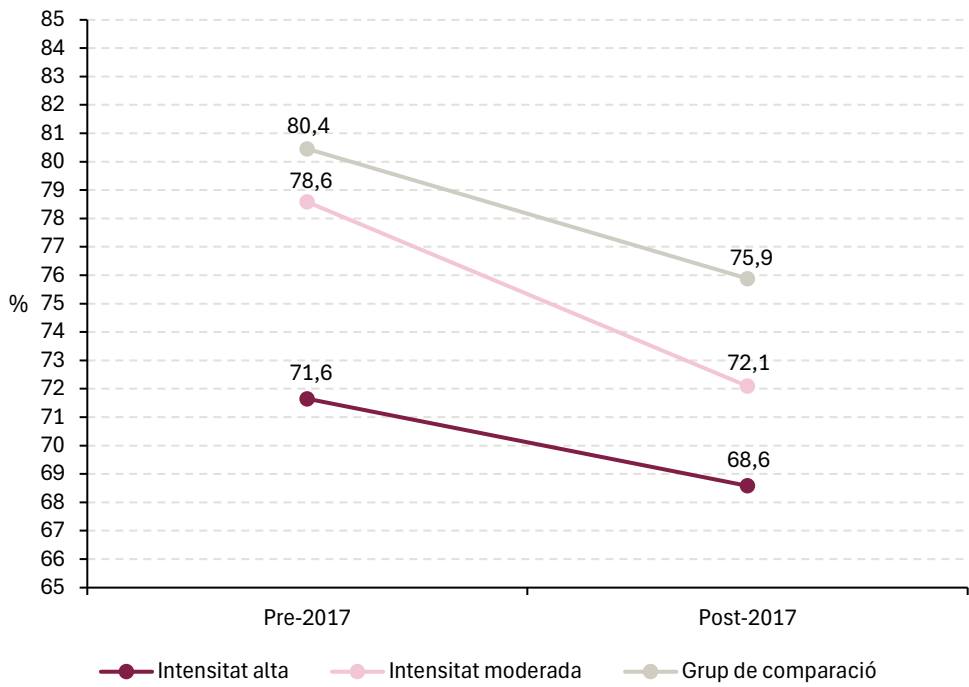

* Valoració de la gestió entre 5 i 10 en una escala de 0 a 10 on 0 significa una pèssima gestió i 10 una excel·lent gestió.

Font: Ajuntament de Barcelona, Enquesta de serveis municipals, 2011-2024.

El gràfic 28 i la taula 19 mostren la mitjana de la població que valora positivament la gestió municipal de les festes populars del barri en el període previ al Pla de Barris i durant la implementació del programa. Com es pot observar, hi ha diferències abans de la implementació del Pla de Barris entre els tres grups de barris, així com en les evolucions, en un context marcat per la reducció generalitzada de la població que valora positivament aquesta gestió. Tanmateix, l'anàlisi DD indica que als barris que han estat intervinguts amb una intensitat elevada, la baixada de la població que emet una valoració positiva és menor que al grup de comparació, essent la diferència significativa. En canvi, en el cas dels barris amb intervencions moderades el descens de població amb una valoració positiva de la gestió és més important que al grup de comparació, essent també significativa aquesta diferència (taula 19).

Gràfic 28. Població que valora positivament* la gestió municipal de les festes populars resident als barris als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2011-2024

* Valoració de la gestió entre 5 i 10 en una escala de 0 a 10 on 0 significa una pèssima gestió i 10 una excel·lent gestió.

Font: Ajuntament de Barcelona, Enquesta de serveis municipals, 2011-2024.

Taula 19. Diferències en diferències (DD) de la població que valora positivament la gestió municipal de les festes populars resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2011-2024

Grup	Pre-2017	Post-2017	Post-Pre	DD
Comparació	80,4	75,9	-4,6	
Intensitat moderada	78,6	72,1	-6,5	-1,9*
Intensitat alta	71,6	68,6	-3,1	1,5*

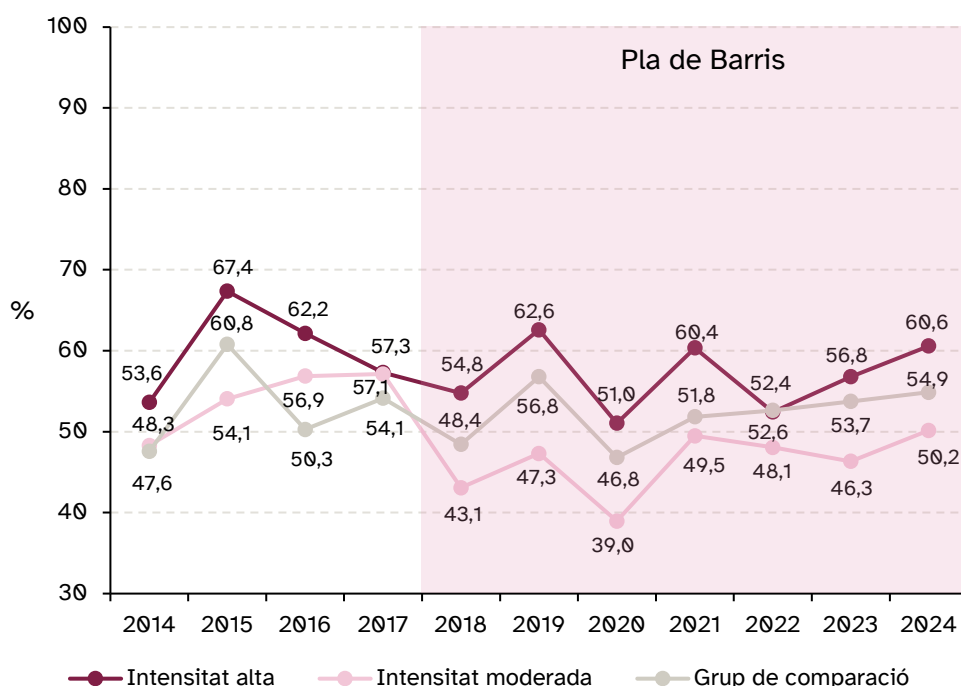
Nota: *p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01. Valor p obtingut de l'aproximació per regressió logística en el que 0 és la valoració negativa (puntuació de 0 a 4 i la població que respon Ns/Nc) de la gestió municipal i 1 la valoració positiva (puntuació de 5 a 10).

Font: Ajuntament de Barcelona, Enquesta de serveis municipals, 2011-2024.

6.4. L'efecte de les intervencions en centres cívics

Respecte a l'evolució de la valoració positiva de la gestió municipal dels centres cívics L'evolució prèvia a la implementació del Pla de Barris és discordant entre els barris d'intervenció i els barris de comparació (gràfic 29).

Gràfic 29. Població que valora positivament* la gestió municipal dels centres cívics resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2011-2024

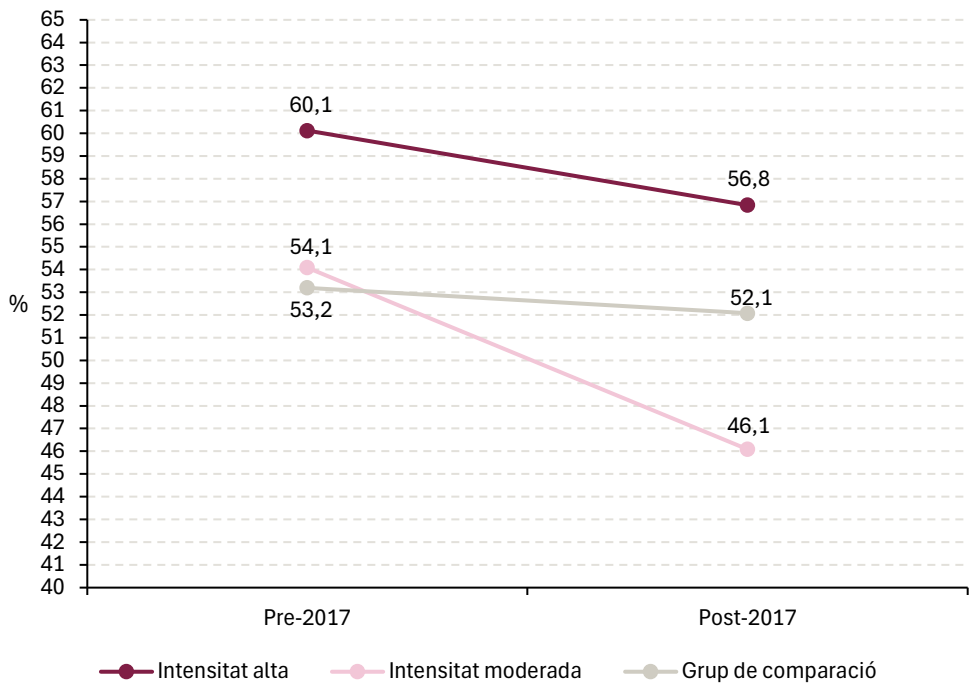

* Valoració de la gestió entre 5 i 10 en una escala de 0 a 10 on 0 significa una pèssima gestió i 10 una excel·lent gestió.

Font: Ajuntament de Barcelona, Enquesta de serveis municipals, 2011-2024.

Hi ha diferències de les mitjanes de la població que valora positivament la gestió municipal dels centres cívics abans de la implementació del Pla de Barris, especialment entre els barris amb intervencions d'intensitat alta respecte als barris amb intervencions moderades i el grup de barris de comparació (gràfic 30 i taula 20). Els canvis entre els períodes pre- i post-intervenció són importants per als barris objecte d'actuacions i negatius per als tres grups de barris en el sentit que ha baixat la població que valora positivament la gestió dels centres cívics del barri. Això no obstant, aquesta disminució només és significativa per als barris que han estat objectes d'intervenció moderada, per altra banda més important que per als barris d'intervenció alta (taula 20).

Gràfic 30. Població que valora positivament* la gestió municipal dels centres cívics resident als barris als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2011-2024

* Valoració de la gestió entre 5 i 10 en una escala de 0 a 10 on 0 significa una pèssima gestió i 10 una excel·lent gestió.
Font: Ajuntament de Barcelona, Enquesta de serveis municipals, 2011-2024.

Taula 20. Diferències en diferències (DD) de la població que valora positivament la gestió municipal dels centres cívics resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2011-2024

Grup	Pre-2017	Post-2017	Post-Pre	DD
Comparació	53,2	52,1	-1,1	
Intensitat moderada	54,1	46,1	-8,0	-6,9***
Intensitat alta	60,1	56,8	-3,3	-2,2

Nota: *p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01. Valor p obtingut de l'aproximació per regressió logística en el que 0 és la valoració negativa (puntuació de 0 a 4 i la població que respon Ns/Nc) de la gestió municipal i 1 la valoració positiva (puntuació de 5 a 10).
Font: Ajuntament de Barcelona, Enquesta de serveis municipals, 2011-2024.

6.5. La percepció de la població beneficiària sobre els efectes comunitaris

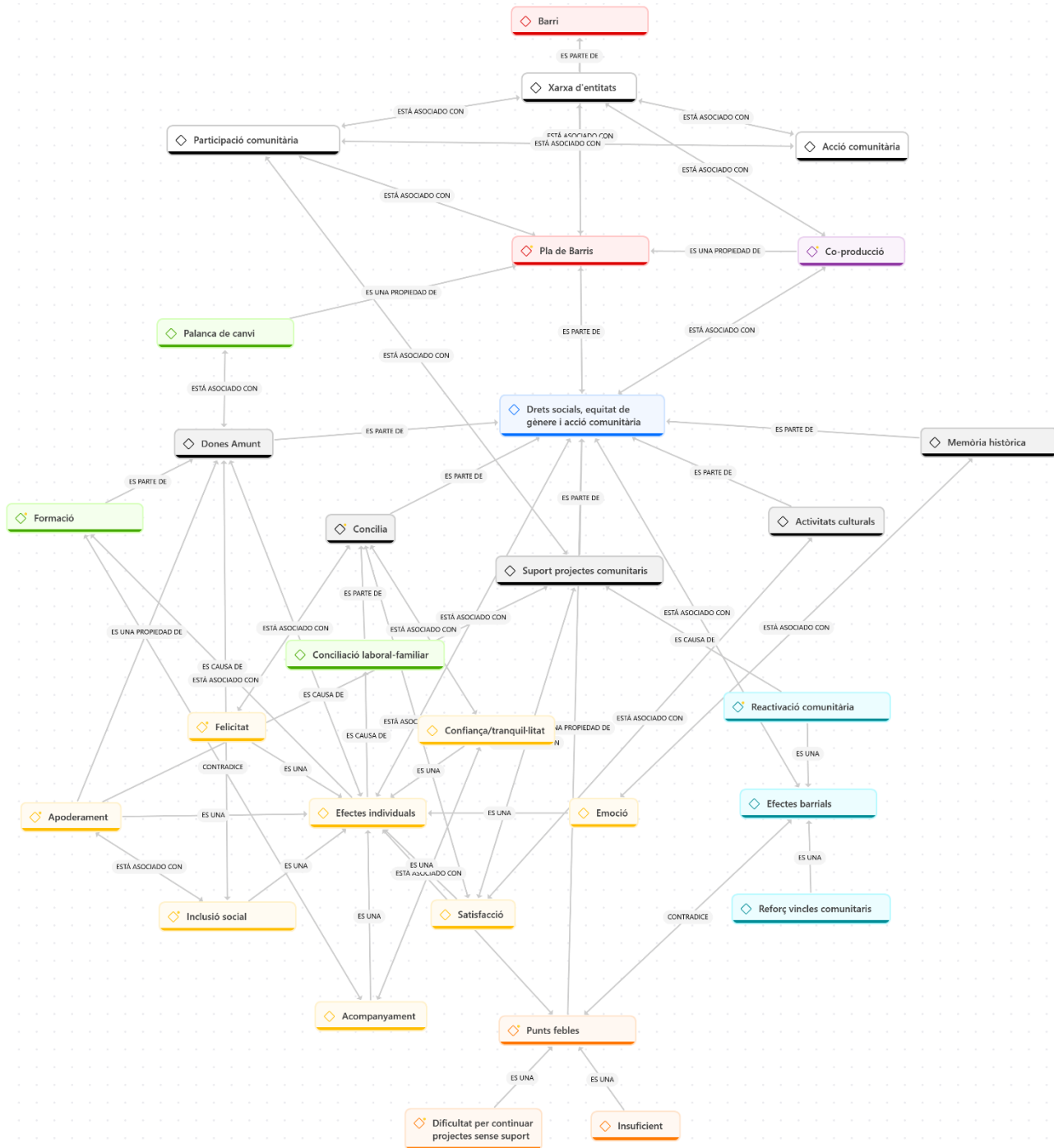
La població beneficiària manifesta *satisfacció* pel suport a projectes comunitaris, per les activitats culturals impulsades i també pels projectes de memòria històrica. Concretament, el suport als projectes comunitaris ha estat vital per la *reactivació comunitària* d'alguns i es destaca també el *reforç dels vincles* que s'ha produït entre les diferents entitats d'aquests barris i també la millora de relacions entre entitats i l'Ajuntament. Això conforma la transformació a nivell de barri més rellevant que es pot identificar a partir de les accions desenvolupades pel Pla de Barris en aquest eix d'intervenció.

«Una cosa molt interessant que va portar el Pla de barris és que van activar moltes entitats. Això ja ho feia el Pla comunitari, no? Però, sí que moltes entitats van veure l'oportunitat [i van dir]: “Ostres! Podem generar projectes. Podem fer coses.” [Això és important perquè] a vegades, quan falten recursos, pues et centres en una coseta i et mantens en aquesta cosa. Però, quan va arribar el Pla de Barris, sí que moltes entitats vam veure l'oportunitat de generar projectes pel barri, pel veïnat i per millorar la relació entre les entitats. Llavors moltes entitats es van activar.» (Home jove estranger, barri del Poble-Sec)

Per altra banda, també es posa de relleu com un dels punts febles de la intervenció del Pla de Barris la *difficultat per continuar d'alguns projectes comunitaris* sense aquest suport econòmic del Pla de Barris. Associat amb això, apareix també la idea de que la intervenció ha estat *insuficient*. Aquestes idees connecten amb la necessitat de que els programes d'atenció especial a les àrees desafavorides s'han d'allargar en el temps per aconseguir consolidar les transformacions que inicien o, si s'escau, han d'esdevenir estructurals.

«Pero, es cierto que yo he notado a faltar un apoyo más constante en algunos proyectos sociales o comunitarios que ya hay en el barrio, (...) que habrían necesitado un sostenimiento más permanente.» (Home adult autòcton, barri del Poble-Sec)

Gràfic 31. Mapa conceptual sobre la valoració de les accions de l'eix de drets socials, del Pla de Barris per part de la població beneficiària

Font: elaboració pròpia a partir de l'anàlisi qualitativa de les entrevistes en profunditat a la població beneficiària del Pla de Barris.

Taula 21. Síntesi de resultats quantitatius i qualitius i de comparació de mètodes mixtos dels efectes de les actuacions de l'eix de “Drets socials, equitat de gènere i acció comunitària” del Pla de Barris

Efectes	Barris intervinguts	Resultats quantitatius			Resultats qualitius	Integració mètodes
		Diferència Post-Pre	DD	Significativitat	Efectes i febleses	
Atur femení	Barris intensitat intervenció moderada	-1,8	0,0			
	Barris intensitat intervenció alta	-2,5	-0,7			
Valoració activitats culturals	Barris intensitat intervenció moderada	-4,2	-2,8	***	Efectes individuals - Inclusió social - Apoderament - Felicitat - Tranquil·litat - Emoció - Acompanyament - Satisfacció	Convergència Més població beneficiària que valora positivament la gestió municipal de les activitats culturals i les festes populars als barris amb intensitat d'intervenció alta està en línia amb els sentiments positius que evoca aquest tipus d'actuacions entre aquesta població Divergència La menor població que valora positivament la gestió municipal de les activitats culturals, les festes popular i els centres cívics als barris amb intensitat d'intervenció moderada contradiu els sentiments positius que evoca aquest tipus d'actuacions entre aquesta població
	Barris intensitat intervenció alta	1,9	3,4	**		
Valoració festes populars	Barris intensitat intervenció moderada	-6,5	-1,9	*	Efectes barrials - Reactivació comunitària - Reforç vincles comunitaris Febleses - Dificultat per continuar projectes sense suport - Insuficient	Complementarietat La insuficiència de les actuacions afegida a les dificultats perquè els projectes puguin tenir continuïtat sense el paraigua institucional del Pla de Barris representen dues idees rellevants pel que fa al disseny del Pla de Barris
	Barris intensitat intervenció alta	-3,1	1,5	*		
Valoració centres cívics	Barris intensitat intervenció moderada	-8,0	-6,9	***		
	Barris intensitat intervenció alta	-3,3	-2,2			

Nota: *p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01.

Font: Ajuntament de Barcelona, 2014-2024; Ajuntament de Barcelona, Enquesta de serveis municipals, 2011-2024; elaboració pròpia a partir de l'anàlisi qualitativa de les entrevistes en profunditat a la població beneficiària del Pla de Barris.

Institut Metròpoli

Efectes del Pla de Barris (2017-2024): impactes als barris i percepcions veïnals

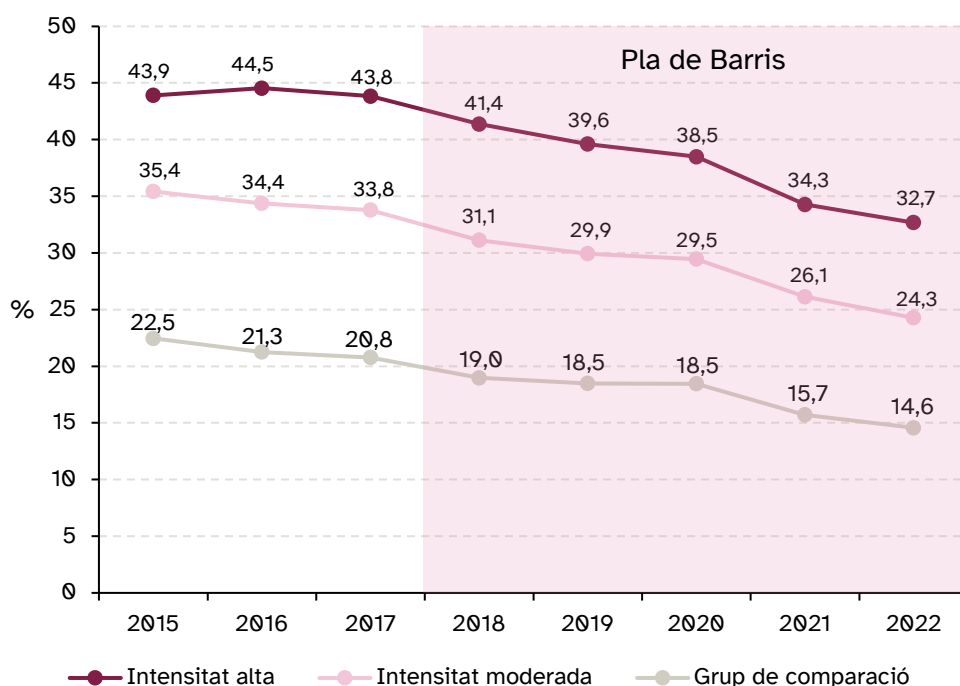
Drets socials, equitat de gènere i acció comunitària

7.Educació i salut pública

7.1.Efectes sobre l'abandonament prematur dels estudis

L'evolució que va seguir l'abandonament prematur dels estudis de la població jove en els barris objecte d'intervenció del Pla de Barris és similar a la que van viure els barris de comparació (gràfic 32). En termes generals, hi ha un descens generalitzat de la població jove sense estudis postobligatoris, però abans de l'inici del programa els barris amb intensitat alta d'intervenció van mantenir estable el seu nivell d'abandonament dels estudis a diferència de les disminucions als barris d'intervenció moderada i als barris de comparació.

Gràfic 32. Població jove (20 a 34 anys) sense estudis postobligatoris resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2015-2022

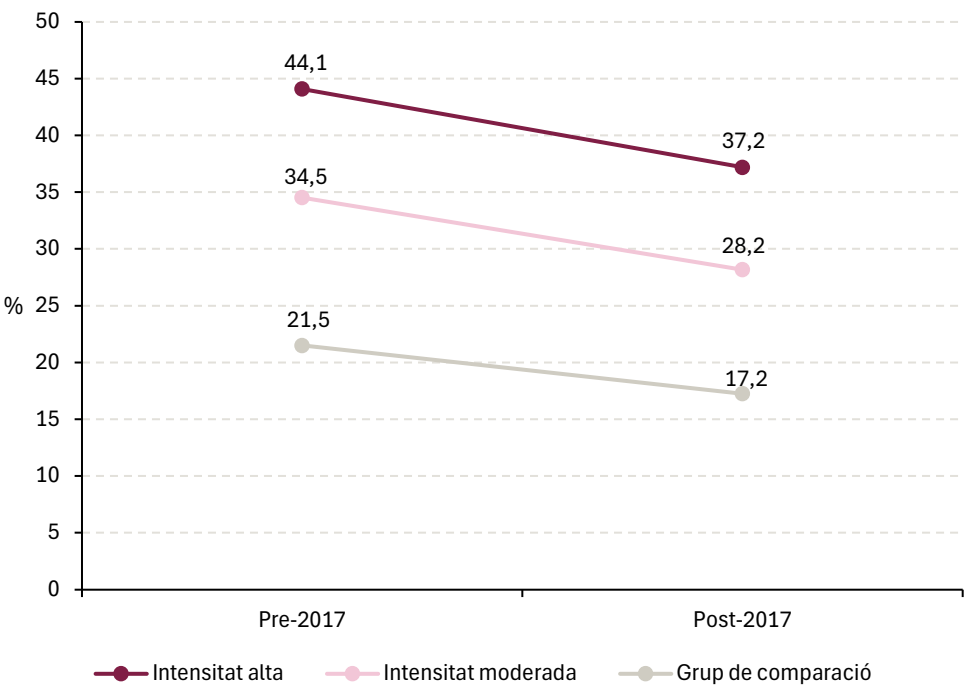

Font: Institut Metròpoli i Diputació de Barcelona, Estadístiques barrials sobre condicions de vida i estructures d'oportunitat, 2015-2022.

Els nivells inicials d'abandonament prematur als tres grups de barris són significativament diferents, essent els barris d'intervenció els que presenten les xifres més elevades i entre aquests els d'intervenció alta (gràfic 33 i taula 22). L'evolució, com s'ha dit, és similar per als tres grups tot i que els barris d'intervenció experimentaren un descens més important. Tot i així, les diferències dels dos grups d'intervenció respecte al

grup de comparació no són significatives en cap dels casos (taula 22).

Gràfic 33. Població jove (20 a 34 anys) sense estudis postobligatoris resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2015-2022

Font: Institut Metròpoli i Diputació de Barcelona, Estadístiques barrials sobre condicions de vida i estructures d'oportunitat, 2015-2022.

Taula 22. Diferències en diferències (DD) de la població jove (20 a 34 anys) sense estudis postobligatoris resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2015-2022

Grup	Pre-2017	Post-2017	Post-Pre	DD
Comparació	21,5	17,2	-4,3	
Intensitat moderada	34,5	28,2	-6,3	-2,1
Intensitat alta	44,1	37,2	-6,9	-2,7

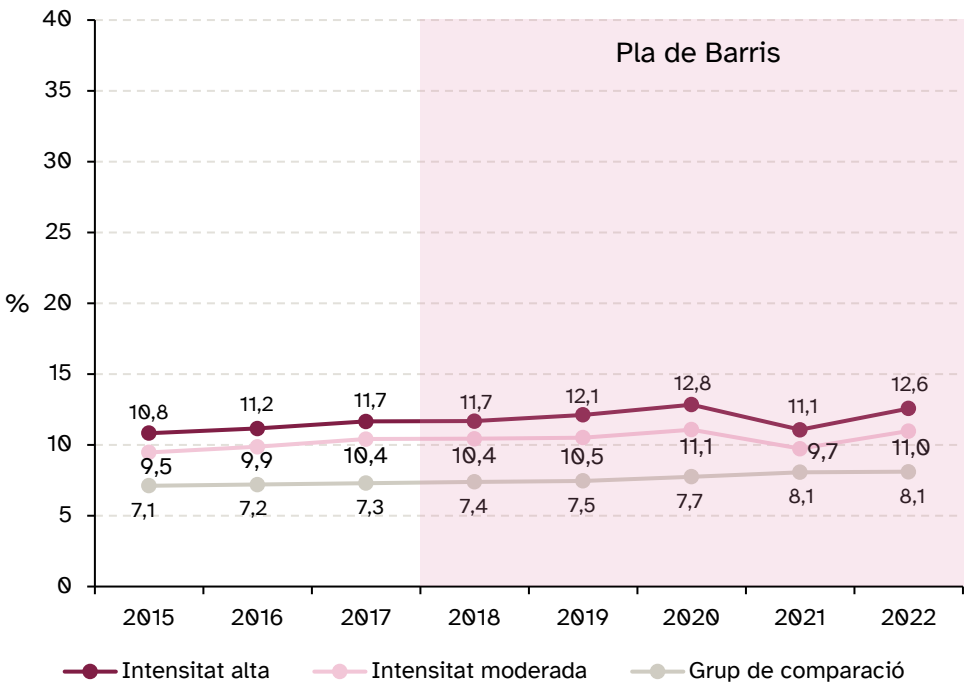
Nota: *p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01. Valor p obtingut de l'aproximació per regressió lineal.

Font: Institut Metròpoli i Diputació de Barcelona, Estadístiques barrials sobre condicions de vida i estructures d'oportunitat, 2015-2022.

7.2. Efectes sobre l'obesitat infantil

L'obesitat entre la població de 6 a 17 anys ha augmentat als barris d'intervenció i als barris de comparació (gràfic 34). Abans de l'inici del Pla de Barris, la tendència és clarament ascendent als barris d'intervenció i menys intensa, però també a l'alça als barris del grup de comparació, presentant tendències paral·leles.

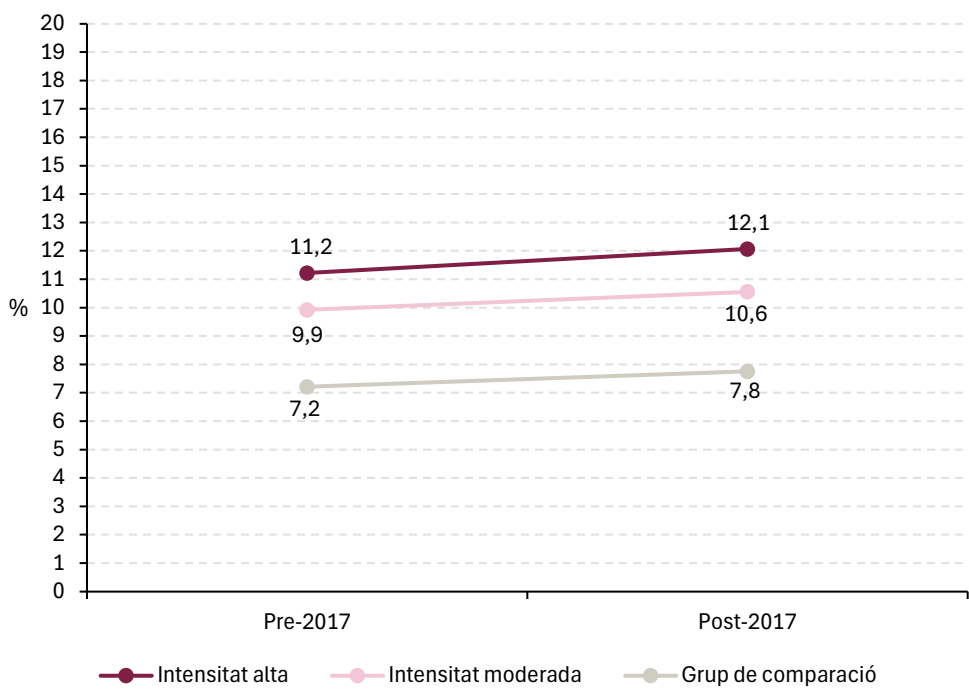
Gràfic 34. Població de 6 a 17 anys amb obesitat resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2015-2022

Font: Institut Metròpoli i Diputació de Barcelona, Estadístiques barrials sobre condicions de vida i estructures d'oportunitat, 2015-2022.

L'augment de l'obesitat entre la població infantil i adolescent continua durant el període d'implementació del Pla i els creixements són equivalents per als barris d'intervenció i els barris de comparació malgrat hi ha diferències significatives a l'inici del període (gràfic 35 i taula 23). L'anàlisi DD indica que les diferències en els canvis dels grups d'intervenció no són significatives respecte al grup de comparació (taula 23).

Gràfic 35. Població de 6 a 17 anys amb obesitat resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2015-2022

Font: Institut Metròpoli i Diputació de Barcelona, Estadístiques barrials sobre condicions de vida i estructures d'oportunitat, 2015-2022.

Taula 23. Diferències en diferències (DD) de la població de 6 a 17 anys amb obesitat resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2015-2022

Grup	Pre-2017	Post-2017	Post-Pre	DD
Comparació	7,2	7,8	0,5	
Intensitat moderada	9,9	10,6	0,6	0,1
Intensitat alta	11,2	12,1	0,8	0,3

Nota: *p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01. Valor p obtingut de l'aproximació per regressió lineal.

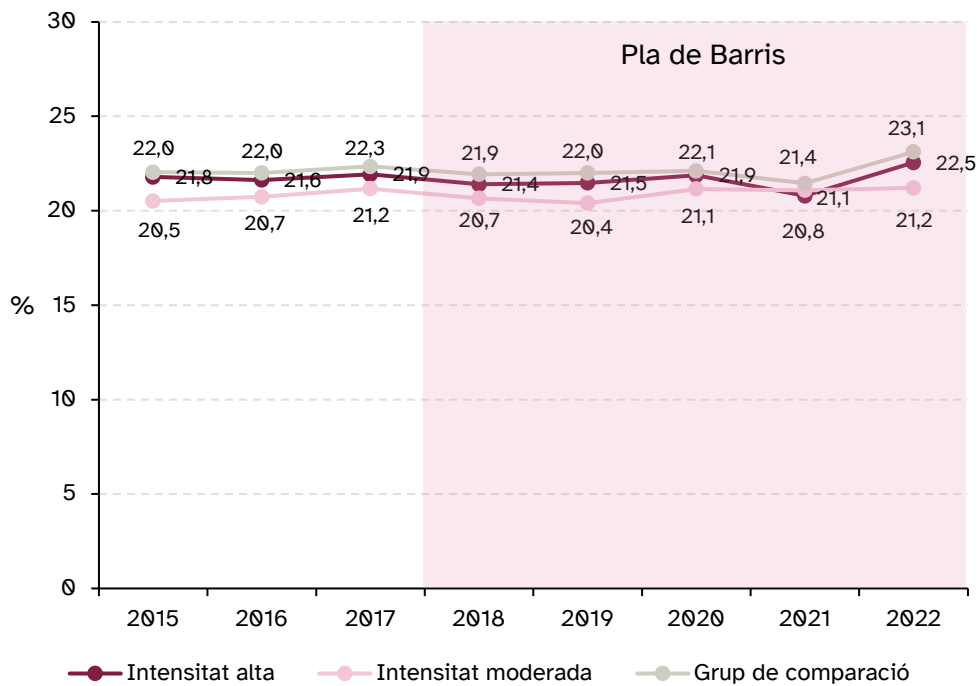
Font: Institut Metròpoli i Diputació de Barcelona, Estadístiques barrials sobre condicions de vida i estructures d'oportunitat, 2015-2022.

7.3. Efectes sobre la salut mental

Per avaluar l'impacte del Pla de Barris en la salut mental s'ha treballat amb un indicador *proxy* disponible com el consum de medicaments per al tractament de malalties mentals o trastorns psíquics que permet una aproximació a aquesta problemàtica. El gràfic 36 mostra l'evolució de la població que consumeix psicofàrmacs als barris de Barcelona que han estat objecte d'actuació del Pla de Barris i el grup de barris de comparació.

S'observen tendències paral·leles prèvies a l'inici del programa dels barris d'intervenció d'intensitat moderada i els barris de comparació. No segueix aquesta tendència el grup de barris amb intervenció d'intensitat alta que es mantenen estables durant aquest període previ.

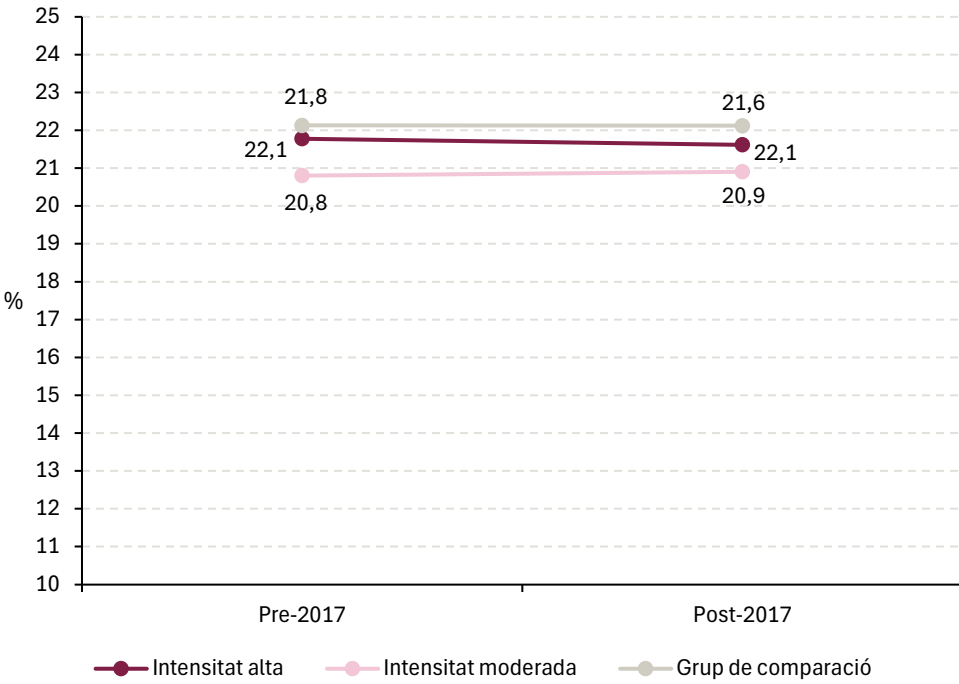
Gràfic 36. Població consumidora de psicofàrmacs resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2015-2022

Font: Institut Metròpoli i Diputació de Barcelona, Estadístiques barrials sobre condicions de vida i estructures d'oportunitat, 2015-2022.

Les diferències inicials únicament són significatives en el cas dels barris que han estat objecte d'intervenció moderada (gràfic 37 i taula 24). Quan a l'evolució, no hi ha pràcticament canvis entre el període d'abans i durant la implementació del programa del que es deriva la inexistència de diferències entre els barris d'intervenció i el grup de barris de comparació (taula 24).

Gràfic 37. Població consumidora de psicofàrmacs resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2015-2022

Font: Institut Metròpoli i Diputació de Barcelona, Estadístiques barrials sobre condicions de vida i estructures d'oportunitat, 2015-2022.

Taula 24. Diferències en diferències (DD) de la població de 6 a 17 anys amb obesitat resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2015-2022

Grup	Pre-2017	Post-2017	Post-Pre	DD
Comparació	22,1	22,1	0,0	
Intensitat moderada	20,8	20,9	0,1	0,1
Intensitat alta	21,8	21,6	-0,2	-0,2

Nota: *p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01. Valor p obtingut de l'aproximació per regressió lineal.

Font: Institut Metròpoli i Diputació de Barcelona, Estadístiques barrials sobre condicions de vida i estructures d'oportunitat, 2015-2022.

8. Habitatge

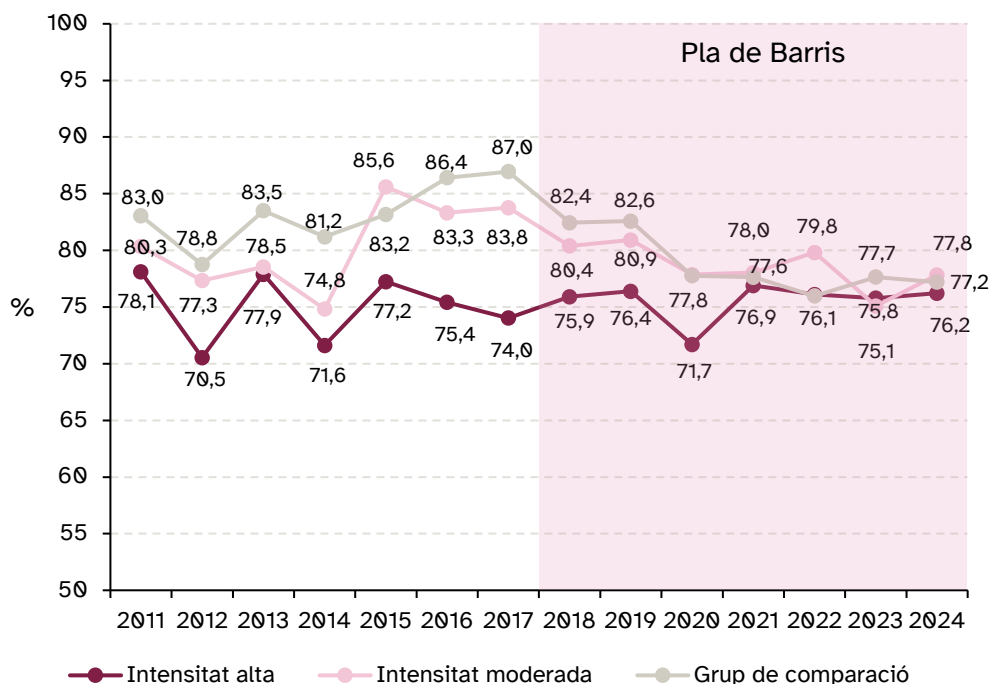
Les intervencions en matèria d'habitatge del Pla de Barris han inclòs, durant les dues primeres edicions del programa, la rehabilitació d'habitatges. Per aquest motiu, s'han considerat dos indicadors per estimar l'efecte d'aquestes accions sobre l'estat de conservació i la qualitat constructiva dels habitatges dels barris que han estat objecte d'actuacions. Un dels indicadors fa referència a aspectes subjectius, la valoració de la gestió municipal de façanes i conservació d'edificis⁴, mentre que el segon es focalitza en aspectes objectius i estructurals dels habitatges relatius a la seva qualitat constructiva.

8.1.Efectes sobre la conservació d'edificis

Pel que fa a la valoració de la gestió municipal de façanes i conservació d'edificis, el gràfic 38 mostra l'evolució de la població que la valoració positivament als barris de Barcelona que han estat objecte d'actuació del Pla de Barris i als barris del grup de comparació. Abans del Pla de Barris, però, s'observen tendències discrepants entre els barris objecte d'actuacions i els barris de comparació.

⁴ Cal aclarir que la pregunta inclosa a l'Enquesta de serveis municipals, font de l'indicador, forma part d'una bateria de preguntes sobre la gestió municipal d'aspectes diversos en la que no s'especifica el tipus de edificis sobre el que es valora la gestió, essent possible que inclogui valoracions més àmplies que no circumscrites estrictament als edificis residencials.

Gràfic 38. Població que valora positivament* la gestió municipal de façanes i conservació d'edificis resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2011-2024

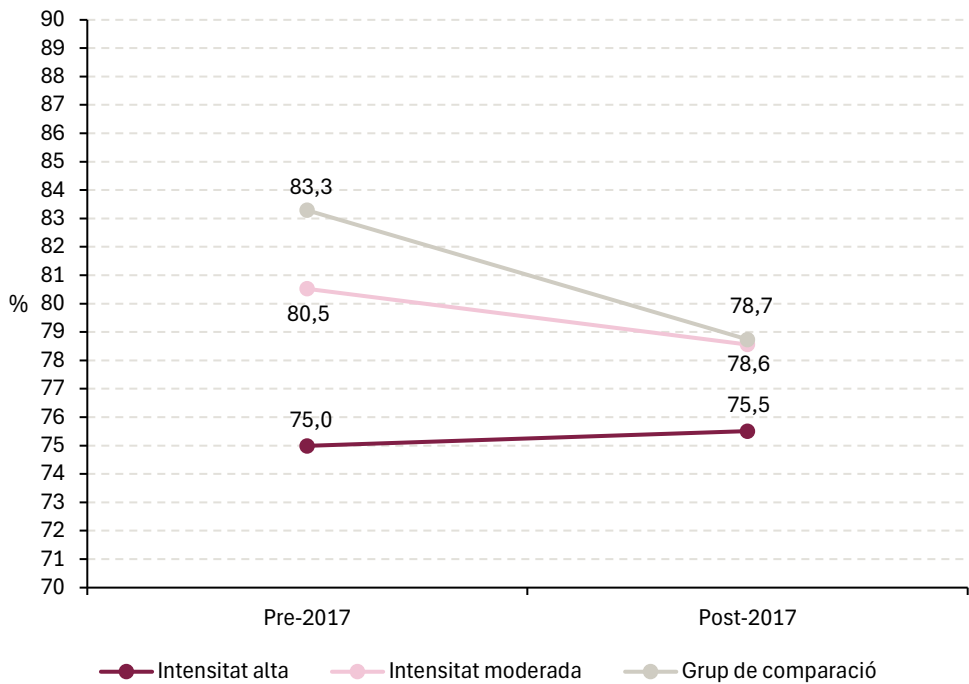

* Valoració de la gestió entre 5 i 10 en una escala de 0 a 10 on 0 significa una pèssima gestió i 10 una excel·lent gestió.

Font: Ajuntament de Barcelona, Enquesta de serveis municipals, 2011-2024.

El gràfic 39 i la taula 25 mostren la mitjana de la valoració positiva de la gestió de façanes i conservació d'edificis en el període previ al Pla de Barris i durant la implementació del programa. Com es pot observar, hi ha diferències significatives en les valoracions prèvies al Pla de Barris entre els diferents tipus de barris analitzats. Abans del programa, era als barris on posteriorment s'ha realitzat una intervenció amb intensitat alta on menys població valorava positivament aquesta gestió, seguit dels barris intervinguts posteriorment amb intensitat moderada. Durant la implementació del programa, en canvi, aquesta situació no ha variat, però l'evolució que han seguit els barris intervinguts ha estat significativament diferent respecte al grup de comparació. Mentre que als barris amb una intervenció d'intensitat alta la població que emet una valoració positiva s'ha mantingut estable, als barris del grup de comparació hi ha hagut una davallada important (taula 25). Pel que fa als barris amb una intervenció moderada, l'evolució també ha estat marcada pel descens de la valoració positiva, però, en menor mesura que per al grup de comparació. En definitiva, l'anàlisi DD informa de diferències significatives en la valoració d'aquesta gestió municipal als barris objecte d'actuació i també segons la intensitat de la intervenció entre el període previ al Pla de Barris i durant la seva implementació.

Gràfic 39. Població que valora positivament* la gestió municipal de façanes i conservació d'edificis resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2011-2024

* Valoració de la gestió entre 5 i 10 en una escala de 0 a 10 on 0 significa una pèssima gestió i 10 una excel·lent gestió.

Font: Ajuntament de Barcelona, Enquesta de serveis municipals, 2011-2024.

Taula 25. Diferències en diferències (DD) de la població que valora positivament* la gestió municipal de façanes i conservació d'edificis resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2011-2024

Grup	Pre-2017	Post-2017	Post-Pre	DD
Comparació	83,3	78,7	-4,6	
Intensitat moderada	80,5	78,6	-2,0	2,6***
Intensitat alta	75,0	75,5	0,5	5,1***

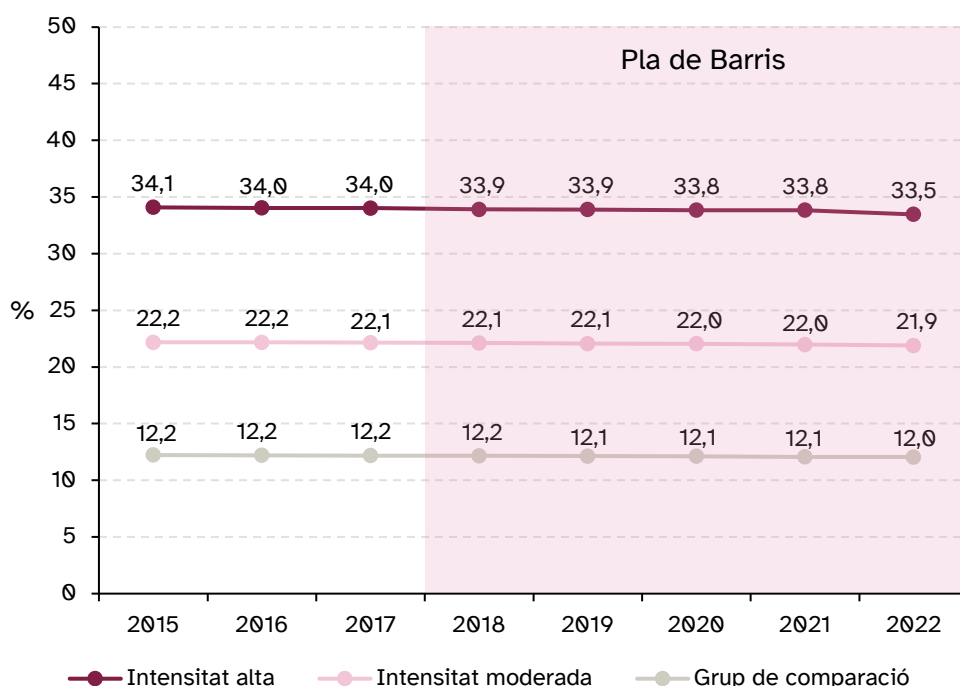
Nota: *p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01. Valor p obtingut de l'aproximació per regressió logística en el que 0 és la valoració negativa (puntuació de 0 a 4 i la població que respon Ns/Nc) de la gestió municipal i 1 la valoració positiva (puntuació de 5 a 10).

Font: Ajuntament de Barcelona, Enquesta de serveis municipals, 2011-2024.

8.2. Efectes sobre la qualitat constructiva dels habitatges

Des d'una perspectiva objectiva, el gràfic 40 mostra l'evolució dels habitatges que tenen una baixa qualitat constructiva als barris objecte d'actuacions del Pla de Barris i als barris de comparació. Les tendències dels tres grups són clarament paral·leles sense canvis abans de la implementació del programa.

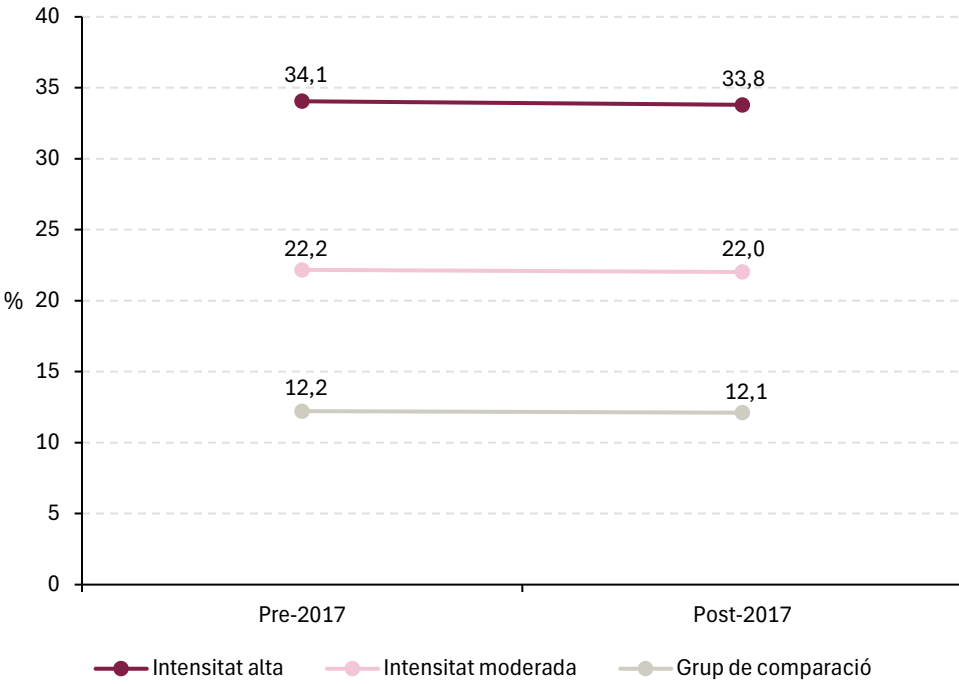
Gràfic 40. Habitatges amb baixa qualitat constructiva als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2015-2022

Font: Institut Metròpoli i Diputació de Barcelona, Estadístiques barrials sobre condicions de vida i estructures d'oportunitat, 2015-2022.

El gràfic 41 i la taula 26 mostren la mitjana dels habitatges de baixa qualitat constructiva per als tres grups de barris en el període previ al Pla de Barris i durant la implementació del programa. Amb diferències considerables de partida, essent els barris amb intensitat alta i moderada d'intervenció, per aquest ordre, on més habitatges de baixa qualitat constructiva hi ha, no hi ha diferències significatives en l'evolució dels dos grups d'intervenció perquè els tres grups de barris no experimentaren variacions entre l'abans i el durant les intervencions del Pla de Barris (taula 26).

Gràfic 41. Habitatges amb baixa qualitat constructiva als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2015-2022

Font: Institut Metròpoli i Diputació de Barcelona, Estadístiques barrials sobre condicions de vida i estructures d'oportunitat, 2015-2022.

Taula 26. Diferències en diferències (DD) dels habitatges amb baixa qualitat constructiva als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2015-2022

Grup	Pre-2017	Post-2017	Post-Pre	DD
Comparació	12,2	12,1	-0,1	
Intensitat moderada	22,2	22,0	-0,1	0,0
Intensitat alta	34,1	33,8	-0,3	-0,2

Nota: *p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01. Valor p obtingut de l'aproximació per regressió lineal.

Font: Institut Metròpoli i Diputació de Barcelona, Estadístiques barrials sobre condicions de vida i estructures d'oportunitat, 2015-2022.

8.3. La percepció de la població beneficiària sobre el model de rehabilitació d'edificis

Les entrevistes en profunditat a la població beneficiària de les accions de rehabilitació d'edificis impulsades

pel Pla de Barris confirmen la *satisfacció* amb la gestió de l'Ajuntament en aquesta matèria. La intervenció plantejada en el marc del programa, ha permès *(re)construir comunitats de veïns, acompanyant-les i apoderar-les* per optar a subvencions per la rehabilitació dels habitatges. Per fer-ho, el Pla de Barris ha aportat suport tècnic i econòmic. Els resultats generen un clar *benestar* entre els beneficiaris a nivell individual.

«Nosotros en aquel momento no teníamos administrador. O sea, se hacían las actas y todo internamente. Después [amb el suport del Pla de Barris] se pudieron sanear las cuentas, contratamos un administrador. Claro, ahora la Comunidad está más atendida.»
(Dona adulta estrangera, barri de la Trinitat Nova)

Aquest tipus d'intervencions, malgrat que no tenen un abast molt ampli, són considerades pels beneficiaris *palanques de canvi*, les quals permeten *revertir processos de degradació dels edificis* al barri que, si no fos d'aquesta manera, hagués estat impossible revertir-los.

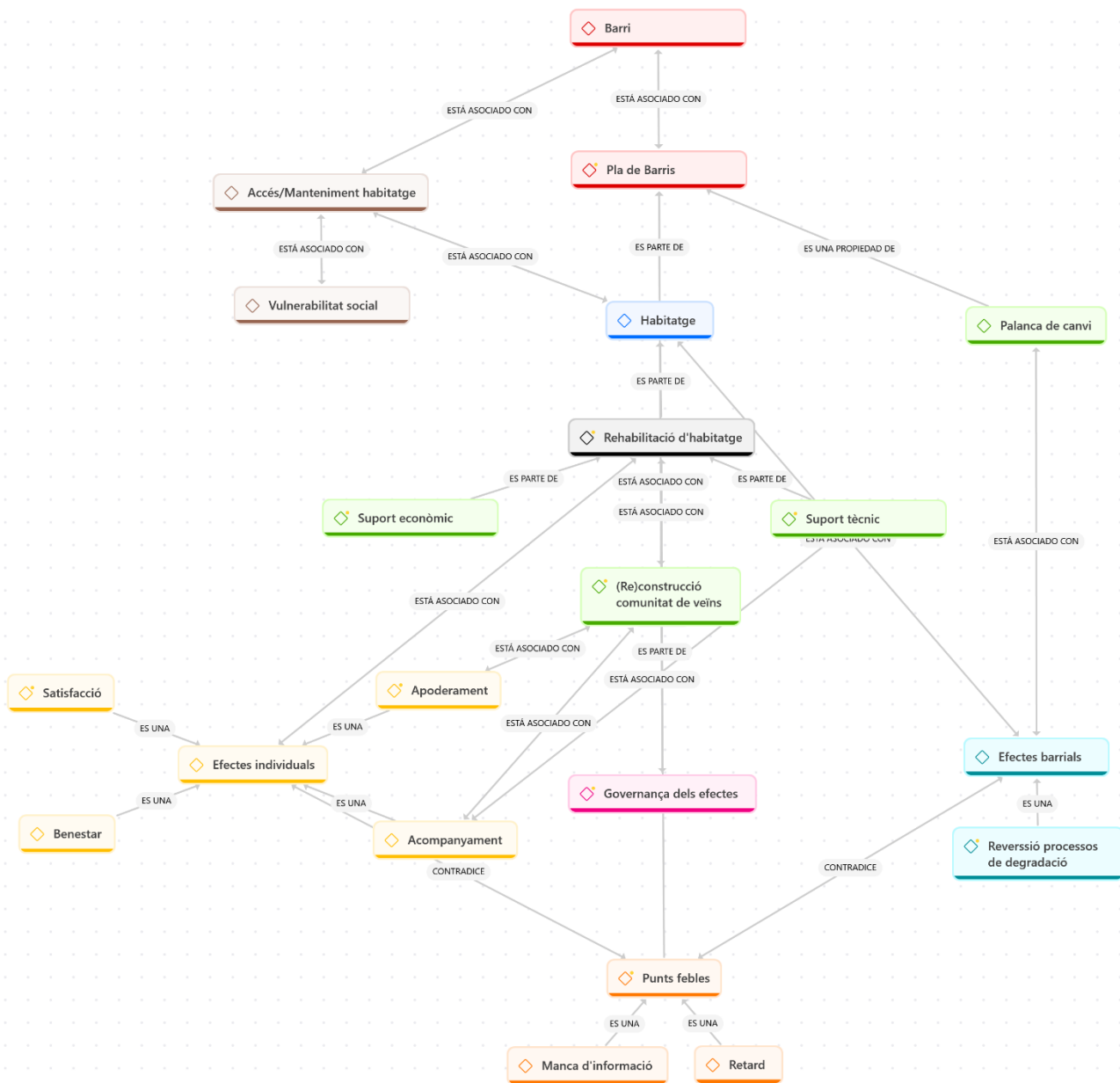
«Además, es la estructura [lo que se arregla]. En tu casa luego tú tienes que hacer tus apaños, pero si la estructura se te cae encima o si la comunidad se va a ver perjudicada por las multas..., porque ya se estaba cayendo a pedazos toda la parte exterior. Hubiese sido un desastre. Bueno, yo pienso. Porque imagínate, cada vez a peor. ¿Cómo sales de ahí? No se sale. Se viene abajo. Y después todavía te sale más caro poder repararlo. Entonces es como que cada vez a peor. O sea, si no hay este tipo de acciones cada vez va a peor.» (Dona adulta estrangera, barri de la Trinitat Nova)

A més, es reconeixen bones pràctiques del programa en relació a la *governança dels efectes* de la intervenció. Els beneficiaris reconeixen, certs condicionants del suport públic a la rehabilitació de l'edifici, orientats a limitar possibles pràctiques especulatives.

«También tienes tus limitaciones, no puedes venderlo [el piso] en no sé cuanto plazo, pero bueno.» (Dona adulta estrangera, barri de la Trinitat Nova)

Finalment, la població beneficiària també apunta alguns punts febles d'aquest tipus d'intervencions, sobretot en relació a la *falta de informació* durant algunes fases del procés, així com el *retard* en l'execució de les obres.

Gràfic 42. Mapa conceptual sobre la valoració de les accions de l'eix d'habitatge del Pla de Barris per part de la població beneficiària

Font: elaboració pròpia a partir de l'anàlisi qualitativa de les entrevistes en profunditat a la població beneficiària del Pla de Barris.

Taula 27. Síntesi de resultats quantitatius i qualitatius i de comparació de mètodes mixtos dels efectes de les actuacions de l'eix de “Habitatge” del Pla de Barris

Efectes	Barris intervinguts	Resultats quantitatius			Resultats qualitatius	Integració mètodes
		Diferència Post-Pre	DD	Significativitat	Efectes i febleses	
Valoració façanes i conservació d'edificis	Barris intensitat intervenció moderada	-2,0	2,6	***	<i>Efectes individuals</i> - Satisfacció - Apoderament - Benestar - Acompanyament	<i>Convergència</i> L'increment de la valoració positiva de la gestió municipal en matèria de conservació de façanes i edificis estan en línia amb els efectes individuals positius indicats per la població resident als barris intervinguts. L'esment a la reversió dels processos de degradació residencial està reforçat per l'augment de la població que valora positivament la conservació de façanes i edificis
	Barris intensitat intervenció alta	0,5	5,1	***		
Habitatges baixa qualitat constructiva	Barris intensitat intervenció moderada	-0,1	0,0		<i>Efectes barrials</i> - Reversió processos de degradació <i>Febleses</i> - Retard - Manca d'informació	<i>Divergència</i> Malgrat les idees positives que evoquen les intervencions en matèria d'habitatge, la població beneficiària apunta el retard en les actuacions i la manca d'informació com a punts negatius
	Barris intensitat intervenció alta	-0,3	-0,2			

Nota: *p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01.

Font: Ajuntament de Barcelona, Enquesta de serveis municipals, 2011-2024; Institut Metròpoli i Diputació de Barcelona, Estadístiques barrials sobre condicions de vida i estructures d'oportunitat, 2015-2022; elaboració pròpia a partir de l'anàlisi qualitativa de les entrevistes en profunditat a la població beneficiària del Pla de Barris.

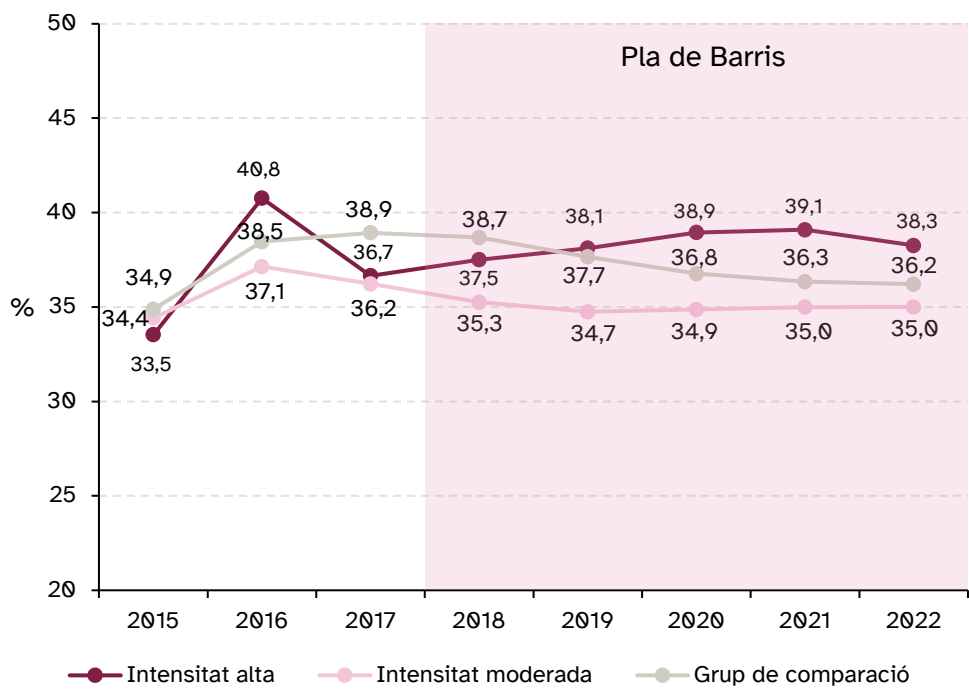
9. Sostenibilitat ambiental i emergència climàtica

Per analitzar l'impacte del Pla de Barris per les actuacions en matèria de sostenibilitat ambiental i emergència climàtica, s'han fet servir dos indicadors relacionats amb l'eficiència energètica dels habitatges, un d'ells relatiu als habitatges amb baixa eficiència energètica per consum d'energia primària no renovable i, l'altre, relatiu als habitatges amb baixa eficiència energètica per emissions de CO₂. Realment, no són dues qüestions sobre les quals s'hagi intervingut de manera decidida des del Pla de Barris, però no es disposa d'un altre tipus d'informació més acurada per analitzar els efectes d'aquest eix d'intervenció.

9.1.Efecte sobre la eficiència energètica dels edificis

Pel que fa als resultats de les anàlisis, en el cas de la presència d'habitatges d'eficiència energètica baixa per consum d'energia primària no renovable, les tendències prèvies a l'inici de les actuacions del programa són similars entre els barris intervinguts, però no entre aquests i els barris de comparació (gràfic 43). Els habitatges d'eficiència energètica baixa per consum d'energia primària no renovable augmenten als barris de comparació, mentre que als barris intervinguts l'evolució és menys clara.

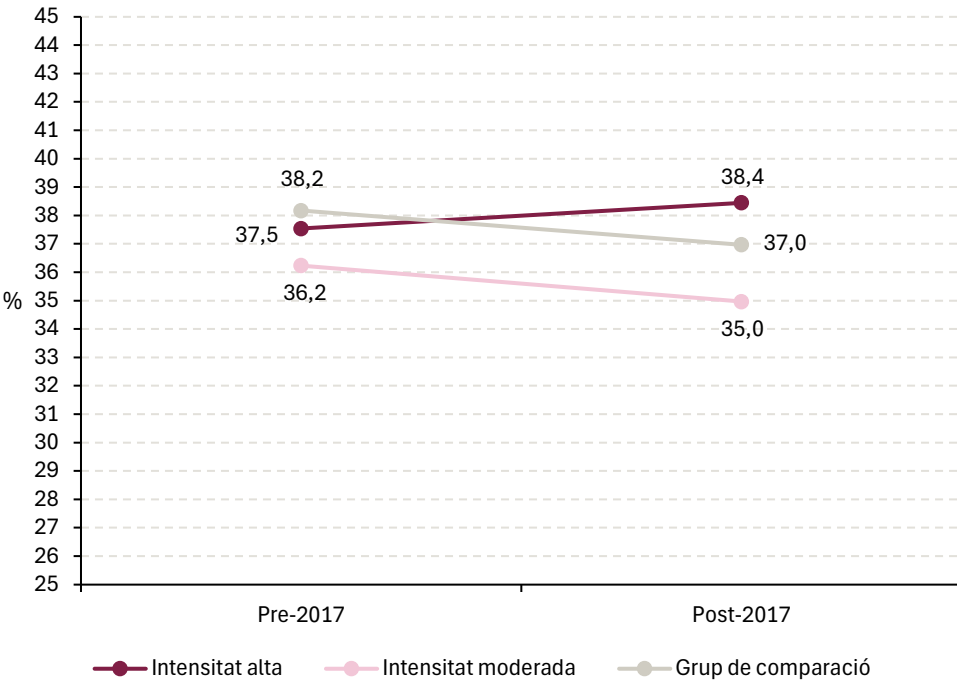
Gràfic 43. Habitatges d'eficiència energètica baixa (F i G) per consum d'energia primària no renovable als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2015-2022

Font: Institut Metròpoli i Diputació de Barcelona, Estadístiques barrials sobre condicions de vida i estructures d'oportunitat, 2015-2022.

El gràfic 44 i la taula 28 mostren la mitjana dels habitatges de baixa eficiència energètica per ús d'energia primària no renovable en el període previ al Pla de Barris i durant la implementació del programa. Sense diferències significatives abans del període d'implementació del Pla de Barris, tampoc hi ha variacions significatives quan es comparen els barris d'intervenció amb els barris de comparació. L'evolució dels barris d'intervenció moderada és similar a la dels barris de comparació, de descens d'aquests habitatges, mentre que la dels barris d'intervenció d'intensitat elevada és d'augment (taula 28). Les diferències, com indica la taula 30 resultat de l'anàlisi DD, no són significatives.

Gràfic 44. Habitatges d'eficiència energètica baixa (F i G) per consum d'energia primària no renovable als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2015-2022

Font: Institut Metròpoli i Diputació de Barcelona, Estadístiques barrials sobre condicions de vida i estructures d'oportunitat, 2015-2022.

Taula 28. Diferències en diferències (DD) dels habitatges d'eficiència energètica baixa (F i G) per consum d'energia primària no renovable als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2015-2022

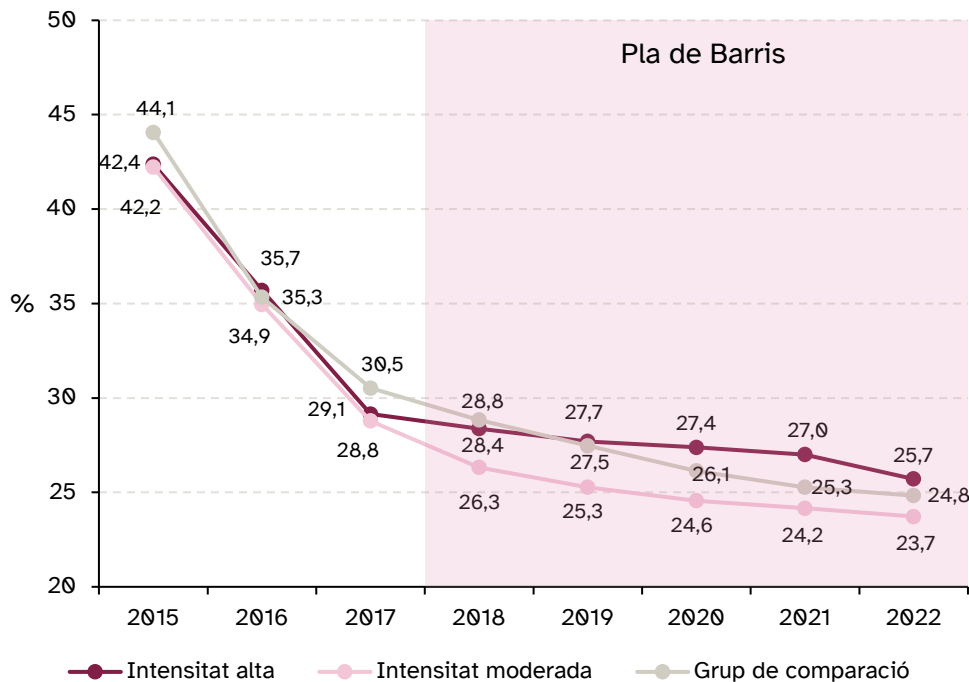
Grup	Pre-2017	Post-2017	Post-Pre	DD
Comparació	38,2	37,0	-1,2	
Intensitat moderada	36,2	35,0	-1,3	-0,1
Intensitat alta	37,5	38,4	0,9	2,1

Nota: *p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01. Valor p obtingut de l'aproximació per regressió lineal.

Font: Institut Metròpoli i Diputació de Barcelona, Estadístiques barrials sobre condicions de vida i estructures d'oportunitat, 2015-2022.

Per altra banda, el gràfic 45 mostra l'evolució dels habitatges de baixa eficiència energètica per emissions de CO₂ als barris dels tres grups analitzats. L'evolució és clara, amb descens important d'aquests tipus d'habitatge per als barris d'intervenció i els barris del grup de comparació. Aquest descens ja s'inicia abans de la implementació del programa per als tres tipus de barris, presentant en definitiva tendències similars prèvies a l'inici del Pla de Barris.

Gràfic 45. Habitatges d'eficiència energètica baixa (F i G) per emissions de CO₂ als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2015-2022

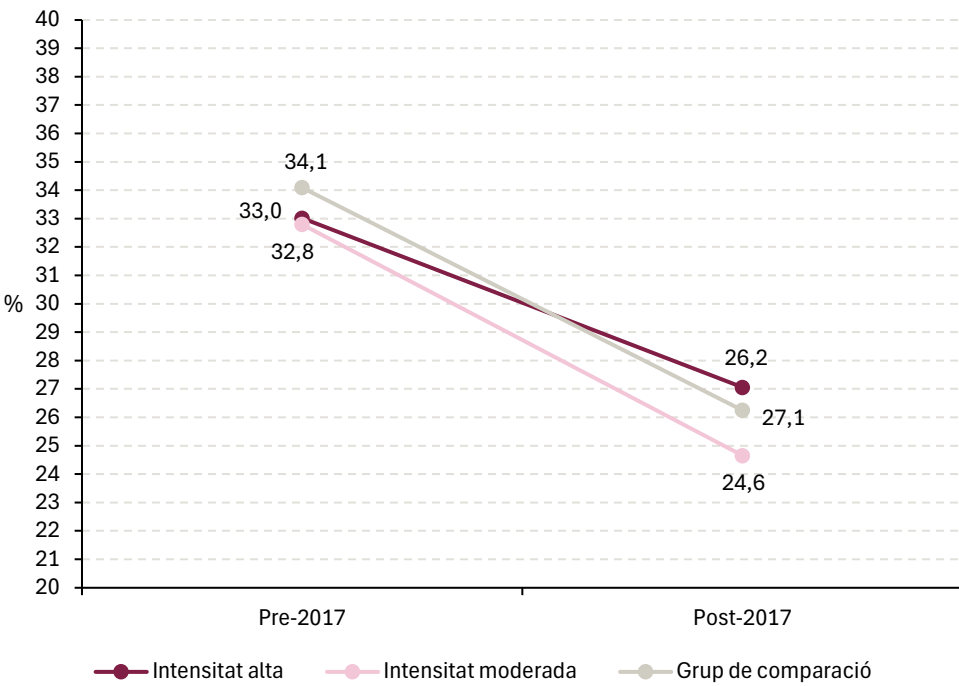

Font: Institut Metròpoli i Diputació de Barcelona, Estadístiques barrials sobre condicions de vida i estructures d'oportunitat, 2015-2022.

L'anàlisi DD permet concloure que les diferències de partida són mínimes i no significatives (gràfic 46 i taula 29), però les variacions entre el abans i el durant de la implementació del programa són importants en els tres

grups de barris. Tot i haver un descens important d'aquests tipus d'habitatges de baixa eficiència energètica, les diferències entre els dos grups de barris intervinguts i els barris de comparació no són significatives com mostra la taula 29.

Gràfic 46. Habitatges d'eficiència energètica baixa (F i G) per emissions de CO2 als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2015-2022

Font: Institut Metròpoli i Diputació de Barcelona, Estadístiques barrials sobre condicions de vida i estructures d'oportunitat, 2015-2022.

Taula 29. Diferències en diferències (DD) dels habitatges d'eficiència energètica baixa (F i G) per emissions de CO2 als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2015-2022

Grup	Pre-2017	Post-2017	Post-Pre	DD
Comparació	34,1	26,2	-7,8	
Intensitat moderada	32,8	24,6	-8,1	-0,3
Intensitat alta	33,0	27,1	-6,0	1,9

Nota: *p<0.1; **p<0.05; ***p<0.01. Valor p obtingut de l'aproximació per regressió lineal.

Font: Institut Metròpoli i Diputació de Barcelona, Estadístiques barrials sobre condicions de vida i estructures d'oportunitat, 2015-2022.

9.2. La percepció de la població beneficiària sobre la intervenció en comunitats energètiques i d'altres projectes comunitaris ambientals

En aquest cas, la informació estreta de les entrevistes a la població beneficiària no connecta amb la informació quantitativa. Concretament, s'ha recollit informació relacionada amb població beneficiària de les comunitats energètiques. Com succeeix en el cas de la rehabilitació d'habitatge, en aquest cas el Pla de Barris també dona suport tècnic i econòmic per la creació de comunitats energètiques. La població beneficiària se sent també *apoderada* i *satisfeta* del suport que han rebut, però, en aquest cas, sí que manifesten un punt de *decepció*. Particularment, perquè estan tenint molta dificultat per completar el projecte després d'haver recorregut una part important del camí i això està comportant una certa *desmobilització* entre la comunitat.

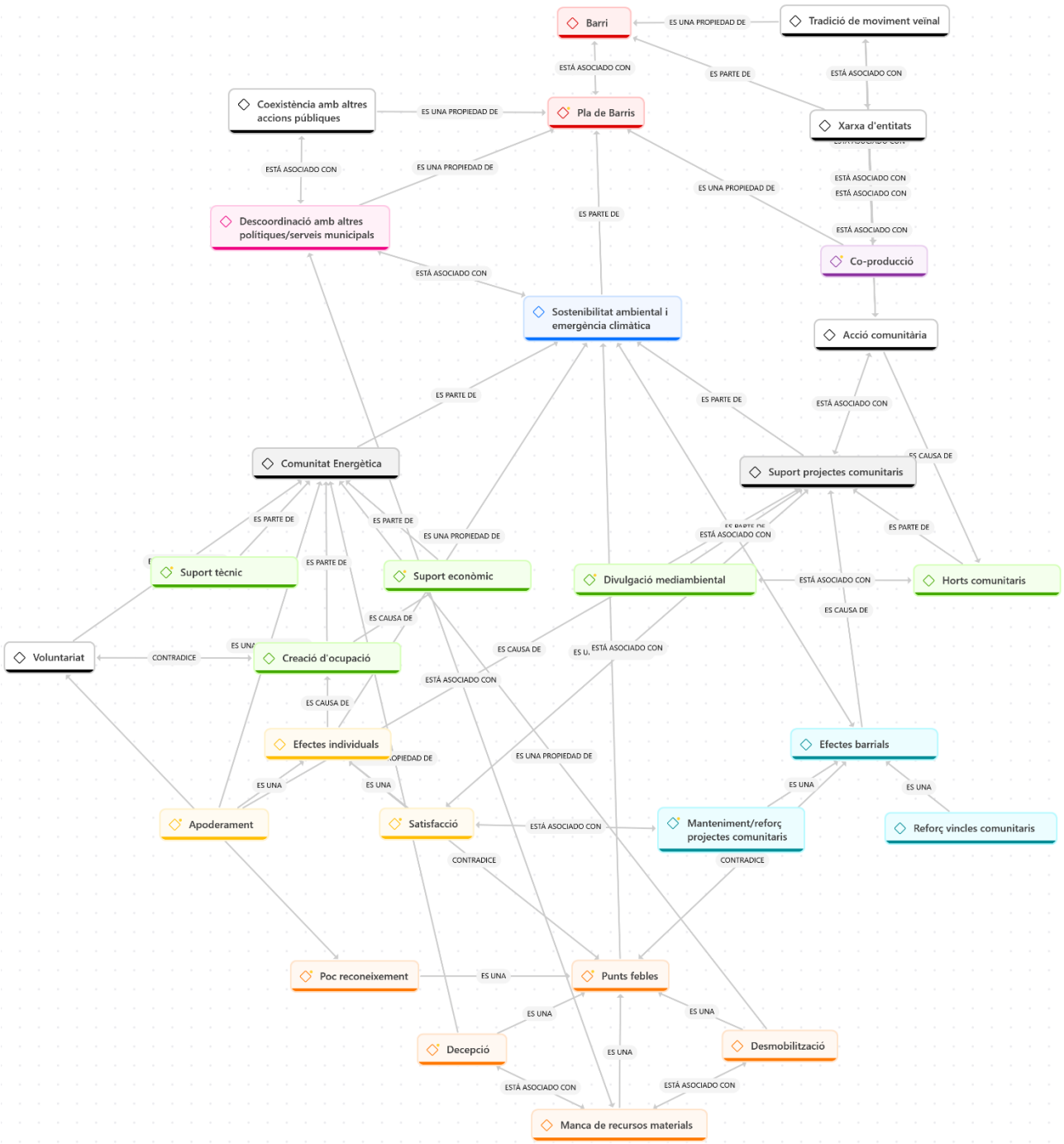
«Entonces, por este lado, en esta primera fase, estábamos muy motivadas y, en la segunda fase, en la que nos encontramos ahora, solo en la búsqueda de cubiertas [para poner placas fotovoltaicas y no encuentran], el grupo impulsor, en general, se empezó a quedar sin nada que hacer. Nos hicimos asociación y la idea es hacer una cooperativa, pero venir y vernos los miércoles para hablar de cosas que no van a pasar porque si yo no tengo cubierta no voy a crear una cooperativa porque sería un tiro en el pie. O sea, si abres una cooperativa, sí o sí tienes que contratar a alguien y tienes que tener un movimiento económico. Y a través de la retórica de estar con subvenciones no va a pasar, ¿no? Entonces empiezan a haber varios procesos en los que se va apagando y el grupo impulsor vuelve a ser un poco más pequeño.» (Home adult estranger, barri del Poble-sec)

Per altra banda, també es destaca com a accions d'aquest eix el suport a projectes de divulgació mediambiental i a horts comunitaris, la qual cosa ha estat molt ben valorada per part de la població beneficiària. A més, a nivell de barri, això ha contribuït a reforçar l'activitat comunitària en alguns barris i a millorar la relació entre determinades entitats i l'Ajuntament.

«nosaltres [com a associació] tenim alguns dels ítems que s'anaven a treballar. El tema del medi ambient, de l'educació, de la salut, eren temes que nosaltres hi treballaven també i vam veure que potser podríem treballar plegats.» (Home adult autòcton, barri del Poble-sec)

«Sí, però tal com a persones tampoc seria, seria com a entitats, com a col·lectius i això sí que ha sigut un impuls i ha sigut molt efectiu [el Pla de Barris]» (Home adult autòcton, barri del Poble-sec)

Gràfic 47. Mapa conceptual sobre la valoració de les accions de l'eix d'habitatge del Pla de Barris per part de la població beneficiària

Font: elaboració pròpia a partir de l'anàlisi qualitativa de les entrevistes en profunditat a la població beneficiària del Pla de Barris.

10. Conclusions

El present informe ha tingut per objectiu analitzar els efectes del Pla de Barris sobre els barris i la població resident beneficiària. Els resultats que s'hi presenten s'obtenen a partir d'un disseny metodològic mixt convergent que integra anàlisis quantitatives i qualitatives que copsen els efectes de les accions implementades des dels sis eixos d'intervenció i d'altres impactes més generals. L'anàlisi de diferències en diferències ha representat el nucli de l'aproximació quantitativa, mentre que l'anàlisi del discurs dels veïns i veïnes dels barris intervinguts són la base de l'aproximació qualitativa.

En termes generals, els resultats han evidenciat que el coneixement del Pla de Barris és parcial degut a dos factors, la coexistència amb altres polítiques públiques i la manca de publicitat del programa. Tot i això, la valoració que fan els veïns i veïnes del Pla de Barris és majoritàriament positiva. També des d'una perspectiva general, però ja en el camp de l'impacte que ha generat el programa, els resultats evidencien una millora en la satisfacció amb el barri de residència entre la població resident als barris intervinguts amb una intensitat alta, així com una reducció de la intensitat de la vulnerabilitat urbana als barris intervinguts que només és significativa en el cas dels barris amb intensitat d'intervenció moderada.

Més específicament, en analitzar l'impacte de les accions concretes de cadascun dels eixos d'intervenció s'observen efectes heterogenis, però notables en les àrees intervingudes. La intervenció física es percep més fàcilment i, per tant, reflecteix un major impacte (espai públic i habitatges). També són notables els efectes en les activitats culturals i les festes populars. La intervenció social, per altra banda, mostra valors de suport, proximitat, empatia, apoderament i acompanyament molt ben valorats a nivell individual, però amb un impacte menor a nivell de barri. Això no obstant, aspectes com la reactivació comunitària, el reforç dels vincles comunitaris o el foment de la mixtura social són assenyalats per la població beneficiària com aspectes destacables de les intervencions desenvolupades.

Una conclusió que es deriva de l'anàlisi quantitativa és que la intensitat de la intervenció importa. S'ha observat que, en termes generals, a més intensitat d'intervenció, més efectes i més positius. Així, a la ja esmentada major satisfacció amb el barri de residència als barris amb intensitat d'intervenció alta, s'afegeixen els impactes positius d'una major valoració positiva de la gestió municipal en matèria d'urbanisme, zones verdes, instal·lacions esportives, activitats culturals i en la conservació de façanes i edificis, al que s'ha de sumar un menor descens de la valoració positiva de les festes populars. En canvi, als barris amb intensitat d'intervenció moderada només s'observa un impacte positiu en la menor intensitat de la vulnerabilitat urbana, la valoració positiva de les instal·lacions esportives i de la conservació de façanes i edificis.

Tot i la bona valoració del Pla de Barris i els efectes positius que genera als barris i entre la població beneficiària, hi ha certs aspectes a millorar del programa. Per exemple, la població beneficiària mostra sentiments d'incertesa davant la continuïtat d'alguns programes implementats i decepció pel que consideren actuacions insuficients per resoldre les problemàtiques agudes que els afecten. Però, aquest desencant generat per la frustració d'unes expectatives massa elevades de millora de les condicions de vida, superen clarament les capacitats de transformació del Pla de Barris. Tal i com s'ha recollit en altres informes de l'avaluació, les polítiques de rehabilitació integral de barris, per la seva naturalesa, només tenen capacitat per millorar certs aspectes de les condicions de vida als barris, mitigar els efectes de barri i frenar els processos de declivi urbà, però no pot actuar sobre els factors estructurals que causen la vulnerabilitat urbana. Aquests factors estructurals operen a nivell suprabarrial i són unes altres polítiques públiques les que poden tenir més marge d'acció per combatre la pobresa, per exemple, o per millorar l'accessibilitat a l'habitatge.

Així, els resultats d'aquesta avaluació reforcen el paper del Pla de Barris com a política pública específica, amb un camp d'actuació propi i unes accions ben valorades per la població beneficiària. No obstant, precisa de el seu manteniment en el temps, la transformació dels barris és lenta i no es pot descartar que hi hagi àrees concretes que precisin d'una atenció especial permanent. I, finalment, el Pla de Barris s'ha d'entendre com una política de caràcter complementari, que precisa també d'altres polítiques públiques o accions de l'Estat de Benestar per fer front conjuntament a la vulnerabilitat urbana.

11. Bibliografia

- Alguacil, J., Camacho, J. i Hernández, A. (2014). La vulnerabilidad urbana en España. Identificación y evolución de los barrios vulnerables. *EMPIRIA. Revista de Metodología de Ciencias Sociales*, 27, 73–94.
- Andersson, R. (2006). 'Breaking Segregation' –Rhetorical Construct or Effective Policy? The Case of the Metropolitan Development Initiative in Sweden. *Urban Studies*, 43(4), 787–799.
- Antón-Alonso, F. i Porcel, S. (2023). Las trayectorias de los barrios desfavorecidos. Relevancia de las condiciones de la vivienda e implicacions para las políticas públicas. *Obets. Revista de Ciencias Sociales*, 18(2), 239–258.
- Archivald, D., Feng, Z. i Graham, E. (2019). Estimating the impacts of area regeneration programmes in Scotland on health and unemployment: a quasi-experimental approach. *People, Place and Policy*, 13(1), 1–28.
- Bartoll-Roca, X., Artazcoz, L., Fernández, S. López, M.J., Novoa, A., Pérez, G., Pérez, K., Piñero, M., Reyes, A., Borrell, C. (2023). *Avaluació dels efectes en la salut del Pla de Barris 2016-2020*. Barcelona: Agència de Salut Pública.
- Bartoll-Roca, X., López, M.J., Pérez, K., Artazcoz, L. I Borrell, C. (2024). Short-term Health effects of an urban regeneration programme in deprived neighbourhoods of Barcelona. *PLoS ONE*, 19(4): e0300470.
- Batty E., Beatty, Ch., Foden, M., Lawless, P., Pearson, S., i Wilson, I. (2010). The New Deal for Communities Experience. A final assessment. London: Department for Communities and Local Government. A <https://extra.shu.ac.uk/ndc/downloads/general/A%20final%20assessment.pdf>. Consultat el 15 de setembre de 2022.
- Callejo, J. i Viedma, A. (2006). *Proyectos y estrategias de Investigación Social: la perspectiva de la intervención*. McGraw-Hill.
- Creswell, J. W. i Plano Clark, V. L. (2018). *Designing and Conducting Mixed Methods Research* (3a ed.). SAGE.
- Creswell, J. W. i Plano Clark, V. L. (2011). *Designing and Conducting Mixed Methods Research* (2a ed.). SAGE.
- Creswell, J. W. i Plano Clark, V. L. (2007). *Designing and Conducting Mixed Methods Research*. SAGE.
- Creswell, J. W., Plano Clark, V. L., Gutmann, M. L., i Hanson, W. E. (2003). Advanced Mixed Methods Research Designs. A A. Tashakkori, i C. Teddlie (Eds.), *Handbook of Mixed Methods in Social and Behavioral Research* (pp. 209–240). SAGE.
- Droomers, M., Jongeneel-Grimen, B., Bruggink, J.W., Kunst, A. i Stronks, K. (2016). Is it better to invest in place or people to maximize population health? Evaluation of the general Health impact of urban regeneration in Dutch deprived neighbourhoods. *Health & Place*, 41, 50–57.
- Egan, M., Kearns, A., Katikireddi, S., Curl, A., Lawson, K., Tannahill, C. (2016). Proportionate universalism in practice? A quasi-experimental study (Go Well) of a UK neighbourhood renewal programme's impact on Health inequalities. *Social Science & Medicine*, 152, 41–49.
- Green, J. C., Caracelli, V. J. i Graham, W. F. (1989). Toward a Conceptual Framework for Mixed-Method Evaluation Designs. *Educational Evaluation and Policy Analysis*, 11(3), 255–274.

- Gutiérrez, R. i Noble, M. (2008). Evaluating England's 'New Deal for Communities' programme using the difference-in-difference method. *Journal of Economic Geography*, 8(6), 759–778.
- Gutiérrez, R. (2009). Estimating the impact of England's area-based intervention 'New Deal for Communities' on employment. *Regional Science and Urban Economics*, 39(3), 323–331.
- Herbert, D. T. (1975). Urban Deprivation: Definition, Measurement and Spatial Qualities. *The Geographical Journal*, 141(3), 362–372.
- Ivàlua (2021). *Avaluació del Pla de Barris 2016-2020. Informe final*. A <https://ivalua.cat/ca/avaluacio/afers-socials-i-desigualtats/pla-de-barris-2019>. Consultat l'1 de desembre de 2022.
- Jongeneel-Grimen B, Droomers M, Kramer D, Bruggink JW, van Oers H, Kunst AE, Stronks K (2016). Impact of a Dutch urban regeneration programme on mental health trends: a quasi-experimental study. *Journal of Epidemiology & Community Health*, 70(10), 967–73.
- Lélevrier, Ch. (2010). La mixité dans la rénovation urbaine: dispersion ou reconcentration? *Espaces et sociétés*, 1-2(140-141), 59–74.
- Mehdipanah, R., Malmusi, D., Muntaner, C. i Borrell, C. (2013). An evaluation of an urban renewal program and STI effects on neighborhood resident's overall wellbeing using concept mapping. *Health & Place*, 23, 9–17.
- Mehdipanah, R. Rodríguez-Sanz, M., Malmusi, D., Muntaner, C., Díez, E., Bartoll, X. i Borrell, C. (2014). The effects of an urban renewal project on health and health inequalities: a quasi-experimental study in Barcelona. *Journal of Epidemiology & Community Health*, 68(9), 811–817.
- Mehdipanah, R., Manzano, A., Borrell, C., Malmusi, D., Rodríguez-Sanz, M., Greenhalgh, J., Muntaner, C. i Pawson, R. (2015). Exploring complex causal pathways between urban renewal, health and Health inequalities using a theory-driven realist approach. *Social Science & Medicine*, 124, 266–274.
- Mohan, G., Long, A. i Kee, F. (2019). Post-conflict area-based regeneration policy in deprived urban neighbourhoods. *Regional Studies*, 54(6), 789–801.
- Morse, J. M. (1991). Approaches to Qualitative-Quantitative Methodological Triangulation. *Nursing Research*, 40, 120–123.
- Nel·lo, O. (2009). *La Llei de barris, una aposta col·lectiva per la cohesió social*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Política Territorial i Obres Públiques.
- Porcel, S., Antón-Alonso, F. i Muñoz, I. (2020). Les polítiques de millora de barris a debat: una introducció. *Papers. Regió Metropolitana de Barcelona*, 63, 10–19.
- Observatoire National de Zones Urbaines Sensibles (2014). *Rapport 2014*. A <http://www.onpv.fr/publications>. Consultat el 28 de setembre de 2022.
- Observatoire National de la Politique de la Ville (2015). *Rapport Annuel 2015*. A <http://www.onpv.fr/publications>. Consultat el 28 de setembre de 2022.
- Observatoire National de la Politique de la Ville (2016). *Rapport 2016*. A <http://www.onpv.fr/publications>. Consultat el 28 de setembre de 2022.
- Observatoire National de la Politique de la Ville (2017). *Mobilité résidentielle des habitants de quartiers prioritaires. Rapport 2017*. A <http://www.onpv.fr/publications>. Consultat el 28 de setembre de 2022.
- Observatoire National de la Politique de la Ville (2018). *Emploi et développement économique dans les quartiers prioritaires . Rapport 2018*. A <http://www.onpv.fr/publications>. Consultat el 28 de setembre de 2022.

- Observatoire National de la Politique de la Ville (2019). *Bien vivre dans les quartiers prioritaires. Rapport 2019*. A <http://www.onpv.fr/publications>. Consultat el 28 de setembre de 2022.
- Observatoire National de la Politique de la Ville (2020). *Vulnérabilités et ressources des quartiers prioritaires. Rapport 2020*. A <http://www.onpv.fr/publications>. Consultat el 28 de setembre de 2022.
- OECD. (1998). *Integrating Distressed Urban Areas*. OECD.
- Ruijsbroek, A., Wong, A., Kunst, A.E., van den Brink, C., van Oers, H.A.M., Droomers, M. i Stronks, K. (2017). The impact of urban regeneration programmes on Health and Health-related behaviour: Evaluation of the Dutch District Approach 6.5 years from the start. *PLoS ONE*, 12(5): e 0177262.
- Serrano, E., Larrañaga, I., Morteruel, M., Baixas de Ros, M.D., Basterrechea, M., Martienz, D., Aldasoro, E. i Bacigalupe, A. (2016). Urban regeneration as population health intervention: a Health impact assessment in the Bay of Pasaia (Spain). *International Journal for Equity in Health*, 15(1), 145.
- Timmermans, E.J., Reinhard, E., Ruijsbroek, A., Huisman, M. i Avendano, M. (2020). Regeneration of deprived neighbourhoods and indicators of functioning on older adults. A quasi-experimental evaluation of the Dutch District Approach. *Health & Place*, 64.
- Tunstall, R. (2016). Are neighbourhoods dynamic or are they slothful? The limited prevalence and extent of change in neighbourhood socio-economic status , and its implications for regeneration policy. *Urban Geography*, 37(5), 769–784.
- Wilson, I (2013). Outcomes for 'stayers' in urban regeneration areas: the New Deal for Communities Programme in England. *Urban Research & Practice*, 6(2), 174–193.
- Zapata-Moya, A.R., Martín-Díaz, M.J. i Viciana-Fernández, F.J. (2021). A quasi-experimental cohort study in vulnerable urban areas of Andalusia (Spain). *Sustainability*, 13, 8169.

12. Índex taules

Taula 1. Eixos d'actuació del Pla de Barris	11
Taula 2. Barris de Barcelona segons grup d'intervenció: grup d'intervenció alta i grup d'intervenció moderada	15
Taula 3. Barris de Barcelona del grup de comparació.....	16
Taula 4. Indicadors anàlisi diferències en diferències	19
Taula 5. Cobertura perfils	22
Taula 6. Persones entrevistades segons perfils.....	24
Taula 7. Diferències en diferències (DD) de la població satisfeta amb el barri de residència als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2011-2024	33
Taula 8. Diferències en diferències (DD) de l'Índex de Vulnerabilitat Urbana dels barris d'intervenció segons intensitat i dels barris de comparació. Barcelona, 2015-2022	35
Taula 9. Síntesi de resultats quantitatius i qualitatius i de comparació de mètodes mixtos dels efectes generals del Pla de Barris	36
Taula 10. Diferències en diferències (DD) del pes de l'atur registrat sobre la població de 16 a 64 anys dels barris d'intervenció segons intensitat i dels barris de comparació. Barcelona, 2012-2024	39
Taula 11. Diferències en diferències (DD) de la pes de la població amb ingressos per unitat de consum per sota de 7.500 euros resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2015-2022	43
Taula 12. Síntesi de resultats quantitatius i qualitatius i de comparació de mètodes mixtos dels efectes de les actuacions de l'eix d'"Ocupació, impuls econòmic i economia social" del Pla de Barris.....	44
Taula 13. Diferències en diferències (DD) de la població que valora positivament la gestió municipal de l'urbanisme (nous carrers, places, etc.) resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2011-2024.....	47
Taula 14. Diferències en diferències (DD) de la població que valora positivament la gestió municipal de zones verdes (parcs i jardins) resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2011-2024.....	49
Taula 15. Diferències en diferències (DD) de la població que valora positivament la gestió municipal de les	

instal·lacions esportives resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2011-2024.....	51
Taula 16. Síntesi de resultats quantitatius i qualitatius i de comparació de mètodes mixtos dels efectes de les actuacions de l'eix d'Espai públic i accessibilitat" del Pla de Barris.....	54
Taula 17. Diferències en diferències (DD) del pes de l'atur registrat de les dones sobre la població de dones de 16 a 64 anys dels barris d'intervenció segons intensitat i dels barris de comparació. Barcelona, 2014-2024	57
Taula 18. Diferències en diferències (DD) de la població que valora positivament la gestió municipal de les activitats culturals resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2011-2024.....	60
Taula 19. Diferències en diferències (DD) de la població que valora positivament la gestió municipal de les festes populars resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2011-2024.....	62
Taula 20. Diferències en diferències (DD) de la població que valora positivament la gestió municipal dels centres cívics resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2011-2024.....	64
Taula 21. Síntesi de resultats quantitatius i qualitatius i de comparació de mètodes mixtos dels efectes de les actuacions de l'eix de "Drets socials, equitat de gènere i acció comunitària" del Pla de Barris.....	67
Taula 22. Diferències en diferències (DD) de la població jove (20 a 34 anys) sense estudis postobligatoris resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2015-2022.....	69
Taula 23. Diferències en diferències (DD) de la població de 6 a 17 anys amb obesitat resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2015-2022.....	71
Taula 24. Diferències en diferències (DD) de la població de 6 a 17 anys amb obesitat resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2015-2022.....	73
Taula 25. Diferències en diferències (DD) de la població que valora positivament* la gestió municipal de façanes i conservació d'edificis resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2011-2024.....	76
Taula 26. Diferències en diferències (DD) dels habitatges amb baixa qualitat constructiva als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2015-2022.....	78
Taula 27. Síntesi de resultats quantitatius i qualitatius i de comparació de mètodes mixtos dels efectes de les actuacions de l'eix de "Habitatge" del Pla de Barris.....	81
Taula 28. Diferències en diferències (DD) dels habitatges d'eficiència energètica baixa (F i G) per consum d'energia primària no renovable als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2015-2022.....	85
Taula 29. Diferències en diferències (DD) dels habitatges d'eficiència energètica baixa (F i G) per emissions	

13.Índex mapes

Mapa 1. Barris de Barcelona segons intensitat de la intervenció del Pla de Barris i grup de comparació.....	17
---	----

14. Índex gràfics

Gràfic 1. Diagrama general del disseny convergent.....	11
Gràfic 2. Diagrama del disseny convergent aplicat a l'informe	13
Gràfic 3. Població que viu en barris que han estat objecte d'actuacions del Pla de Barris i el coneix segons intensitat de la intervenció. Percentatge. Barcelona, 2017, 2019 i 2024	26
Gràfic 4. Valoració del Pla de Barris de la població que viu en barris que han estat objecte d'actuacions del Pla de Barris i el coneix segons intensitat de la intervenció. Mitjana. Barcelona, 2019 i 2024	27
Gràfic 5. Valoració del Pla de Barris de la població que viu en barris que han estat objecte d'actuacions del Pla de Barris i el coneix. Mitjana. Barcelona, 2019 i 2024.....	28
Gràfic 6. Mapa conceptual sobre la valoració general del Pla de Barris per part de la població beneficiària..	31
Gràfic 7. Població satisfeta* amb el barri de residència als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2011-2024.....	32
Gràfic 8. Població satisfeta amb el barri de residència als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2011-2024.....	33
Gràfic 9. Índex de Vulnerabilitat Urbana dels barris d'intervenció segons intensitat i dels barris de comparació. Barcelona, 2015-2022	34
Gràfic 10. Índex de Vulnerabilitat Urbana dels barris d'intervenció segons intensitat i dels barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2015-2022	35
Gràfic 11. Pes de l'atur registrat sobre la població de 16 a 64 anys als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2012-2024	38
Gràfic 12. Pes de l'atur registrat sobre la població de 16 a 64 anys als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2012-2024	39
Gràfic 13. Mapa conceptual sobre la valoració general del Pla de Barris per part de la població beneficiària	41
Gràfic 14. Població amb ingressos per unitat de consum per sota de 7.500 euros resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2015-2022.....	42
Gràfic 15. Població amb ingressos per unitat de consum per sota de 7.500 euros resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla	

de Barris. Barcelona, 2015-2022	43
Gràfic 16. Població que valora positivament* la gestió municipal de l'urbanisme (nous carrers, places, etc.) resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2011-2024	46
Gràfic 17. Població que valora positivament* la gestió municipal de l'urbanisme (nous carrers, places, etc.) resident als barris als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2011-2024.....	47
Gràfic 18. Població que valora positivament* la gestió municipal de zones verdes (parcs i jardins) resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2011-2024.....	48
Gràfic 19. Població que valora positivament* la gestió municipal de zones verdes (parcs i jardins) resident als barris als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2011-2024.....	49
Gràfic 20. Població que valora positivament* la gestió municipal de les instal·lacions esportives resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2011-2024.....	50
Gràfic 21. Població que valora positivament* la gestió municipal de les instal·lacions esportives resident als barris als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2011-2024.....	51
Gràfic 22. Mapa conceptual sobre la valoració de les accions de l'eix d'espai públic i accessibilitat del Pla de Barris per part de la població beneficiària.....	53
Gràfic 23. Pes de l'atur registrat de les dones sobre la població de les dones de 16 a 64 anys als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2014-2024	56
Gràfic 24. Pes de l'atur registrat de les dones sobre la població de dones de 16 a 64 anys als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2014-2024.....	57
Gràfic 25. Població que valora positivament* la gestió municipal de les activitats culturals resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2011-2024	59
Gràfic 26. Població que valora positivament* la gestió municipal de les activitats culturals resident als barris als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2011-2024.....	60
Gràfic 27. Població que valora positivament* la gestió municipal de les festes populars resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2011-2024	61
Gràfic 28. Població que valora positivament* la gestió municipal de les festes populars resident als barris als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2011-2024.....	62
Gràfic 29. Població que valora positivament* la gestió municipal dels centres cívics resident als barris	

d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2011-2024	63
Gràfic 30. Població que valora positivament* la gestió municipal dels centres cívics resident als barris als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2011-2024.....	64
Gràfic 31. Mapa conceptual sobre la valoració de les accions de l'eix de drets socials, del Pla de Barris per part de la població beneficiària	66
Gràfic 32. Població jove (20 a 34 anys) sense estudis postobligatoris resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2015-2022.....	68
Gràfic 33. Població jove (20 a 34 anys) sense estudis postobligatoris resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2015-2022.....	69
Gràfic 34. Població de 6 a 17 anys amb obesitat resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2015-2022.....	70
Gràfic 35. Població de 6 a 17 anys amb obesitat resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2015-2022.....	71
Gràfic 36. Població consumidora de psicofàrmacs resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2015-2022.....	72
Gràfic 37. Població consumidora de psicofàrmacs resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2015-2022.....	73
Gràfic 38. Població que valora positivament* la gestió municipal de façanes i conservació d'edificis resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2011-2024	75
Gràfic 39. Població que valora positivament* la gestió municipal de façanes i conservació d'edificis resident als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2011-2024.....	76
Gràfic 40. Habitatges amb baixa qualitat constructiva als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2015-2022	77
Gràfic 41. Habitatges amb baixa qualitat constructiva als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2015-2022	78
Gràfic 42. Mapa conceptual sobre la valoració de les accions de l'eix d'habitatge del Pla de Barris per part de la població beneficiària	80
Gràfic 43. Habitatges d'eficiència energètica baixa (F i G) per consum d'energia primària no renovable als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2015-2022	83
Gràfic 44. Habitatges d'eficiència energètica baixa (F i G) per consum d'energia primària no renovable als	

barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2015-2022	84
Gràfic 45. Habitatges d'eficiència energètica baixa (F i G) per emissions de CO ₂ als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Barcelona, 2015-2022.....	85
Gràfic 46. Habitatges d'eficiència energètica baixa (F i G) per emissions de CO ₂ als barris d'intervenció segons intensitat i als barris de comparació. Mitjana dels períodes pre i post intervenció del Pla de Barris. Barcelona, 2015-2022.....	86
Gràfic 47. Mapa conceptual sobre la valoració de les accions de l'eix d'habitatge del Pla de Barris per part de la població beneficiària	88

15. Annex

Taula A1. Guió entrevistes

Introducció	
El propòsit d'aquesta entrevista és obtenir una mirada més rica i completa sobre l'impacte i abast del Pla de Barris, incorporant les experiències i valoracions dels actors beneficiaris. Per aquest motiu, a continuació et faré una sèrie de preguntes obertes que has de respondre de forma lliure i extensa, explicant les teves experiències, opinions o el que vulguis compartir. L'objectiu és que siguis tu qui parli i ens expliqui les vivències, però és possible que t'interrompi en algun moment per aclarir o incorporar temes rellevants per a l'estudi. (Donar i explicar consentiment informat).	
Preguntes	Guió d'entrevista
Podries explicar-me qui ets, com vas arribar a establir-te al barri i quins motius et van fer decidir quedar-te al barri?	1. Origen i antecedents familiars. 2. Estat civil, fills, família. 3. Nivell educatiu i trajectòria acadèmica. 4. Ocupació actual i trajectòria laboral. 5. Trajectòria residencial/Habitatge. a) Temps viscut al barri / altres barris. b) Motius dels canvis. Amb qui ha fet aquests canvis (família, amics, etc.). c) Tipus d'habitatge i de tinença.
Com descriuries la relació que has construït amb el barri al llarg dels anys? Quin significat té aquest lloc per a tu i com ha influït en la teva vida i experiències? Quines són les principals implicacions de viure en aquest barri en termes de comunitat, recursos i oportunitats? Què t'ha aportat el Pla de Barris?	6. Descripció del barri a) Potencialitats/Debilitats (del barri i de viure en el barri). 8. Característiques, problemes, recursos i serveis que destacaria del seu barri. a) Positius i negatius (mancances). b) Tipus de limitacions (físiques, administratives, etc.). 9. Vida social, participació en activitats comunitàries i relació veïnal. 10. Impacte individual del Pla de Barris.
Quins canvis consideres que ha tingut el barri durant els darrers anys? Per què creu que s'han donat aquests canvis? Què creus que ha aportat el Pla de Barris a l'entorn residencial i a la comunitat?	11. Canvis i evolució del barri. a) Valoració positiva o negativa dels canvis. 12. Impacte barrial del Pla de Barris.
Quines són les teves aspiracions/desitjos a llarg termini amb relació al barri? T'agradaria romandre al	13. Futur. Expectatives i plans a llarg termini:

barri o preferiries mudar-te? Per què?	a) Estudis. b) Treball. c) Residencial. Si la seva situació socioeconòmica canviés, marxaria del barri on viu?
--	--

Font: elaboració pròpia.

Recerca urbana
per transformar

Universitat Autònoma de Barcelona

Campus de Bellaterra

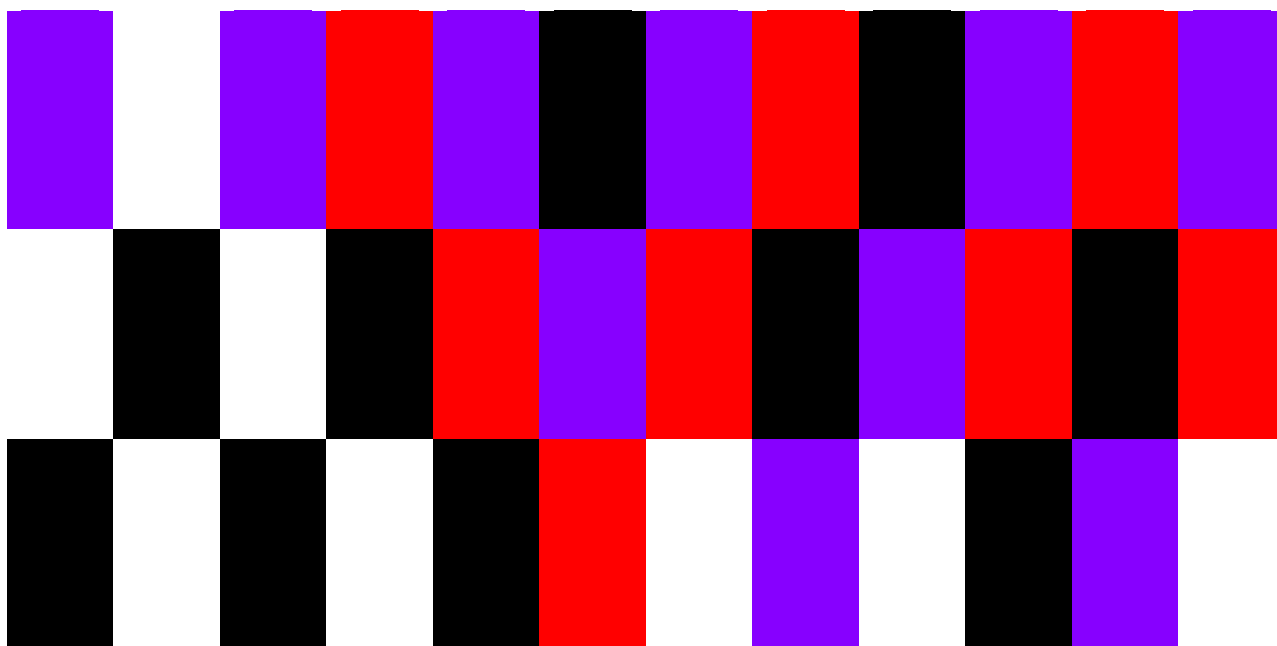
Plaça del Coneixement, edifici MRA, p. 2

08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès)

tel.: 93 586 88 80

info@institutmetropoli.cat

www.institutmetropoli.cat

- Alguacil, J., Camacho, J. & Hernández, A. (2014). La vulnerabilidad urbana en España. Identificación y evolución de los barrios vulnerables. *EMPIRIA. Revista de Metodología de Ciencias Sociales*, 27, 73–94. <https://doi.org/10.5944/empiria.27.10863>
- Fujita, K. (2012). Conclusion: Residential Segregation and Urban Theory. In T. Maloutas & K. Fujita (Eds.), *Residential Segregation in Comparative Perspective: Making sense of Contextual Diversity* (Farnham; pp. 285–322). Residential Segregation in Comparative Perspective: Making sense of Contextual Diversity.
- Galeano, J. M., Sabater, A. & Domingo, A. (2014). Formació i evolució dels enclavaments ètnics a Catalunya abans i durant la crisi econòmica. *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 60(2), 261–288. <https://doi.org/10.5565/rev/dag.111>
- Hamnett, C. (1994). Social Polarisation in Global Cities: Theory and Evidence. *Urban Studies*, 31(3), 401–424. <https://doi.org/10.1080/00420989420080401>
- Leal, J. (2002). Segregación social y mercados de vivienda en las grandes ciudades. *Revista Española de Sociología*, 2, 59–75.
- Porcel, S. (2020). *Desigualdad social y segregación residencial, una relación compleja* (Madrid). Fundació FOESSA.
- Porcel, S. & Antón-Alonso, F. (2021). Barcelona y el modelo paradójico de segregación residencial. *Encrucijadas*, 21(1), 1–20.
- Sarasa, S., Porcel, S., Navarro, L. & Thiers, J. (2018). Desindustrialización y crisis en la Barcelona posolímpica: ¿hacia una ciudad dual? *EURE (Santiago)*, 44(131), 29–52. <https://doi.org/10.4067/s0250-71612018000100029>
- Sarasa, S., Porcel, S. & Navarro-Varas, L. (2013). L'impacte social de la crisi a l'Àrea Metropolitana de Barcelona i a Catalunya. *Papers. Regió Metropolitana de Barcelona*, 56, 10–88.
- Sassen, S. (1991). *The Global City: New York, London, Tokyo* (Princeton). Princeton University Press.
- Tammaru, T., Marcinczak, S., Aunap, R. & Ham, M. van. (2017). Inequalities and Segregation across the Long-Term Economic Cycle: An Analysis of South and North European Cities. *IZA Discussion Paper*, 10980, 1–19.
- Tammaru, T., Marcinczak, S., Aunap, R., Ham, M. van & Janssen, H. (2019). Relationship between income inequality and residential segregation of socioeconomic groups. *Regional Studies*, 0(0), 1–12. <https://doi.org/10.1080/00343404.2018.1540035>
- Tammaru, T., Musterd, S., Ham, M. van & Marcinczak, S. (2016). A multi-factor approach to understanding socio-economic segregation in European capital cities. In T. Tammaru, S.

Marcinczak, M. van Ham & S. Musterd (Eds.), *Socio-Economic Segregation in European Capital Cities: East Meets West* (Abingdon; pp. 1–29). Socio-Economic Segregation in European Capital Cities.